

Opiskelukykykäytännöt

Tervetuloa opiskelukykykäytäntöihin!

Täältä löydät yliopistojen opiskelukykyä edistäviä hyviä käytäntöjä, joita on kerätty kyse-lyillä eri yliopistoista. Käytännöt soveltuvat monille yliopistoyhteisöille, kuten yliopiston johdolle, tiedekunnille ja opiskelijajärjestöille. Tarkoituksena on, että jokainen yliopistoyhteisö voi hyödyntää käytäntöjä parhaaksi katsomallaan tavalla – niitä poimien, muokaten ja täydentäen.

Käytettävyyden parantamiseksi käytännöt on jaoteltu opiskelukykymallin neljän ulottuvuuden mukaan: opetus- ja ohjaustoimintaan, opiskelutaitoihin, opiskeluympäristöön sekä opiskelijan terveyteen ja voimavaroihin. Lisäksi käytäntöjä on jaoteltu opintojen vaiheiden ja keskeisten sisältöjen mukaisesti. Monien käytäntöjen sisällöt sopivat useampaan kohtaan, joten jaottelussa on päällekkäisyyksiä.

Opiskelukykykäytäntöjä täydentävät opiskelukyky-suositukset, jotka löytyvät Opiskelukykyä ja yhteisöllisyyttä -raportista. Raportista löytyy myös lisätietoa tässä esitettyjen hyvien käytäntöjen rajaamisesta, selvittämisestä ja kokoamisesta.

VINKKI

Otsikoiden lisäksi voit etsiä käytäntöjä sanahaun avulla. Paina Ctrl + f ja kirjoita hakukenttään esimerkiksi opintopsykologi. Näin löydät kaikki käytännöt, joissa kyseinen sana mainitaan.

Opiskelukykykäytännöt on tuotettu opiskelukykyä edistävässä Kyky-hankeessa, joka on Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL ry) koordinoima, opetusministeriön rahoittama ja Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston tukema hanke
Teksti: Johanna Kujala
Kuvitus: Kristiina Janhunen
Taitto: Jesse Kelomäki
Helsinki 2009

Opiskelukykykäytäntöjen sisälllys

1 OPETUS JA OHJAUS 3

- 1.1 Opiskelijarekrytointi 3
- 1.2 Opiskelijavalinta 5
- 1.3 Opintojen aloittaminen 6
 - 1.3.1 Perehdytyspäivät, -tapahtumat ja –opinnot 6
 - 1.3.2 Perehdytysoppaat 10
- 1.4 Vertaistutorointi
 - 1.4.1 Vertaistutoroinnin kohderyhmät 10
 - 1.4.2 Tutoroinnin järjestäminen 11
 - 1.4.3 Tutorointipalkkiot 15
 - 1.4.4 Tutoroinnin arviointi 16
- 1.5 Opettajatutorointi ja henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) 17
- 1.6 Opiskelijavaihto 21
- 1.7 Työelämä ja työharjoittelu 22
 - 1.7.1 Työelämä- ja harjoitteluopinnot 27
- 1.8 Vertaistoiminta 29
- 1.9 Opintojen ohjaaminen 31
- 1.10 Opintojen eteneminen 33
- 1.11 Opinnäytetyö ja valmistuminen 34
- 1.12 Alumnitoiminta 35
- 1.13 Jatko-opiskelu 37
- 1.14 Opetus- ja opiskelukäytäntöjen esteettömyys ja joustavuus 38
- 1.15 Opiskelijapalautte 43
- 1.16 Opetuksen ja ohjauksen kehittäminen 44
- 1.17 Henkilöstön tuki ja osaaminen 47
- 1.18 Henkilöstön kannustaminen ja palkitseminen 49

2 OPISKELUTAIDOT 51

3 OPISKELUYMPÄRISTÖ 54

- 3.1 Yhteisöllisyys 54
- 3.2 Opiskelijoiden osallistaminen 58
 - 3.2.1 Osallistamista tukeva koulutus 61
- 3.3 Järjestötoiminta opintojen osana 62
- 3.4 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminta 63
- 3.5 Fyysinen ympäristö 64

4 TERVEYS JA VOIMAVARAT 65

- 4.1 Terveys- ja hyvinvointityö 65
 - 4.1.1 Terveys- ja hyvinvointityöryhmät 69
- 4.2 Yliopistoliikunta 71
 - 4.2.1 Liikunta opintojen osana 75

1 OPETUS JA OHJAUS

1.1 Opiskelijarekrytointi

Lukioiden kanssa yhteistyössä järjestetään opintojaksoja, joihin sisältyy esimerkiksi laboriotöitä yliopistolla. Lukiolaiset tekevät tietyn 10 op opintopakettin ja saavat linjan kautta opiskelupaikan sekä kahdeksi kesäksi harjoittelupaikat teollisuudesta.

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat käyvät kertomassa Yritystoiminta- ja tiimityöskentelytaito (YLY) -kurssin puitteissa lähiseudun lukioiden abeille opiskelusta korkeakoulussa. Vierailu tehdään vapaaehtoisena osana kurssia, mutta siitä saa lisäpisteitä kurssin aikana suoritettuihin tehtäviin. Suurin osa pakollisen YLY-kurssin suorittajista tekee abimarkkinoinnin.

Vuosittain järjestetään abipäivä, jonne lähialueen lukiolaiset tulevat vierailulle tutustumaan yliopiston eri oppiaineisiin ja tarjontaan sekä opiskeluun ja yliopistoon hakemiseen.

Opiskelijajärjestöt esittelevät omaa toimintaansa abipäivillä.

Abipäivää järjestävät yliopisto ja ylioppilaskunta yhdessä.

Abipäivä järjestetään yhdessä saman alueen muiden korkeakoulujen kanssa.

Työvoimatoimisto koordinoi abeille vuosittain infotilaisuuden korkeakoulun tiloissa.

Lähialueen lukiolle pidetään vierailukäyntejä, joihin kuuluu paneelikeskustelu ja esittelykierroksia. Paneelissa eri alojen opiskelijat kertovat opiskelijaelämästä omien kokemusten kautta. Esittelykierrokset pidetään tiedekunnittain ja lukiolaiset osallistuvat näihin ennakkoon ilmoittamallaan tavalla.

Messuilla (esim. Studia- ja Next Step-messut, kansainväliset messut) käydään esittelemässä yliopiston toimintaa.

Opiskelijajärjestöjen edustajat ovat messuilla haalareissa, jotta lähestyminen on helppoa.

Opiskelijat vierailevat entisissä oppilaitoksissaan esittelemässä yliopistoa ja matkakustannukset korvataan.

Kampanjoimaan lähteille tarjoaa kampanjakoulutuksen opintotoimisto, tiedotus, ura- ja rekrytointipalvelut ja ylioppilaskunta. Koulutusta hyödynnetään myös esittelyssä, kun lukiolaiset vierailevat yliopistolla. Käytäntö tukee yhteisöllisyyttä, kun yhdessä suunnitellaan toimintaa ja perehdytään asioihin.

Jotkut ainejärjestöt käyvät vuosittain myös lukiokierroksilla ja tiedekunnat tukevat näitä vierailuja.

Kirkkomusiikin osasto kävi esittelemässä toimintaansa, ja samalla koko akatemian toimintaa muutamassa musiikkilukiossa eri kaupungeissa. Markkinointi nosti kyseisten koulutusohjelmien hakijamääriä.

Korkeakoululla ja ylioppilaskunnalla on rekrytointitiimi, joka vierailee eri lukioissa. Tiimi järjestää korkeatasoista koulutusta, jossa esimerkiksi konsultti pitää työpajan esiintymistekniikasta. Opiskelijat saavat hyvää koulutusta sekä kokemusta esitysten pitämisestä.

Tietyissä tilaisuuksissa ainejärjestöjen edustajat ovat yhdessä laitosten henkilökunnan kanssa esitelleet paitsi opintoja, niin myös opiskelijaelämän muita puolia. Opiskelijat ovat näin saaneet laajemman näkökulman yliopisto-opiskelijan arkeen.

Internetsivuilla (<http://www.jyu.fi/hae/materiaalit>) on erillinen abiesittely ja materiaalia esimerkiksi lukiolaisille suunnattua powerpoint-esittelyä varten. Esittelyssä kerrotaan laajasti esimerkiksi opiskelusta, yliopistoon hakemisesta, asumisesta, vapaa-ajasta ja ylioppilaskunnasta.

Opinto-ohjaajille on annettu muistitikkuja, joissa on hakuoppaan sähköinen versio. Tämä on ollut hyvin suosittu käytäntö.

Yliopisto on järjestänyt erillisiä opinto-ohjaajille suunnattuja päiviä.

Hakijapalvelut tuottavat yliopistoa koskevaa mainosmateriaalia, kuten mainosvideoita, esitteitä ja international applicant's guide -opasta.

Hakuoppaita ja esitteitä lähetetään lukioihin ja työvoimatoimistoihin.

Kirkkomusiikin osasto lähetti jokaiseen Suomen lukioon oman esitteensä.

Kansainvälisille opiskelijoille on tehty englanninkielinen opas ylioppilaskunnasta ja sen toiminnasta.

Ylioppilaslehdellä on oma abinnumero tai abiliite

Sähköistä viestintää painotetaan abimarkkinoinnissa.

Internet-sivuja on pyritty suuntaamaan yliopistosta ulkoapäin tietoa hakeville, kuten uusille opiskelijoille.

Joillain tiedekunnilla on käytössä oman tieteenalansa popularisointiin pyrkiviä internet-sivuja. Esimerkkinä Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan teologia.fi -portaali.

Korkeakoulukonserni eli lähialueen korkeakoulut ovat tehneet yhdessä kansainvälisille opiskelijoille omat internet-sivut ja panostaneet mainonnassaan erityisesti Kiinaan tarjoten kävijöille kiinankieliset sivut.

Yliopistolla toimii markkinointiryhmä, jonka tarkoitus on kehittää ja parantaa yliopiston näkyvyyttä, haluttavuutta sekä tunnettua. Ryhmässä on myös opiskelijoiden edustaja.

Internet-sivuilla on opastus siitä, miten lukioista voi varata laitosesittelyitä tai tutustumisesittelyn tiedekuntiin.

Avoimessa yliopistossa opiskelijoille tarjotaan monipuolista ohjausta ja akateemista opiskelutaitokoulutusta, jotta avoimen väylää pitkin yliopistoon perusopiskelijoiksi valitut opiskelijat integroituisivat hyvin yliopistoyhteisöön.

1.2 Opiskelijavalinta

Opiskelijat ovat mukana opiskelijavalinnassa tiedekuntaneuvostoissa nimettyjen opiskelijavalintatyöryhmien kautta.

Henkilökunta suunnittelee pääsykokeet yhdessä opiskelijoiden kanssa. Pääsykoetta kehitetään niin, että edellisen vuoden pääsykokeen läpikäyneet opiskelijat kertovat kehittämis ehdotuksensa henkilökunnalle tai muille pääsykokeista vastaaville henkilöille.

Ylioppilaskunta on edustettuna valintatoimikunnassa, jossa valmistellaan joka vuosi opiskelijavalintaa ja joka tekee rehtorille esitykset opiskelijavalinnasta.

Ylioppilaskunta on edustettuna opetus- ja tutkimusneuvostossa, joka päättää valintaperusteista.

Pääsykoetta pyydetään valvomaan opiskelijoita ja valvonnasta maksetaan korvausta.

Jotkut opiskelijajärjestöt järjestävät yhteisiä kahvihetkiä kaikille pääsykokeissa olleille.

Yliopistolla on erityisjärjestelyohje vammaisten opiskelijoiden pääsykokeita varten.

Vanhat pääsykoekysymykset ja mallivastaukset ovat nähtävissä korkeakoulun internet-sivuilla.

Opiskelijavalinnan tuloksista ja omista pääsykoevastauksista lähetetään kirje kaikille pääsykokeeseen osallistuneille.

Opiskelijavalinnasta saa tietoa kirjeen lisäksi kirjautumalla yliopistohaku.fi -sivuston hakijapalveluun.

Yliopistossa on Uuden opiskelijan opas / uuden opiskelijan selviytymisopas / ekavuotisen opiskelijan opas / Opus yksi, joka sisältää tietoa yliopistosta, opiskelusta, opintojen aloittamisesta, opinto- ja muista tuista, asumisesta, ruokailusta, terveydenhuollosta ja vapaa-ajan vietosta.

Uusille opiskelijoille lähetetään ennen opintojen alkua muistitikut, joille on ladattu uuden opiskelijan tietopaketti (orientaatioviikon ohjelma, opinto-opas, uuden opiskelijan opas, opetusajat, tenttiajat, hyväksilukuohjeet, WebOodi-ohjeet, mikroverkkotunnukset, IT-käytännöt ja opintotukitietoa). Opiskelija voi käydä sitä läpi etukäteen, ja sitä avataan vielä orientaatiopäivillä.

Ylioppilaskunnalla on tietopaketti, jossa kerrotaan toiminnasta ja palveluista. Joissain tiedekunnissa opiskelijatutorit lähettävät omalle fuksiryhmälleen kirjeen ennen opiskelun alkua.

Lähetetään Akateemiset opiskelutaidot -kurssin ja ainejärjestön mainos.

Lähetetään Yritystoiminta- ja tiimityöskentelytaito (YLY) -kurssin ennakkotehtävät.

Valitsematta jääneille opiskelijoille lähetetään valitusohjeet ja Avoimen yliopiston mainos.

Kv-opiskelijoille on International Student Guide -opas eli n. 70-sivuinen opas, jossa kerrotaan opiskelusta, käytännön asioista, annetaan ohjeita saapumiseen, yliopistoon rekisteröitymiseen yms.

Yliopistossa on Ulkomaalaisen opiskelijan opas, Guide for international students -opas, Orientation Handbook sekä How to get started -opas käytännön järjestelyihin.

Kv-opiskelijoille annetaan tietoa IT-services kurssista.

Lähetetään mainos kansainvälisten opiskelijoiden orientaatiosta ja tutorinnista.

Lähetetään "What you should know about Finnish healthcare before you arrive" -infolappunen.

Lähetetään kaupungin esite ja kartta.

1.3 Opintojen aloittaminen

Opintojen aloittaminen on jaettu kahteen osaan: perehdytyspäiviin, tapahtumiin ja opintoihin sekä perehdytysoppaisiin.

1.3.1 Perehdytyspäivät, -tapahtumat ja -opinnot

Yliopiston opiskelijoiden yhteisöllisyyttä tukevana tapahtumana yliopisto järjestää aina syksyn alussa avajaistapahtuman, jossa rehtori toivottaa uudet opiskelijat tervetulleiksi ja yliopistosta lähtöisin oleva tunnettu mieskuoro perinteisesti esiintyy.

Useat oppiaineet järjestävät omaa lisäperehdytystään, esim. menemällä "retkelle" tutkimusasemalle.

Uusien opiskelijoiden perehtymiseen on rakennettu yhteisöllisiä tehtäviä, joiden kautta opiskelijat oppivat tuntemaan toisiaan. Tämä on tärkeää erityisesti muualta muuttaneille.

Ylioppilaskunta järjestää järjestömessut. Näissä erilaiset opiskelija- ja ainejärjestöt sekä muun muassa kaupungin edustajat esittelevät omaa opiskelijoille suunnattua toimintaa.

Ylioppilaskunta järjestää omaa toimintaansa esittelevän tapahtuman, johon kukin tutor kerrallaan tuo oman pienryhmänsä.

Kauppatieteellisessä tiedekunnassa on pääaine- ja sivuainemessut, jossa kerrotaan eri opintosuuntien mahdollisuuksista

Kansainvälisille opiskelijoille järjestetään Study system in faculties -koulutus, jossa annetaan yleistä ohjeistusta esim. esseiden ja luentopäiväkirjojen tekoon suomalaisen korkeakoulutuksen vaatimusten mukaisesti.

Kaikille uudelle paikkakunnalle muuttaneille Opiskelijoiden Tampere ry (mukana esim. kaupunki ja Tampereen korkeakoulujen ylioppilaskunnat) <http://www.opiskelijantampere.fi> järjestää "Welcome to Tampere" -tapahtuman, jossa esitellä kaupunkia ja sen tarjoamia harrastus yms. mahdollisuuksia.

Uusille opiskelijoille järjestetään info-viikoilla kaupunkikiertoajelu.

Perusopiskelijoille järjestetään kahden viikon infoviikot, jotka alkavat viikkoa ennen varsinaisen opetuksen alkua. Kv-opiskelijoille järjestetään 1,5 viikon infoviikot, jotka alkavat opetuksen alkamista edeltävällä viikolla. Infoviikot sisältävät tutustumista yliopistoon, sen käytäntöihin sekä opiskeluun ja opiskelijaelämään, mutta myös kaupunkiin.

Uusille opiskelijoille tarjotaan opintopäällikön henkilökohtaiset tapaamiset. Tapaamiset sovitaan alkuinfoissa ja yleensä noin puolet uusista opiskelijoista haluaa tapaamisen.

Laitoksilla järjestetään uusien opiskelijoiden tutustumistilaisuuksia, joissa esitellään henkilöstön lisäksi esimerkiksi laitoksen tutkimustoimintaa.

Ylioppilaskunta järjestää uusille opiskelijoille mm. YO -talon avajaiset, aatemarkkinat (erilaiset järjestöt esittäytyvät) ja kaupunkisuunnistusta (Amazing Tampere-tapahtuma).

Joissain tiedekunnissa myös aine- ja tiedekuntajärjestöt ovat järjestäneet sivuaineinfoja joko itsenäisesti tai yhdessä laitoksen tai tiedekunnan kanssa.

Uusille opiskelijoille järjestetään 1-4 päiväinen orientaatio ennen muun opetuksen alkua.

Orientaatioviikko on eriytetty siten, että ohjelma on erilainen kandidatasolle valituille, maisteritasolle valituille, avoimen väylän kautta valituille ja ulkomaalaisille opiskelijoille. Osa ohjelmasta, kuten tervetulokahvit ovat yhteistä. Ylioppilaskunta järjestää yhteisen ohjelman (ns. mursumessut), jossa kerrotaan toiminnasta ja palveluista.

Sekä syyskuussa että tammikuussa saapuville kv-opiskelijoille järjestetään 3-4 päiväinen orientaatioviikko. Orientaatioviikkoon kuuluu luentoja esimerkiksi opintokäytännöistä, YTHS:stä, kirjastopalveluista, yliopistoliikunnasta, uuden kulttuurin kohtaamisesta yms. Orientaatioviikon aikana järjestetään myös tervetulotilaisuus sekä tutoreiden vetämä kampuskiertä ja laitosvierailu. Erasmus Student Network järjestää orientaation vapaa-ajan ohjelmaa, kuten Ultimate Sauna Experiencen (tutustumisen suomalaisen saunakulttuuriin järven rannalla).

Kansainvälisille opiskelijoille järjestetään erillinen orientaatio, josta osa on yhteistä saapuvien vaihto-opiskelijoiden kanssa ja osa tiedekuntien omaa orientaatio-ohjelmaa. Yhteinen ohjelma sisältää yleisiä tietoiskuja asumisista, maahan saapumiseen liittyvistä käytännöistä, opiskelijajärjestöistä jne. Orientoivat opinnot pidetään yleensä viikkoa ennen ensimmäisen opetusperiodin alkua.

Orientaatioviikon jälkeen järjestetään ohjaustilaisuuksia, jotka on ajoitettu siten, että opiskelijat pääsevät niihin. Tilaisuuksien teemoja ovat esim. opiskelutaidot, opintojen suunnittelu, urapalvelut opiskelijoille, vaihto-opiskelu ulkomailla, ohjelmavalinta ja sivuopintojen valinta. Ohjelmavalintaa varten ovat ohjelmavalintamessut ja ns. Mursumessut.

Hyvin yleistä on, että perehdyttämisiikoilla oppiaineet järjestävät alaan "orientoivia" luentoja kuten "kemian tänään".

Ylioppilaskunta käy esittäytymässä kaikissa tiedekuntainfoissa.

Sibelius-Akatemiassa johdantoperiodi kestää kaksi viikkoa. Johdantoperiodin aikana opiskelijoilla on mahdollisuus käydä kielten, säveltäjäpailun ja teorian tasokokeissa. Luentomuotoisia infopaketteja on kieltenopiskelusta, musiikkikirjaston käytöstä ja terveyden ylläpidosta. Joillain osastoilla on edellä mainitun lisäksi oma, muutaman päivän kestävä, periodi.

Kaikille uusille opiskelijoille on pakollinen orientaatio, josta ensimmäinen osa on heti opintojen alussa, toinen osa toisen periodin alussa ja kolmas osa kolmannen periodin alussa. Orientaatio sisältää tietoa yliopiston yleisistä asioista, oppiaineen omista asioista, tietoa sivuainevalinnoista, tutorointia sekä sekalaisesti eri asioista, esim. ruokailusta.

Opiskelukyvystä huolehtiminen on esillä uusien opiskelijoiden perehdytyksessä.

Elokuussa on kahtena päivänä perehtymispäivät. Ohjelma on osin yhteinen suomalaisille ja kansainvälisille opiskelijoille. Tarkoituksena on, ettei ulkomaalaisia opiskelijoita eristetä omaksi ryhmäksi kielen perusteella, vaan että heti aletaan toimia yhdessä.

Kansainvälisille opiskelijoille on oma orientaatioviikko ja ns. hyvinvointiorientoivat, jotka toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2008 ja saivat opiskelijoilta erittäin hyvän palautteen.

Perehtymispäiviä on kehitetty Ylioppilaskunnan kanssa, siten että ne ovat muuttuneet "luentopäivistä" tiedon löytämisen ja yhteisöllisyyden rakentamisen päiviksi.

Perehtymispäivien yhteydessä opiskelijoilla on mahdollisuus testata lukutaitonsa.

Ensi syksystä alkaen ainejärjestöt otetaan mukaan vaihto-opiskelijoiden ja kv-tutkinto-opiskelijoiden orientaatioon, jossa tiedekuntien kattokillat saavat esitellä omia ainejärjestöjään ja kerätä yhteystietoja ulkomaalaisilta opiskelijoilta. Näin ulkomaalaiset opiskelijat saavat mahdollisuuden osallistua paikalliseen opiskelijakulttuuriin.

Kansainvälisille opiskelijoille annetaan orientaatioinfossa tietoa terveydenhuollosta (YTHS). Tietoa on saatavilla myös infopakettissa, joka lähetetään opiskelijalle ennen kuin hän saapuu Suomeen. YTHS palvelee myös englanniksi tarvittaessa.

Yliopistossa on tiedekunnan, laitosten ja ainejärjestöjen yhteistyöpalaverit orientoiviin opintoihin ja tutorointiin liittyen sekä suunnittelu- että palautevaiheessa.

Opiskelupaikan vastaanottaneet uudet opiskelijat saavat ennen opintojen alkua kirjeen omalta opiskelijatuutoriltaan.

Rehtorit kättelevät kaikki uudet opiskelijat ensimmäisenä päivänä ja opiskelijaravintola tarjoaa kahvit.

Yliopistolla on tuutorivastaavien ja tuutoriopettajien yhteinen sähköpostilista ja tapaamisia tuutoritoiminnan kehittämiseksi.

Ergonomia ja hyvinvointi ovat osa johdantoperiodia.

Erilaisia sivuainemahdollisuuksia esitellään pääainekurssien luennoilla ja kaikista tarjottavista sivuaineista on esitteitä ympäri yliopistoa. Yliopisto järjestää myös sivuainemessut, joissa esitellään vaihtoehtoja opiskelijoille.

Internetsivuille on koottu lista kaikista sivuaineista kuvauksineen.

Opintopsykologi ja oppilaitospappi tapaavat uudet opiskelijat johdantoperiodilla. Molemmilla on vastaanottoajat.

Uudet opiskelijat osallistuvat Johdatus yliopisto-opintoihin -opintojaksolle, jossa käydään läpi mm. yliopisto-opintojen aloittamisen perusasiat, opiskelijapalvelut, kieli- ja viestintä-opintoihin liittyvät asiat, opiskelijoiden terveyspalvelut, seurakuntien tarjoamat palvelut, kv-palvelut, opiskelijapalautejärjestelmä, ylioppilaskunnan palvelut, koulutusohjelmiin liittyvä informaatio, yliopisto-opintojen suunnitteluun liittyvät asiat, oppimiskeskuksen palvelut, yliopiston ja kaupungin tarjoamat vapaa-ajan ja liikuntapalvelut sekä atk-järjestemät ja niiden käyttö. Uudet opiskelijat tapaavat opintojakson aikana myös tuutorinsa, jakautuvat tuutoriryhmiin sekä aloittavat tuutoriryhmänsä tapaamiset. Opintojakso alkaa heti uusien opiskelijoiden aloitettua opintonsa ja kestää toisen opiskeluvuoden alkuun saakka. Keskusteluissa on noussut esiin, että opintojaksoon voitaisiin järjestää myös toinen osa myöhemmin syksyllä.

Ensimmäisten kahden viikon aikana opiskelijoille järjestetään "Johdatus opiskeluun ja tietojärjestelmiin TKK:lla" -kurssi, jossa käydään läpi olennaisimmat opintojen aloitukseen liittyvät asiat. Tämän lisäksi syksyllä järjestetään tutkinto-ohjelmittain johdatus oman alan opintoihin kurssit.

Hyvinvointiorientoivissa uusille opiskelijoille kerrotaan hyvästä opiskeluergonomiasta.

Yliopisto pyrkii tarjoamaan mahdollisimman monelle kansainväliselle opiskelijalle Academic writing -kurssi.

Opiskelijat opetetaan heti ensimmäisenä opiskeluvuonna käyttämään määrättyjä sähköisiä asiakirjapohjia (ns. templatet) kirjallisissa kurssitöissään ja raporteissaan. Samaa pohjaa käytetään myös tutkielmissa. Asiakirjapohjaan on ohjelmoitu tekstin ulkoasu otsikointia, marginaaleja ja rivinvälejä myöten ja se helpottaa huomattavasti kirjallisten töiden kirjoittamista ja toisaalta myös tarkistamista, kun kaikki tekstit noudattavat samaa mallia. Yliopistossa on tarjolla on atk-ympäristöön perehdyttävä latio-kurssi, jossa esimerkiksi opetellaan käyttämään Oodia.

Lähes joka koulutusohjelmassa käydään pakollisena peruskursseina johdatus yliopisto-opiskeluun, jossa käydään läpi opintojen suunnittelua ja suorittamista koskevia asioita.

Vieraskielisille maisteriohjelmille pyritään usein järjestämään opinnoissa aloittamista ja edistymistä tukevia akateemisen englannin kursseja. Lisäksi kansainvälisille opiskelijoille tarjotaan vapaaehtoisia kursseja kotimaisissa kielissä. Etenkin alkeistason kursseja on paljon.

Kansainvälisille opiskelijoille tarjotaan verkko-opintoina esim. ELECTRA – Multicultural education -opintokokonaisuus englanniksi.

Uusien opiskelijoiden orientoivat opinnot koostuvat kolmesta kokonaisuudesta: tiedekuntien orientoivista opinnoista, hyvinvointiryhmä Kehran koordinoimista orientoivista, joissa esitellään opiskelijoiden palvelut mm. YTHS, opintotuki, liikunta ja turvallisuus sekä oppimiseen ja HOPS-työskentelyyn keskittyvistä orientoivista.

Opintojen alussa kaikille uusille opiskelijoille pidetään orientoivat opinnot, johon kuuluu kolme osaa: yleinen johdatus yliopisto-opintoihin, hyvinvointiorientoivat (opiskelun palvelut, opintotuki, terveydenhuolto, liikunta) ja opintojen suunnittelu (henkilökohtainen opinto-suunnitelma eli HOPS).

Lääketieteen opintoihin orientoidaan opintojen alussa kolmen viikon Johdanto-jaksossa, jossa perehdytetään ongelmalähtöiseen oppimismenetelmään, lääkärin opintojen laaja-alaisuuteen (kliiniset taidot, vuorovaikutustaidot), tiedonhakuun ja arviointiin, aloitetaan eettisten asioiden pohdinta, tavataan ensimmäiset potilaat ja keskustellaan lääkärinä toimimisesta. Saman vuoden syksyllä palataan oppimiseen mm. arviointia käsittelemällä.

Yliopisto järjestää kansainvälisille opiskelijoille noudon lentokentältä tai rautatieasemalta ja saattamisen asunnolle. Palvelua kutsutaan nimellä "pick up service" ja siitä maksetaan pientä korvausta.

Vaihto-opiskelijoille järjestetään kaupunginvastaanotto yhdessä ammattikorkeakoulun kanssa.

Vaihto-opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kummiperhe -ohjelmaan, jossa he saavat suomalaisen perheen, jonka luona käydä kylässä.

1.3.2 Perehdytysoppaat

Useimmissa tiedekunnissa uusille opiskelijoille jaetaan Ylioppilaskunnan toimittama antoisampaan opiskeluun -opas, jossa on opiskeluohjeita.

Yliopistossa on ohjauskartta.

Yliopistossa on uusien opiskelijoille omat internet-sivut (esim. <http://www.uwasa.fi/opiskelu/opinnot/uusille/>)

Laitokset ovat kehittäneet viime aikoina mm. sähköisiä oppimisympäristöjä perehdytyksen ja oppimisen tueksi.

Opintojen aloittamista tukevaa kirjallista materiaalia ovat esim. Tuutoriopas, Ympäristö-opas, Uuden opiskelijan opas, Vanhan opiskelijan opas ja koko yliopiston yhteinen Valinta-opas.

Infoviikon alussa jaettavat fuksipussit sisältävät tärkeää infoa opiskelusta ja opiskelijaelämästä. Pussi sisältää esimerkiksi opiskelualueen kartan, opinto-oppaat, liikuntaoppaan, infoviikkojen ohjelman, tietoa opiskelija-alennuksista jne. Pussin sisältö käydään läpi yhdessä vertaistutorin kanssa.

YTHS on tehnyt opiskelijoiden pienryhmäohjaajan oppaan.

Yliopistossa on Practical guide vaihto-opiskelijoille ja ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille. Oppaassa kerrotaan yleisesti elämisestä Suomessa ja esitellään yliopistoa.

Sähköinen asiointi on osa opiskelun arkea. Sähköisiin järjestelmiin tutustumista varten tietotekniikkaosasto julkaisee Tietotekniikkaosaston fuksioppaan. Fuksioppaaseen on koottu kattavasti mm. käyttöluhia, etäyhteyksiä, atk-tiloja, tulostusta, av-välineitä ja ohjelmistovälistystä koskevaa tietoa. Lisäksi siinä on varattu oma kohta tavallisimmille kysymyksille ja vastauksille. Fuksioppaassa löytyy myös tietoa TVT-ajokortin suorittamista varten.

1.4 Vertaistutorointi

Vertaistutoroinnin käytännöt ovat jaettu tutoroinnin kohderyhmiin, tutoroinnin järjestämiseen, tutorointipalkkioihin ja tutoroinnin arvioimiseen.

1.4.1 Vertaistutoroinnin kohderyhmät

Joillain oppiaineilla on omat tutorointijärjestelmänsä, joissa alkuvaiheen tutoroinnin lisäksi tutorit huolehtivat myös ensimmäisten seminaarien pitämisestä ja koko tutorointi kestää kaksi vuotta.

Erityisen hyviä käytäntöjä ovat olleet sellaiset käytännöt, jotka ovat ottaneet huomioon erilaisissa tilanteissa opintonsa aloittavat opiskelijat, kuten vanhemmat uudet opiskelijat ja avoimessa yliopistossa korvaavia opintoja suorittaneet opiskelijat.

Tutorit ovat jaettu kandi-, maisteri-, Avoimen väylän kautta tulleiden-, vaihto-opiskelijoiden sekä ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden tutoreihin.

Viime vuosina tuutorointia on tarjottu myös muuntokoulutettaville. Maisteriväylien kautta sisään tulevat opiskelijat voivat osallistua tuutorointiin halutessaan.

Yliopistossa on käytössä erityinen tuutoroinnin muoto, faktatuutorointi, joka on kehitetty erityisesti aikuisopiskelijoiden tarpeisiin. Faktatuutorointi on tarkoitettu opiskelijoille, joilla on jo runsaasti yliopisto-opintoja takana, he ovat perheellisiä, asuvat toisella paikkakunnalla tai opiskelevat työn ohella. Faktatuutorointi on normaalia vertaistuutorointia joustavampaa siinä mielessä, että tuutorointi voidaan suorittaa esim. muutaman lähitapaamisen, puhelimen ja sähköpostin välityksellä, jolloin käydään läpi tärkeimmät opintojen aloittamiseen liittyvät asiat. Jokaisessa tiedekunnassa on oma faktatuutori, joka on edellisen vuoden tuutorikoulutuksen läpikäynyt tuutori. Ylioppilaskunta huolehtii myös faktatuutoroinnin järjestämisestä. Lisätietoja: www.uku.fi/opiskelu/faktatuutorointi.shtml.

Joissain tiedekunnissa, joissa aikuisopiskelijoita suhteellisesti paljon, heille on perustettu omia vertaistuutoriryhmiä, joihin uudet opiskelijat voivat halutessaan ilmoittautua. Näiden tuutoriryhmien pohjalta aikuisopiskelijat ovat perustaneet myös omia vertaisverkostojaan.

Yliopistossa tarjotaan tuutori kaikille uusille opiskelijoille, tulivat he sitten mitä kautta tahansa.

Pienryhmäohjaajat ohjaavat opintojen alkuvaiheessa ja veturi eli verkkotutor opiskeluiden välivaiheessa.

Kansainvälisille vaihto- ja tutkinto-opiskelijoille rekrytoidaan tiedekunnissa omat tutorinsa ja he käyvät läpi kv-tutorin koulutuksen.

Vaihto-opiskelijoilla on omat kummiopiskelijat (yksi noin kymmentä vaihto-oppilasta kohden), jotka ohjaavat käytännön asioissa. Kv-tutkinto-opiskelijoilla on pienryhmäohjaajat (1-2 jokaisessa ohjelmassa), jotka ohjaavat opintoihin liittyvissä asioissa vaihtelevasti.

Ammattikorkeakoulussa on käynnistetty liikuntatuutorointi ja käytäntöä ollaan mahdollisesti levittämässä myös yliopistoihin. Liikuntatuutorit ovat vertaisopiskelijoita, jotka ovat osallistuneet tutorkoulutuksen lisäksi kahteen liikuntaa käsittelevään koulutukseen. Liikuntatuutorit opastavat, kannustavat opiskelijoita liikkumaan esimerkiksi esittelemällä liikuntamuotoja ja -paikkoja. Lisäksi he voivat itse järjestää liikuntaa ja liikuntatapahtumia. He myös toimivat kaksisuuntaisina tiedon välittäjinä liikuntapalveluiden ja opiskelijoiden välillä.

Kielikeskus ottaa ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita tuutoreiksi kielikursseille (self-study tutors). Tutoroinnista maksetaan ja sisältää pari tuntia viikossa 2-3 kuukautta. http://kielikeskus.utu.fi/en/studying/assistant_teachers_and_tutors/index.html

1.4.2 Tutoroinnin järjestäminen

Kaikki tuutorit saavat yliopistolta pienryhmäohjaajan oppaan.

Ylioppilaskunta järjestää yliopiston tilaamana tutorkoulutuksen. Tutoreiden valinnan hoitaa yliopisto.

Ylioppilaskunnan järjestämä tutorkoulutus aloitetaan keväällä järjestettävällä viikonloppuleirillä, jossa tarjotaan monipuolisesti muun muassa yhteisöllisyyttä tukevia taitoja tutoreille. Tutorkouluttajina leirillä toimii pääasiassa ylioppilaskunnan henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä, mutta mukana on myös ylioppilasteatterin järjestämä draamatyöpajakoulutus ja yliopistopapin koulutus yhteisöllisyydestä. Syksyllä tutorkoulutusta jatketaan päivän kestäväällä koulutuksella, jossa lyhyiden 10-30 minuuttia kestävien puhevuorojen kautta pyritään luomaan tutoreille kattava kuva siitä, mitä heidän opiskelijoille tulisi kertoa.

Aiemmin tutoreina toimineet voivat hakea senioritutoreiksi, joita pyritään valitsemaan joka tiedekuntaan. Senioritutorit osallistuvat tutorkoulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen muun muassa toimimalla tutorleirin apukouluttajina. Ylioppilaskunta maksaa tästä palkki-on. Senioritutorivalinnat tekee ylioppilaskunta laitosten esitysten pohjalta.

Tutorointi toteutetaan ylioppilaskunnan ja yliopiston tiiviissä yhteistyössä. Haastattelut ja koulutus pidetään yhdessä. Koulutustilaisuuksia on keväällä kolme (mm. vararehtorin käynnistämä laitosrastirata), kesällä on mökkiviikonloppu ja syksyllä ennen orientaatioviikkoa yksi tai kaksi tilaisuutta.

Yliopistolla tuutorointia koordinoi eri tiedekuntien tutoriprojektisihteerien verkosto, jossa tutoriasioiden hyviä käytänteitä voidaan jakaa tiedekuntien välisesti. Tiedekunnittain tuutoroinnin koordinoimien käytännöt vaihtelevat melko paljon. Joissain tiedekunnissa ja laitoksilla tuutoriksi voi hakea myös pareittain.

Tutorivalinnassa painotetaan hakeutuvan henkilön motiiveita toimintaan osallistumiseen sekä aikaisempaa kokemusta ryhmänohjaajana toimimisesta.

Tutoreiden määrä päätetään vuosittain koulutusalojen sisäänottomäärien mukaan. Tavoitteena on, että kymmentä uutta opiskelijaa kohti olisi yksi vertaistuutori.

Tutoreiden haun, valinnan ja koulutuksen hoitaa ylioppilaskunta yhteistyössä tuutoroinnin ohjausryhmän kanssa, johon kuuluu ylioppilaskunnan työntekijöitä, hallituksen jäseniä sekä yliopiston (opintoasioiden osasto, oppimiskeskus), YTHS:n ja seurakunnan edustajia. Tutoreiden koulutus koostuu kahdesta keväällä järjestettävästä koulutuspäivästä sekä syksyllä järjestettävästä kaksipäiväisestä tutorileiristä. Lisäksi tuutorit tekevät oppimistehtäviä ja pitävät syksyn aikana uusille opiskelijoille tarvittavan määrän tutoritapaamisia (n. 10 kpl). Opintojaksolla on oma sähköinen oppimismateriaali Moodlessa, jonne tuutorit palauttavat oppimistehtävänsä, ja jonka kautta he saavat kaiken tarvitsemansa tuutorintamateriaalin. Opintojakson kouluttajina toimivat tuutoroinnin ohjausryhmän jäsenet, jotka tuottavat ja valitsevat koulutusmateriaalinsa itse.

Tuutorit tekevät syksyn tutorileirillä tuutorintisuunnitelman, johon he kirjaavat, milloin tulevat tutoritapaamisia pitämään, mitä asioita milläkin tapaamisella käsitellään ja miten tapaamiset toteutetaan. Tuutorit raportoivat tapaamisistaan niiden päätyttyä tuutorikouluttajille.

Yliopiston oppimiskeskus järjestää koulutuksen perusopiskelijoiden tutoreille yhdessä tiedekuntien kanssa ja kv-tutoreille koulutuksen järjestää kv- ja urapalvelut. Ylioppilaskunta järjestää myös oman koulutuspäivän tutoreille.

Tutoroinnin koordinoimista vastaa yliopisto ja opiskelupalvelut. Tutoreiden rekrytointi tapahtuu tiedekunnissa, lähinnä se on opintopäälliköiden vastuulla. Tuutorikoulutuksen suunnittelussa ovat mukana yliopiston eri sidosryhmät eli ylioppilaskunta, ura- ja rekrytointipalvelut, opintopsykologi sekä YTHS. Tänä vuonna mukana oli ensimmäistä kertaa myös viime syksyn tutoreita kertomassa omia kokemuksiaan koulutuksesta ja tuutoroinnista.

Tänä vuonna tuutorointikoulutus on ensimmäistä kertaa kaksiosainen. Ensimmäinen osio pidetään toukokuussa, jolloin on itse asiaisuus. Toinen osio pidetään elokuussa, juuri ennen uusien opiskelijoiden tuloa. Tällä kertaa tuutorit tekevät syksyn tuutorintisuunnitelman ja miettivät muiden tutoreiden kanssa yhteistyökuviota. Koulutuksessa tutoreille jaetaan koulutuksessa tuutori-opas, johon on kerätty toimintaa ajatellen tärkeitä asioita.

Kaikkilla tutoreilla on yhteinen keskustelufoorumi Optimassa. Foorumi tarjoaa vertaistukea, mutta myös mahdollisuuden ideoida yhteistä toimintaa ja jakaa hyviä käytänteitä.

Yliopistolla toimii tuutoroinnin kehittämisryhmä eli Tuuke, jossa mukana ovat yliopisto, YTHS, ylioppilaskunta ja opiskelijaopinto-ohjaajat eli Ootit. Tuuke järjestää keväällä koulutuksen tuutoreille.

Ylioppilaskunta organisoii uusien opiskelijoiden tuutoroinnin eli ISOhenkilötoiminnan. Ylioppilaskunta järjestää näille kaksiosaisen koulutuksen, jonka laajuus on puolitoista päivää.

Killoissa ja osakunnassa toimii 2-3 tuutoroinnista vastaavaa henkilöä. Ylioppilaskunta kokoaa nämä tutkinto-ohjelmien rajat ylittäviin fuksi- sekä isohenkilötoimikuntiin, jotka toimivat molemmansuuntaisena tutortoimintaan liittyvänä informaatiokanavana. Toimikunnat järjestävät myös koko koulun fukseille ja tuutoreille yhteisiä tapahtumia.

Koulutus on kaksiosainen, ensimmäinen osa on yhdessä kaikkien ISOjen kanssa, jossa käsitellään ISO:na oloa yleisesti ja esitellään ylioppilaskuntaa. Toinen osa on pelkästään kv-ISOille, ja siellä käydään läpi erityisesti kv-asioita, kuten mitä kaikkea kv-opiskelijan pitää tehdä Suomeen saapuessaan.

KV-tuutoroinnin järjestäminen on täysin KV-yksikön vastuulla. Tuutoreiden koulutus tapahtuu yhteistyössä yliopiston kanssa, ylioppilaskunta järjestää tutormessut, jossa eri tahot esitetyvät ja kouluttavat tuutoreita. Lisäksi yo-kunta järjestää Viimeisen Illan Ihmeen, tuutoreiden koulutusillan päivää ennen fuksien saapumista, ja tilaisuudessa kerrataan tärkeimmät tuutorointiasiat.

Ylioppilaskunta toimittaa myös Tutoroppaat tuutoreille. Lisäksi on olemassa koulutusohjelmakohtaisia tutoroppaita.

Tuutoreita johtaa tuutoreiden joukosta valittu tutormajuri sekä ylioppilaskunnan hallituksen hyvinvointi- ja tutorvastaava. Tutorit valitsee opintotoimisto ja ylioppilaskunta yhdessä. Kv-tutorit valitsee kv-toimisto. Tutorkoulutus koostuu opintotoimiston, ylioppilaskunnan ja YTHS:n koulutusjaksoista. Niissä käsitellään mm. opintoihin ja opiskeluun liittyviä asioita, ryhmäjohtamista ja -psykologiaa, erilaisten henkilöiden huomioonottamista jne. Tutorit raportoivat toiminnastaan opintotoimistoon. Tutor lähettää jokaiselle tutoryhmäläiselleen postikortin jo kesällä esitellen itsensä ja toivottaen tervetulleeksi.

Opiskelijatuutorointi -sivustolle on koottu tietopaketti tuutoreille mm. tuutorin tehtävät, koulutusmateriaali, tuutoroinnin suunnittelun välineitä sekä ohjeet kuinka tuutoroinnista voi saada opintopisteitä (2 op). Sivuston osoite: <http://www.uta.fi/opiskelu/tuutorointi.html>.

Opiskelijapalvelut (OOP) on palkannut päätuutorin, joka kouluttaa noin 30 koulutusohjelmakohtaista tuutoria. Tuutorit ohjaavat opiskelijoita joko joulukuun tai maaliskuun loppuun. Perehtyminen siis kestää käytännössä koko ensimmäisen vuoden.

Tutorit vievät pienryhmänsä myös kirjaston tarjoamaan infotilaisuuteen, jossa esitellään kirjaston tarjoamia palveluja.

Joissain tiedekunnissa tuutoreille järjestetään myös työhohjausta.

Tuutorit tunnistaa kampuksella tuutoripaidasta. Tuutorit tekevät yhteisen laulun uusille opiskelijoille ja esittävät sen heille ensimmäisenä päivänä.

Kv-tuutoroinnin hoitaa yliopiston kv-palvelut. Tuutorit koulutetaan, kerrotaan käytännön asioista ja mahdollisista ongelmista, tuutorin tehtävistä, Ylioppilaskunnasta jne. Tuutoreiden tulee kirjoittaa raportti, kun tuutoroitavat ovat saapuneet.

Kv-opiskelijoilla on omat kv-tutorinsa. Yhdellä kv-tutorilla on 4-7 opiskelijaa ryhmässään. Kv-tutor pitää opiskelijoihin yhteyttä ennen heidän saapumistaan, hakee heidät asemalta ja neuvoa käytännön asioissa. Kv-tutorin työ kestää noin 30 h ja heille maksetaan 330 e:n

palkkio. Tutorit haastattelee ja valitsee ylioppilaskunnan kv-sihteerin yhdessä yliopiston kv-palveluiden edustajan kanssa. Tuutoreille järjestetään päivän mittainen koulutus sekä myöhemmin myös kertaustilaisuus. He saavat myös n. 20-sivuisen kv-tutoroppaan, johon on kirjoitettu kaikki heidän tehtävänsä selkeästi.

Kv-tuutorit koulutetaan erikseen. He keskittyvät enemmän myös käytännön asioiden neuvomiseen ja kulttuurin ymmärtämiseen. Vastuulla on esimerkiksi vastaanotto asunnolla, tutustuttaminen yliopistoon ja kaupunkiin sekä kaikenlaisissa käytännönasioissa avustaminen (pankki, internet, puhelin jne.).

Kv-tuutorointia koordinoi yliopisto. Kv-tuutorihaku järjestetään keväisin ja tuutorit valitaan hakemusten pohjalta. Tuutoreille pidetään parin päivän koulutus elokuussa, josta vastaa yliopiston kv-asioiden suunnittelija, yliopiston ja ylioppilaskunnan yhteinen kv-sihteerin ja yo-kunnan hallitusvastaava. Tuutoreille annetaan kv-tuutoriopas. Tuutoreita tavataan n. 3-4 kertaa vuodessa.

Ulkomaisten tutkinto- sekä vaihto-opiskelijoiden tuutorointi on osa ylioppilaskunnan organisoimaa tuutorointia.

Ylioppilaskunta organisoii kv-opiskelijoiden tuutoroinnin (= kv-ISOhenkilötoiminnan) samoin kuin suomalaistenkin opiskelijoiden. Vaihto-opiskelijoille annetaan suoraan tutorit ja kansainvälisiltä tutkinto-opiskelijoilta kysytään haluavatko he tuutorin vai eivät.

Tuleville vaihto-opiskelijoille on pienryhmäohjaajat eli kummit, jotka auttavat alussa päivittäisissä asioissa. Mm. asunnon avaimen hakeminen asuntotoimistolta, lähikaupan näyttäminen, asioiminen Suomessa, oleskeluluvan hakeminen, yliopistoon tutustuminen yms.

Yliopistossa on keskitetysti organisoitu sekä kansallinen että kansainvälinen opiskelijatuutoreiden koulutus, jonka tavoitteena on tarjota kaikille opiskelijatuutoreille yhtäläiset mahdollisuudet kouluttautua tehtävään, saada ajankohtaista tietoa ja työkaluja toimintaansa sekä verkostoitua muiden opiskelijatuutoreiden kanssa. Keskitetyn koulutuksen on tarkoitus tukea opiskelijoiden omaehtoista, ainejärjestöjen organisoimaa tuutorointia.

Viime vuosina on kehitetty opiskelun verkkosivustoja opiskelijan kootuksi tiedonlähteeksi ja ohjauksen tueksi. Esimerkiksi: Opiskelijatuutorointi -sivustolle on koottu tietopaketti tuutoreille mm. tuutorin tehtävät, koulutusmateriaali, tuutoroinnin suunnittelun välineitä sekä ohjeet kuinka tuutoroinnista voi saada opintopisteitä (2 op) Sivuston osoite: <http://www.uta.fi/opiskelu/tuutorointi.html>

Yliopistossa on keskitetty tuutoriprojektisihteerien verkosto, jossa opiskelijatuutoroinnin organisoimisesta tiedekuntatasolla vastaavat tuutoriprojektisihteerit. Tuutoriprojektisihteerien tehtäviä ovat mm. opiskelijatuutoreiden rekrytointi ja koulutus sekä opiskelijatuutorointia koskevan palautteen kerääminen. Yliopiston tuutoriprojektisihteeriverkosto on yliopiston eri tiedekunnissa toimivien tuutoriprojektisihteerien yhteinen keskustelufoorumi. Tuutoriprojektisihteerien lisäksi siihen kuuluvat myös ylioppilaskunnan hallituksen tuutorivastaava ja järjestösihteerin. Opiskelijaneuvonta pitää yllä tiedekuntien tuutoriprojektisihteerien verkostoa. Tuutoriprojektisihteeriverkosto kokoontuu noin 4-5 kertaa vuodessa. Verkostossa edistetään tiedekuntien välistä yhteistyötä opiskelijatuutoroinnin suunnittelussa sekä suunnitellaan opiskelijatuutoreille jaettavan tuutorin tietopaketin sisältö.

1.4.3 Tutorointipalkkiot

Kaikki tuutorit saavat opintopisteitä ja palkkion, joka on n. 120e, sekä todistuksen.

Kv-tuutoroinnista saa pienen korvauksen sekä ensimmäiseltä kerralta 3 op.

Kv-tuutorit saavat automaattisesti todistuksen työstään.

Tutor saa korvauksena tutorkoulutukseen osallistumisesta, ohjaustyöstä ja lyhyen loppuraportin laatimisesta 2 opintopistettä. Lisäksi käytössä on rahapalkkio, jonka suuruus on 11 euroa/tunti ja korvattavien enimmäistuntien määrä on 15. Rahakorvauksen saa neuvontatyön päätyttyä omalta laitokselta, jonne toimitetaan yliopiston palkkionmaksulomake. Opintopistekorvauksen saa tiedekunnan opintoasiainpäälliköltä, jolle toimitetaan tehdystä työstä kirjallinen loppuraportti.

Tuutorit saavat työstään kohtuullisen kulukorvauksen, todistuksen ja kiitossitsit.

Useimmissa tiedekunnissa tuutoroinnista saa 2-4 opintopistettä. Useimmat tiedekunnat edellyttävät tuutoreilta tuutorointisuunnitelmaa ja tuutorointiraporttia. Tuutoroinnista maksetaan tiedekunnittain vaihtelevan 120-180€ palkkio. Yleensä tuutorit saavat tuutoroinnistaan työtodistuksen.

Kv-tuutori saa opintopisteitä tiedekunnasta riippuen 2-10 op (opintopisteet saa vain kerran, vaikka toimisikin tuutorina useammin) ja lisäksi palkkion 150 €. Opintopisteiden ja palkkion saamisen edellytyksinä ovat: koulutukseen osallistuminen, tuutorisuunnitelma, tuutorointi ja tuutoriraportti.

Tuutorit saavat toiminnastaan 3 opintopistettä. Tämä kuitenkin edellyttää opintojakson hyväksyttävää suorittamista, eli tuutoreiden on oltava läsnä tuutorikoulutuksissa, palautettava oppimistehtävät ajallaan ja järjestettävä tarvittava määrä tuutoritapaamisia. Ylioppilaskunnan vastuuhenkilö seuraa opintosuorituksia jatkuvasti ja antaa yliopistolle esityksen siitä, ketkä tuutoreista ovat oikeutettuja opintopisteisiin. Kaikki tuutorit saavat myös tuutoritodistuksen ja heille järjestetään tuutorivuoden päätyttyä kiitosilta, jonka tarkoituksena on kiittää heitä tuutoreina toimimisesta. Tuutoreille järjestetään syksyn aikana myös puolivälitapaaminen, jossa he pääsevät purkamaan tuntojaan. Tuutoroinnista voi saada opintopisteet ainoastaan kerran.

Faktatuutorit saavat toiminnastaan pienen rahallisen korvauksen, mutta eivät opintopisteitä. Kv-tuutorit saavat toiminnastaan opintopisteitä sekä kulukorvaukset.

Tuutorit tekevät toiminnastaan suunnitelman ja raportin, jotka hyväksytään ja vasta sitten tutor saa pienen rahallisen palkkion ja opintopisteet (3op) sekä työtodistuksen.

Tuutori saa 250€ palkkiota sekä todistuksen.

Kv-tuutorin palkkio on 250€.

Vaihtareiden kummit saavat palkkion 10€/h max. 12 tunnista. Kv-tutkarien pienryhmöohjaajat saavat palkkion 10€/h max. 15 tunnista.

Palkkioksi tuutorit saavat niin opintopisteitä, työtodistuksen kuin 12 euroa/pidetty tunti. Maksimi maksettava määrä on 15 tunnista.

Tuutoroinnista maksetaan palkkio ja siitä saa 4 opintopistettä.

Tuutorit kirjoittavat raportin tuutoroinnista ja saavat sitä vastaan todistuksen tuutorina toimimisesta ja saavat laitokselta opintopisteitä. Jollain laitoksilla laitos maksaa ainejärjestöille palkkion tuutoroinnin järjestämisestä.

Raportti on edellytys tutortoiminnasta saatavalle yhdelle opintopisteelle. Korvausta ei makseta.

Kv-ISOtoiminta on vapaaehtoista, siitä on mahdollista saada yksi opintopiste kieliopintoihin ja mahdolliset matkakulut maksetaan koulun puolesta.

Yliopisto maksaa tutorpalkkiot ylioppilaskunnalle, josta ne tilitetään eteenpäin ainejärjestöille ja tutoreille. Tutorpalkkiot maksetaan kun tuutorit ovat vastanneet tutorkyselyyn, jonka vastausten perusteella tuutorointia vuosittain kehitetään.

Tuutoroinnista maksetaan muodollinen palkkio, jonka ajatellaan kattavan esim. tuutorryhmän illanvietosta aiheutuvia kuluja.

ISOhenkilöille eli tuutoreille annetaan 1 op, jos he käyvät vaaditun koulutuksen ja tekevät toiminnastaan raportin. Kiltujen ISOvastaavat käsittelevät raportit ja toimittavat tiedot eteenpäin.

Teologisessa tiedekunnassa tuutorikurssi liittyy aineopintotasoiseen 10 opintopisteen laajuisen ryhmänohjaustaitojen kurssiin, jossa teoreettinen aines liittyy käytännön tuutorointiin.

Tuutorit tekevät toiminnastaan suunnitelman ja raportin, jotka hyväksytään ja vasta sitten tutor saa pienen rahallisen palkkion ja opintopisteet (3op) sekä työtodistuksen.

Tuutorit palkitaan järjestämällä heille juhlia.

Tuutoroinnista tehdään raportti tuutorryhmittäin. Raportti on edellytys tutortoiminnasta saatavalle yhdelle opintopisteelle.

Tutortoiminnasta saa 4op/lukuvuosi.

1.4.4 Tuutoroinnin arviointi

Kv-tuutorit voivat antaa palautetta ja parannusehdotuksia kv-opiskelijapalveluille.

Tuutoreilta kysytään palautetta tuutoroinnista ja myös opiskelijoilta pyydetään arviota tuutoreista.

Tuutoroinnin arviointi tapahtuu tuutoreiden ja tuutoroitavien arviointilomakkeilla sekä tuutoroinnin järjestävien tahojen itsearviointilla.

Tuutorit raportoivat tapaamisistaan niiden päätyttyä tuutorikouluttajille.

Tuutoreilta kerätään palautetta sähköisesti jokaisen koulutuksen jälkeen sekä toiminnan päätyttyä tuutorivuoden lopussa. Tuutoritoiminnasta kerätään palautetta myös ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoilta. Tuutoroinnin ohjausryhmä käy vuosittain läpi tuutoroinnista saadut palautteet ja tekee niiden pohjalta toiminnan korjaus- ja kehittämistoimenpiteet. Tuutoroinnista saatu palaute saatetaan myös yliopiston Opintojen arviointi- ja kehittämisen neuvoston tietoon.

Vertaistutoroinnille on luotu laatukäsikirja, jossa kuvataan tuutoroinnin prosessi ja käytännöt ja jonka avulla varmistetaan tuutoroinnin laatu. Laatukäsikirja on yliopiston päälaatu-käsikirjan liite.

Vertaistutorointi on auditoitu vuonna 2008 osana yliopiston ohjausjärjestelmän auditointia ja se on saanut onnistumisestaan erittäin hyvät arviot.

Tuutorit kirjoittavat raportin ennen joulua ja antavat myös palautetta sekä kirjallisesti että palautekeskustelun kautta.

Palautetta kerätään koulutuksesta erikseen ja raporttiin liitetään esim. kehittämissuhteita ja kriittistä arviointia.

Tuutorit raportoivat omasta tuutoroinnistaan ja antavat myös kirjallisen palautteen. Tuutorointi päättyy palautekeskusteluun, joka käydään tuutorien palautteen ja raporttien pohjalta.

Toistaiseksi kv-ISOtoiminnasta ei ole kerätty palautetta paitsi kv-ISOjen osalta. Tutorkoulutuksen arvioinnista ja kehittämisestä vastaa rehtorin asettama tuutoroinnin kehittämisryhmä eli Tuuke-ryhmä (kokoonpano: opiskelijoita, yliopiston ohjauksesta vastaavia työntekijöitä) <http://www.uta.fi/opiskelu/hyvinvointi/tuuke.html>

Tuutoreille ja 1. syksyn opiskelijoille on omat palautekyselyt, joiden perusteella tuutorikoulutusta kehitetään. Uusien opiskelijoiden kyselyssä selvitetään myös opiskelijarekrytointiin liittyen oman opiskelualan kiinnostavuutta ja halua jatkaa saamassaan opiskelupaikassa.

1.5 Opettajatutorointi ja henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)

Opettajatuutorit ohjaavat sivuaineiden valinnassa.

Oppimiskeskus on laatinut HOPS-oppaan ohjaajien käyttöön <http://www.uku.fi/opk/w5w/opas.pdf>

Jokaisella osastolla on uusille opiskelijoille omat opettajatuutorit, joilta opiskelija saa apua omaa HOPS:ia tehdessä ja aineita valittaessa. Sama opettajatuutor pysyy opiskelijan rinnalla koko opintojen ajan.

Ainakin joillain aloilla on kv-opiskelijoilla opettajatuutoreita.

Opiskelijalle nimetään opettajatutori 2. vuoden alussa, jolloin opiskelija on juuri valinnut koulutusohjelmansa. Tällöin opettajatutori on oman alan asiantuntija, ja häneltä saa siten tukea paremmin kuin joltain toisen koulutusohjelman opettajalta.

Ylioppilaskunta antaa vuosittain palautetta opettajatuutoroinnista yliopistolle ja olemme tehneet hyviä ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Tiedekunnittain HOPS-opinnot ovat laajuudeltaan 3-5 opintopistettä ja sijoittuvat eri vaiheisiin opintoja. Hyvissä tapauksissa opettajatuutorointi linkittyy jollain tavalla vertaistutorointiin, jolloin opettajatuutorointi toimii vertais- ja opettajatuutorin yhteistyössä.

HOPS-ohjausta tarjotaan opiskelijoille eri vaiheissa opintopolkua. Yleensä ensimmäinen HOPS tehdään ensimmäisen opiskeluvuoden aikana, toinen kandidaatin lopulla ja kolmas maisterivaiheen aikana.

Opettajatuutorit tekevät yhteistyötä vertaistuutorien kanssa. Vertaistuutoreilla ja opettajatuutoreilla on joka kevät yhteinen tuutorikoulutus, jossa he tapaavat toisensa ja sopivat syksyn yhteistyön muodoista. Tämän koulutuksen organisoii ja järjestää yliopisto, koska se on osa opettajatuutorien muuta koulutusta.

Opettajatuutorointiin ja opettajatuutorien tehtäväkuvaan on kiinnitetty viime vuosina erityistä huomiota. Vuonna 2008 epävirallinen työryhmä pohti opettajatuutorien tehtäviä Opetuksen arviointi- ja kehittämisneuvoston toiveesta ja antoi asiasta omat ehdotuksensa. Opettajatuutoreita pyritään myös sitouttamaan tuutorointitoimintaan vahvemmin, jotta toiminta olisi mahdollisimman laadukasta.

Opettajatuutorit tapaavat uudet opiskelijat heti opintojen alussa ja myös HOPS-keskustelut pyritään järjestämään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa opintoja.

Hyvä esimerkki opettajatuutoroinnin onnistumisesta on yhdessä koulutusohjelmassa käytössä olevat henkilökohtaiset keskustelut opettajatuutorin kanssa johdantokurssin yhteydessä.

Joillakin aloilla omaopettaja on ”läsnä” koko opintopolun aina kandiin saakka. Omaopettaja ohjaa kandidin työn. Sen jälkeen opiskelija voi saada uuden omaopettajan, jos aiemman omaopettajan asiantuntemus ei riitä maisterivaiheeseen saakka.

Syksyllä 2009 aloitetaan opettajien vapaaehtoinen tutorkoulutus, johon mahdollisimman monen tutoropettajan toivotaan hakeutuvan. Tämä tasa-arvoistaisi opiskelijoiden asemaa eri osastojen välillä.

Korkeakoulun tutkintosääntö määrittelee, että jokaisella opiskelijalla on oltava opiskelija ohjaava opettajatuutori. Tuutoroinnista on vuonna 2005 annettu ohjeistus. Opettajatuutoritoiminta on tiedekuntien vastuulla ja tiedekunnat vastaavat myös koulutuksesta. Ohjeen mukaan opiskelijat jaetaan ensimmäisen vuoden aikana tuutoriryhmiin ja opettajatuutorin pitäisi tavata oma tuutoriryhmänsä kerran lukukaudessa ja henkilökohtaisia tapaamisia opiskelijoiden kanssa olla saman verran.

Opettajatuutorointi on jaettu kandidaatin ja maisterivaiheen tuutoroinniksi.

Omaopettaja-järjestelmä on otettu käyttöön lukuvuodesta 2008 – 2009 alkaen. Jokainen pääaineensa valinnut (eli toisen vuosikurssin opiskelija) saa itselleen omaopettajan omasta pääaineestaan. Omaopettaja ohjaa ja neuvoo opintojen suunnittelussa ja tukee opiskelijaa tarvittaessa. Omaopettaja on linkki laitoksen ja opiskelijoiden välillä. Usealla opiskelijalla on sama omaopettaja, jolloin muodostuu ryhmiä, jotka omaopettajan johdolla kokoontuvat muutaman kerran vuodessa.

Vuonna 2005 ja sen jälkeen opintonsa aloittaneet opiskelijat laativat eHOPSin yliopiston verkkotyökalulla. Joissakin tiedekunnissa opiskelijan HOPS:it tarkastetaan vuosittain; joissakin ohjaus on suunnattu 1., 3. ja 5. vuoden opiskelijoille. Käytäntöjen kirjavuudesta johtuen HOPS-periaatteita ollaan juuri muuttamassa opintojohtosäännön yhteydessä niin, että koko yliopisto saisi yhtenevät käytännöt.

Hopsin laatiminen kuuluu sekä kandi- ja maisteri-tutkinnoissa kaikille pakollisiin ns. Taitosalkkuopintoihin eli opiskelijan omien opintojensa suunnitteluun käyttämä aika on osa opintoja. Ensimmäisenä vuonna HOPS:in käy läpi opintotoimisto ja myöhemmin sen vahvistaa oman ohjelman laitoksen korkeakouluasiantuntija sen jälkeen, kun opiskelija on käynyt keskustelut opettajatuutorinsa kanssa.

Osa tiedekunnista on ottanut käyttöön HOPS-työskentelyn hahmottamista ja opiskelijan omaa oppimisprosessia tukemaan ja hahmottamaan pyrkivän OPPI-kyselyn. Tämä sopii

luultavasti paremmin putkitutkintomaisiin koulutusohjelmiin, mutta saattaa vastata HOPS-työskentelyn pirstaleiseen kuvaan opiskelijoiden opintojen aikana.

HOPS tehdään opettajatuutorin tai muun HOPS-ohjaajan kanssa, jolloin käydään läpi mm. henkilökohtaiset tavoitteet, päätetään tai arvioidaan hyväksiluettavat opinnot, määritellään suoritettavat opinnot ja hahmotellaan opintojen aikataulu. HOPS-ohjaus pyritään aloittamaan opintojen alkuvaiheessa. HOPS-ohjaus voi olla myös osa "Akateemiset opiskelutaidot ja henkilökohtainen opintosuunnitelma" -opintojaksoa.

Yliopiston terveystieteillä on esimerkillinen HOPS-prosessi. Tähän kuuluvat ohjeet ja lomakkeet, jossa on kysymyksiä esim. motivaatioon ja opiskelun aikataulutukseen liittyen. Ne löytyvät osoitteesta <http://www oulu.fi/hoitotiede/henkkohtopsuunn.htm>.

Kaikille opiskelijoille on järjestetty mahdollisuus kahdenkeskiseen HOPS-keskusteluun joko osastonjohtajan, koulutussuunnittelijan tai vastuuopettajan kanssa joka lukuvuoden lopussa. Näissä keskusteluissa tarkistetaan HOPSin toteutuminen.

Yliopistossa tehdään kahdenlaisia HOPS:ia: vahvistettu HOPS, joka moduulitasolla tehty sekä omaHOPS, joka on tarkempi kurssikohtainen suunnitelma. Vahvistettu HOPS tehdään kaksi kertaa: ensin kandidivaiheessa ja uudestaan maisterivaiheessa. Vahvistettu HOPS vahvistetaan sekä opiskelijan että laitoksen edustajan allekirjoituksella. Tämä HOPS näkyy sekä opiskelijalle että henkilökunnalle. Tuutoritapaamisissa opettajan ja opiskelijan pitäisi yhdessä tarkastella opiskelijan opintojen etenemistä, vahvistetun HOPSin, omaHOPSin ja opintosuoritusotteen perusteella.

HOPS laaditaan sähköisesti ensimmäisen opiskeluvuoden keväällä. HOPS:sta järjestetään infotilaisuus, jossa kerrotaan sen laatimisohteet sekä tutkintorakenteeseen liittyvät vaatimukset. Jokainen opiskelija laatii HOPS:n weboodissa ja lähettää sen sitten opintotoimistoon tarkistettavaksi. Kun HOPS vastaa tutkintovaatimuksia, se hyväksytään. Opiskelija voi opintojensa edetessä muuttaa ja päivittää HOPSiaan WebOodissa. Myös uudelleen tarkistus on mahdollista. HOPS:n toteutumista voi seurata koko ajan, sillä opintosuoritukset päivittyvät myös sinne. Ennen tutkinnon hyväksyntää HOPS tarkistetaan.

Yliopisto pyrkii antamaan opettajatutorille ja hänen opiskelijalleen uudenlaisia mahdollisuuksia tutustua toisiinsa esimerkiksi tarjoamalla yhteisen lounaan tai päivällisen, jossa voi tutustua ja käydä vapaamuotoisempaa keskustelua.

Hallintotieteiden tiedekunnassa nimetyt HOPS-vastaavat pääaineittain.

Laitosten HOPS-opettajat kutsutaan vähintään kerran vuodessa tiedekunnan keskustelutilaisuuteen, johon osallistuvat opintoasiainpäälliköt ja opiskelijaopinto-ohjaajat.

Yliopistossa on opintosuunnitelman vuosittaisen tekemisen ja palauttamisen lisäksi myös ryhmätapaamisia (HOPS-opettaja ja -ryhmä).

Tiedekunnan oppiaineet järjestävät uusille pääaineopiskelijoille aina ensimmäisen lukuvuoden aikana henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laadintaa koskevan tilaisuuden. Tässä tilaisuudessa opiskelijoilla on mahdollisuus keskustella pääaineensa opettajien kanssa oppiaineeseen liittyvistä asioista. Tilaisuudessa opettajat esittävät näkemyksensä opiskeluun, opintoihin ja työelämään liittyvistä asioista, oppiaineeseen ja tutkintorakenteeseen liittyvistä painotuksista, vaihtoehtoisuuksista, aikataulutuksesta ja mahdollisista opiskelun ongelmakohdista. Kaikissa tilaisuuksissa myös tiedekunnan kansainvälisten asioiden koordinaattori käy kertomassa opiskelijavaihdosta yleensä, vaihtomahdollisuuksista, ajoituksesta ja opintojen hyväksilukemisesta.

Alkaneessa opinto-ohjaushankkeessa keskitytään yhtenä osa-alueena opiskelijoiden pahoinvoinnin ja ongelmien ehkäisemiseen ja tunnistamiseen. Tästä annetaan mm. koulutusta tutoropettajille.

Pienryhmäohjaajan ja laitoksen yhteyshenkilön kanssa tehdään HOPSia. Pienryhmäohjaaja auttaa uudet opiskelijat alkuun (tenttiin ilmoittautuminen, kurssien suorittaminen jne.). Pienryhmäohjaus on kaikille uusille opiskelijoille pakollista.

Lääketieteellisessä tiedekunnassa kaikki opettajat koulutetaan ongelmalähtöisen oppimisen ryhmien tutoreiksi.

HOPS-käytännöt on kuvattu opinto-oppaissa, jonka jokainen uusi opiskelija saa maksutta käyttöönsä opiskelun alkaessa. HOPS -käytännöt käydään läpi orientaatiojaksolla oppiaineen infotilaisuuksissa. Oppiaineilla on myös omia HOPS-kurssejaan ja opetuksen päivään, joiden aikana käytäntöjä arvioidaan ja käydään yhdessä läpi. HOPS:it tehdään jokaiselle opiskelijalle ja niitä päivitetään säännöllisin väliajoin. HOPS on suositeltu tarkistettavaksi vähintään kolme kertaa opintojen aikana.

Opettajatuutorien koulutuksissa Urapalvelut on mukana ja tavoitteena on edistää ja helpottaa HOPS-ohjaajien mahdollisuuksia ottaa omassa ohjaustyössään huomioon myös työelämän näkökulmaa sekä myöhemmän työllistymisen vaatimien taitojen (mm. työnhaaku) sisällyttämistä opintoaikaan.

Opettajatuutorointia ja sen nivoutumista vertaistutorointiprosessiin kehitetään aktiivisesti.

Konsistorin päätöksen (18.8.2004) mukaisesti kaikkiin yliopiston alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin sisältyy opiskelijan opintojen tueksi tehtävä henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS). HOPSin laadinnassa voidaan yhdistää avoimempia esimerkiksi opiskelutaitoihin tai työelämävalmiuksiin liittyviä osia sekä rajatumpaa opintojen aikataulutamiseen ja opintojen etenemiseen liittyvää suunnittelua.

Sosiaalipsykologian laitoksella HOPS:iin liittyy portfolio. Pääaineopintojen aikana opiskelija tekee HOPSin kaksi kertaa: ensimmäisenä opiskeluvuotenaan sekä maisteriopinnon aloittaessaan. HOPSin laatimiseen opiskelija saa apua opettajatuutoriltaan. Opettajatuutori allekirjoittaa ja lähettää valmiin HOPSin tiedekuntaan, missä se myös kirjataan opiskelijan opintorekisteriin. Toisen kerran opiskelija laatii HOPSin maisteriopintojensa aluksi. Maisteriopintojen HOPS esitellään tutkimussuunnitelmaseminaarissa oman tutkimussuunnitelman käsittelyn yhteydessä. Suunnitelmasta voi keskustella tätä ennen oman opettajatuutorin kanssa. HOPS-työskentelyyn liittyy myös portfolio. Portfoliokertomuksen tavoitteena on kokoavasti jäsenellä ja arvioida omaa oppimisprosessia, suoritettuja opintoja sekä tutkinnon antamia valmiuksia. Portfoliotyöskentely auttaa hahmottamaan uutta oppitua tietoa ja jäsentämään sitä. Lisäksi työskentelyä voi käyttää opintojen suunnittelun apuna. Portfoliokertomuksen laatimisen perustana on koko opintojen ajan jatkuva portfoliotyöskentely, jonka yhtenä osana on oman portfoliosalkun täydentäminen. Portfoliosalkut jaetaan uusille opiskelijoille heti opintojen alussa. Salkkua täydennetään opintojen ajan ja portfoliosalkku esitellään opintojen lopussa.

Opettajatuutorointi liittyy orientoivassa vaiheessa kiinteästi opiskelijatuutorointiin. Jokaisella opiskelijatuutorin ohjaamalla tuutoriryhmällä on oma tiedekunnan henkilökuntaan kuuluva opettajatuutori. Opettajatuutoroinnin tavoitteena on auttaa uusia opiskelijoita tutustumaan tiedekunnan opiskeluympäristöön ja tutkintorakenteeseen sekä integroitumaan tiedeyhteisöön opettajatuutoritapaamisten avulla. Opettajatuutoroinnin yhteydessä jokainen uusi opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman eli HOPSin. Tuutoriryhmä on opintojen alussa opiskelijoiden keskeinen vertaisryhmä, jossa keskustellaan opintojen suunnittelusta opettajatuutoritapaamisten aikana. Opettajatuutori lukee ja hyväksyy oman ryhmänsä opiskelijoiden HOPS:in ja antaa siitä kullekin opiskelijalle henkilökohtaisesti palautetta ja kommentteja. Ensimmäisen opiskeluvuoden syksyllä opettaja-

tuutoritapaamisia on kaksi, joista ensimmäinen on syyskuussa ja toinen marraskuun lopulla.

Kansainvälisten opiskelijoiden HOPS:iin kuuluu myös kulttuuriosio, jossa käsitellään opiskelijoiden sopeutumista Suomeen ja opiskelukaupunkiin sekä keskustellaan mahdollisista ongelmista ja niiden ratkaisusta.

HOPS laaditaan myös mm. JOO-opintoja haettaessa sekä tauon jälkeen opiskelemaan palattaessa. Opiskelijan niin halutessa HOPS:iin voidaan lisätä myös opetukseen liittyvät erityisjärjestelytarpeet ja -päätökset (mm. lisäaika tentissä).

1.6 Opiskelijavaihto

Vaihdosta tulleille suomalaisille järjestetään paluorientaatio, jossa he voivat kertoa opintojen hyväksi lukemisesta yms.

Joskus on järjestetty Muu maa mustikka-tapahtuma, jossa ylioppilaskunta esittelee vaihtoon lähtemistä.

Yliopisto järjestää keväällä kv-tapahtuman, jossa vaihtoon lähtöä markkinoidaan ja annetaan hyvin kattavasti infoja vaihtoon lähtijöille.

Kielikeskus antaa opintopisteitä ESN:n Café Linguaan osallistumisesta ja järjestää tandem-toimintaa.

Vaihtoon lähtijöille järjestetään vaihtoviikot, jossa on tarjolla infoa ennen lähtöä tai vaihtokohdepäätöksen tekemistä.

Korkeakoulun verkkosivuilta löytyy juttupankki, josta voi myös lukea aikaisemmin vaihdossa olleiden kokemuksia eri kohteista.

Lähtijöille järjestetään ”rusinoita reppuun” – tilaisuus keväällä, jossa he saavat tietoa ulkomaisten opintojen suunnittelusta ja suoritusten siirtämisestä, opiskelusta vierailu- kielellä, terveysvinkkejä, ohjeistusta yo-kunnalta ja kokemuksia vaihdosta sekä tietoa matkanjärjestelystä.

Intercultural communication -aihepiirin asiantuntija kertoo opiskelijoille vaihtorientaatioiden yhteydessä kulttuurishokista sekä kohdemaassa että kotiinpaluun jälkeen.

Ylioppilaskunnalla on oma erillinen keskustelupalstansa niille opiskelijoille, jotka haluavat jakaa vaihtokokemuksiaan. Laitokset ja opinto- ja kansainvälisten asiain osasto hyödyntävät vaihtoinfoissaan erityisesti aiemmin vaihdossa olleiden kokemuksia ja hiljaista tietoa.

Matkakertomus on pakollinen ja siinä yhteydessä on mahdollisuus reflektoida sekä vaihdon tuottamia hyötyjä että myös negatiivisia kokemuksia. Vaihtokauden arvioinnin yhteydessä opiskelijalla on mahdollisuus myös tavata koordinaattoriaan ja keskustella vaihdostaan.

Vaihto-opiskelijoiden lähtö- ja paluorientaatiot järjestetään yhteistyössä tiedekuntien ja yliopiston kv-yksikön kanssa ja ne ovat pakolliset kaikille vaihtoon lähtijöille.

Kielikeskus järjestää Finnish for Foreigners-kursseja sekä Survival ja Beginner's kurssin, joihin suurin osa saapuvista vaihto-opiskelijoista ottaa osaa.

Ulkomailla opiskeluvaihdossa tai harjoittelussa olleet opiskelijat kirjoittavat vaihtokokemuksistaan vaihtoraportin, jotka ovat kv-opiskelijapalveluissa ja internetissä seuraavien vaihtoa harkitsevien nähtävillä.

Vaihtoon lähtijöille on järjestetty vertaistukiryhmä ennen ja jälkeen vaihdon. Kaikki vaihtoon lähtijät tapaavat kerran ennen lähtöä ja osallistuvat yhteisille luennoille. Vaihdon jälkeen he tapaavat uusia vaihtoon lähtijöitä ja saavat samalla jakaa kokemuksiaan muiden kanssa.

Yliopistossa on kulttuurivalmennus vaihtoon lähteville opiskelijoille.

Vaihtoon lähteville opiskelijoille pidetään hakuklinikoita, jolloin useampi opiskelija tulee neuvontaan, kuulevat toisten kysymyksiin vastaukset, ja saavat näin itsekkin tietoa ja vinkkejä mieltä askarruttaviin kysymyksiin.

1.7 Työelämä ja työharjoittelu

Urapalvelut järjestävää kerran vuodessa kesätyöinfon, jossa tiedotetaan kesätyömahdollisuuksista Suomessa ja ulkomailla.

Urapalvelut järjestävät uraohjausryhmiä. Opiskelijoille suunnatut uraohjausryhmät ovat avoimia kaikille opiskelijoille, jotka haluavat pohtia henkilökohtaista opiskelua ja elämäntilannetta sekä urasuunnitelmiaan. Tavoitteena on tunnistaa omia vahvuuksia ja hahmottaa opiskelua ja työelämämahdollisuuksia. Ryhmät kokoontuvat neljä kertaa ja kuhunkin ryhmään otetaan 12 opiskelijaa ilmoittautumisjärjestyksessä.

Kv-opiskelijoille järjestetään työelämäinfoa, jossa kerrotaan Suomessa työskentelystä, annetaan apua CV:n kirjoittamiseen yms. Tapahtuman järjestävät yliopiston urapalvelut sekä työvoimatoimisto.

Ura- ja rekrytointipalvelujen koulutus- ja tapahtumatarjonta on avointa myös vastavalmistuneille.

Monet ainejärjestöt järjestävät omia työelämävierailujaan ja -vieraitaan. Monilla aloilla järjestetään ainejärjestöjen koordinoimana tai muutoin myös ammattiliittojen esittelyjä, mikä kannustaa opiskelijoita ottamaan huomioon omien etujensa ajamisen jo opiskellessa ja myöhemmin työharjoitteluissa sekä työelämässä.

Esimerkiksi Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitoksen sivuilla on linkkejä mm. korkeakouluopiskelijoiden uraohjaus- ja itsearviointipalveluun. Uraohjaus.net-palvelu on syntynyt Helsingin yliopiston ja HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun uraohjauksen parissa työskentelevien henkilöiden käytännön työn kokemuksesta.

Yliopisto järjestää Osaajat kohtaavat – työelämään valmentavat luennot yhteistyössä yliopiston ura- ja rekrytointipalvelun, ammattikorkeakoulun rekrytointipalvelun ja työvoimatoimiston kanssa. Luennoilla käydään läpi työelämän osaamistarpeita, omien vahvuksien tunnistamista, työnhakuun ja työhaastatteluihin liittyviä käytäntöjä sekä pohditaan verkostoitumista ja projektityötaitojen kehittämistä tulevaisuuden työuraa varten. Lisätietoja: <https://www.jyu.fi/hallinto/rekrytointi/opiskelija/koulutus/>

Jotkin yksiköistä tai opiskelijajärjestöistä järjestävät opiskelijoita kiinnostavista aiheista keskustelutilaisuuksia, joihin kutsutaan työelämässä vaikuttavia ihmisiä. Esimerkkinä mainittakoon joidenkin ainejärjestöjen järjestämät alumnipäivät. Näissä voi luoda suhteita ja kysyä työelämään liittyvistä asioista.

Urapalvelut ovat mukana opintojen eri vaiheissa, orientaatioviikosta valmistumisvaiheeseen saakka (kesätyöpaikan haku, CV-klinikat). He myös seuraavat sitä, miten opiskelijat sijoittuvat työelämään.

Areena-messut eli työnantajien ja opiskelijoiden välinen tapahtuma järjestetään joka vuosi marraskuussa. Kyseisenä päivänä ei ole opetusta, joten opiskelijat pääsevät hyvin messuille ja kuuntelemaan yritysten esittelyjä. Viime vuosina osallistuvia yrityksiä on ollut yli 70 ja kävijöitä on reilut 3 000.

Moni opiskelija saa työpaikan professorin suosituksen perusteella.

Urapalvelut tarjoaa internet-sivuillaan eri alojen ihmisten urapolkuesimerkkejä, koulutuksia työnhakuun ja CV:n laadintaan sekä tekee yhteistyötä tiedekuntien työelämäyhteyshenkilöiden ja opiskelijajärjestöjen työelämävastaavien kanssa.

Ura- ja rekrytointipalvelut järjestävät keskitetysti kansainvälisille opiskelijoille työnhakua, CV:n laatimista ja työhaastatteluja edistäviä luentoja ja työpajoja.

Pääkaupunkiseudun korkeakoulujen yhteinen HERA -hanke edistää kansainvälisten opiskelijoiden työharjoittelumahdollisuuksia luomalla yrityskontakteja ja hyviä käytänteitä sekä työkaluja auttamaan työnantajaa kansainvälisten harjoittelijoiden kanssa madaltaen näin kynnystä ottaa kv-opiskelija harjoitteluun.

Joissain tiedekunnissa työelämänekokulmia otetaan esille jo heti orientoivien opintojen yhteydessä. Mielenkiintoisena käytäntönä esimerkiksi työelämäpaneelikeskustelu, jossa eri aloille suuntautuneet tietyn koulutus- tai tieteenalan ihmiset keskustelevat kyseisen tiedekunnan tai laitoksen opinnoista.

Urapalvelut järjestää DuuniDay –rekrytointimessut.

Jotkin koulutusohjelmat järjestävät omia kesätyö-/urainfotilaisuuksia.

Yliopiston tiedekunnissa järjestetään vuosittain laatusilta-tapaamisia yhteistyössä Työelämä- ja rekrytointipalveluiden kanssa. Tapaamisissa ovat paikalla työelämän edustajia, tiedekunnasta jo valmistuneita, tällä hetkellä opiskelevia sekä tiedekunnan henkilökunnan jäseniä. Tapaamiset pohjautuvat Työelämä- ja rekrytointipalveluiden tekemään *Maistereiden Viisi vuotta työmarkkinoilla* –uraseurantaan. Tapaamisten kautta tiedekunnat pyrkivät saamaan opetustarjontansa työelämälähtöisemmäksi.

Oikeustieteellisessä tiedekunnassa pidetään työelämäseminaareja, joissa esitellään eri lakimiehen ammatteja.

Useat ainejärjestöt järjestävät vuosittain työllistymiseen liittyviä tapahtumia, mm. humanistien työllistymispäivät, tekniikan opiskelijoiden Pesti-päivät jne. Teekkarijärjestön vuosittain järjestämät Pestipäivät yliopistolla ovat muodostuneet perinteeksi ja yritykset tietävät mihin ovat tulossa. Teekkarin työkirjat yms. ovat näkyvästi jaossa pesti-päivillä.

Ohjaus- ja työelämäpalvelut järjestävät ”Matkalla työelämään kurssin” ja ”Työnhakukurssin”.

Ylioppilaskunta järjestää kv-tutkinto-opiskelijoille työnhakupäivän, jossa ohjaus- ja työelämäpalvelusta tulee henkilö kertomaan miten työnhakemus ja cv tehdään. Lisäksi katsotaan yhdessä suomalaisten opiskelijoiden avustamana mistä avoimia työpaikkoja löytyy ja miten niihin haetaan.

Ylioppilaskunta järjestää vuosittain työelämäpäivän, jonka aikana mm. eri ammattijärjestöt ja tekijänoikeusjärjestöt esittäytyvät, kertovat toiminnastaan sekä opiskelijoiden ja muusi-

koiden oikeuksista. Osanotto työelämäpäivään on ollut vilkasta. Syksyllä järjestettävälle periodiviikolle on tulossa osuus myös työelämästä. Siellä on edellä mainittujen tahojen lisäksi mm. tarkoitus antaa tietoa ja ohjausta apurahojen hakemisesta.

Yliopistossa toimii TULI-hanke, jonka kautta on mahdollista saada opastusta ja rahallistakin tukea yrityksen perustamiseen.

Kv-opiskelijoille järjestetään vuosittain rekrytointi-infotapahtumia ja kv-tutkinto-opiskelijoille tarjotaan henkilökohtaista uraneuvontaa. Ura- ja rekrytointipalvelujen tiedotteita välitetään kv-opiskelijoille muun muassa ylioppilaskunnan sähköpostilistojen kautta.

Yliopistossa järjestetään Suomen suurin opiskelijoiden rekrytapahtuma Yrittäjäpäivät, jossa yritykset esittelevät toimintaansa ja rekrytointimahdollisuuksiaan. Jotkut yritykset rekrytoivat myös suoraan messuilla ja siellä on esim. Adeccon toimipiste. Jotkut killat ja kerhot järjestävät myös omia rekrymessujaan sekä monilla killoilla ja kerhoilla on omia cv-pankkeja.

Joka vuosi järjestetään Contact Forum, jossa yritykset tulevat promoamaan kesätyöpaikojaan korkeakoulun tiloihin. Jotkut yritykset ovat jopa pitäneet suoraan työhaastatteluja paikan päällä. Samassa tilaisuudessa on usein myös CV-klinikka, jossa voi käydä rekrytointipalvelujen työntekijöille tarkastuttamassa oman CV:nsä.

Suomen ekonomiliitto (SEFE) järjestää paljon tapahtumia, jotka valmistavat työelämään. Esimerkkinä Nuoret ekonomit -tilaisuudet, johon kutsutaan juuri valmistuvassa olevia opiskelijoita. Tilaisuuksissa on yritysten edustajia ja kerrotaan myös Suomen ekonomiliittoon liittymisestä. Suomen Ekonomiliitto SEFE laatii oppaita etenkin kyltereiden työnhakuun ja uraohjaukseen liittyen. Lisäksi SEFE tekee muutaman vuoden työelämässä olleille kyselyn työllistymisestä, työtyytyväisyydestä sekä opintojen ja työelämän vaatimusten kohtaamisesta.

Rekry ylläpitää Duuni-sähköpostilistaa, johon liittyneille lähetetään 1-2 kertaa viikossa työpaikkailmoituksia. Rekry myös järjestää valmistuville opiskelijoille työnhauksen kurssia, jossa käydään läpi hakemuksen ja CV:n tekemistä, haastattelua ja muita työnhakuun liittyviä asioita.

Urapalveluissa on saatavilla apua opiskelun ongelmakohtiin ja myös jokaisella oppiaineella on oma vastuuhenkilönsä tähän asiaan.

Yliopiston ura- ja rekrytointipalvelu järjestää erilaisia tilaisuuksia aktiivisesti, joissa käsitellään muun muassa soveltuvuustestien käyttämistä työhaussa ja muita työnhakuun liittyviä käytäntöjä sekä opastusta.

Urapalvelut tarjoavat jonkin verran ammatinvalintapsykologin palveluita ja palvelujen kautta pystyy hakemaan työpaikkoja ja työnantajat jättämään ilmoituksia. Moni opiskelija saa gradunsa aiheen sen gradupalvelusta ja työpaikan sitä kautta valmistuessaan.

Opintojen loppuvaiheessa erittäin tärkeä työelämää ja opintoja yhdistävä asia on gradu/diplomityö.

Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitoksen sivuilla on linkkejä mm. korkeakouluopiskelijoiden uraohjaus- ja itsearviointipalveluun, työvoimatoimiston urasuunnitelusivuille sekä HELA:sta valmistuneille tehtyyn työllistymiskyselyyn.

Yliopiston käytäntöjä on koottu eri tiedekuntien kohdalta listaksi osoitteeseen <https://www.jyu.fi/opiskelu/tyoalamaan/valmistuminen>

Aina viisi vuotta valmistumisen jälkeen vastataan kyselyyn, jossa kartoitetaan työllistymistä ja työnkuvaan liittyviä asioita.

Ylioppilaskunta on järjestänyt ”Yrittäjyyden tarinat foorumin”.

Monet opiskelijoista työskentelevät osa-aikaisesti yliopistolla tai laboratorioissa.

Ylioppilaskunnalla on keikkavälitys ja yliopistolla tilausmusiikkipalvelu, johon kumpaankin opiskelijat voivat jättää kokoonpanonsa yhteystiedot keikkoja varten. Sijaisuuksista ja avoimista työpaikoista tiedotetaan eri foorumeille, yleensä intranetissä, sisäisessä tiedotuslehdessä, sähköpostilla tai lappusilla seinillä.

Kansainvälinen henkilöstöpalveluyritys tarjoaa opiskelijoiden urapalveluita. Työvoimaa välitetään henkilöstövuokrauksen ja rekrytointien kautta sekä järjestetään esim. työnhakukoulutuksia. Lisäksi osallistutaan RekryTampere-verkoston, johon kuuluu alueen yliopistot ja ammattikorkeakoulut.

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua uraohjausryhmään heti ensimmäisestä opiskeluvuodesta lähtien.

Uraohjauspalveluja esitellään opiskelijoille heti opintojen alussa orientaatioluennoilla ja pitkin opintoja eri yhteyksissä. Ohjausta tuotetaan sekä henkilökohtaisesti, ryhmämuotoisesti että virtuaalisesti.

Työelämää ja opintoja iltapäivä -seminaari on vuosittain pidettävä seminaari opiskelijoille ja opettajille. Seminaarin järjestävät opinto- ja kansainvälisten asiain osasto sekä ura- ja rekrytointipalvelut – yksikkö. Seminaarissa on työelämäkytöntöjä valottavia luentoja ja tilaisuudessa käydään myös läpi mm. vuosittain tehtävien opiskelijakyselyjen kautta saatavaa palautetta ja työestetään kehittämisideoita.

Alumnitietämystä välitetään esim. julkaistujen urakertomusten kautta.

Lääketieteen koulutuksessa ensimmäisestä opintovuodesta lähtien opiskelijat toimivat todellisissa työyhteisöissä. Opintojen edetessä toiminta muuntuu enenevästi toimintojen seuraamisesta ohjattuun opiskelijan itsensä suorittamiin työtehtäviin. Tiedekunnan kautta on saatavissa 3-4 viikon kestoisia amanuenssureja eli harjoittelupaikkoja suomalaisiin terveydenhuollon organisaatioihin. Opintoihin liittyvien harjoittelujaksojenkin aikana opiskelijat luovat verkostoja työnantajien kanssa. Valmistuneella lääketieteen lisensiaatilla on laaja ja hyvä työelämä tietämys terveydenhuollon organisaatioista ja siirtyminen työelämään on vaivatonta.

Yliopistossamme on aloitettu AKU-ammattinkuvakoneen pilotointi kahdella koulutusohjelmalla yhteistyössä alumnitoiminnan kanssa. Ammatinkuvakoneesta testataan todennäköisesti syksyn 2009 aikana.

Vuosittain järjestetään muutamia työelämä tapahtumia yhteistyössä ammattiliittojen ja ainelaitosten kanssa, joihin opiskelijat voivat vapaasti osallistua.

Opiskelijat voivat saada henkilökohtaista ohjausta hakemustensa rakentamiseen sekä sähköpostin välityksellä kommentointia hakukirjeeseen sekä CV:n.

Vuonna 2007-2008 toteutimme ESR-rahoitteisen hankkeen, jossa pyrittiin saattamaan yhteen kansainvälisissä maisteriohjelmassa opiskelevia sekä alueen pk-yrityksiä. Hankkeen toiminta koettiin hyvänä ja se saikin jatkoa hieman muuttuneena ESR-rahoitteisena hankkeena, joka jatkuu vielä vuoden 2010 loppuun.

Syyskyksi 2009 on suunnitteilla työelämäkoulutusta englanniksi. Keväällä 2009 pilotoitin englanninkielisellä cv-infolla.

Adecco-TTY tarjoaa opiskelijoille työnhakukoulutuksia sekä uratapahtumia osittain yhteistyössä RekryTampereen kanssa. Koulutukset ovat painottuneet kevätlukukauteen, jolloin kesätyönhaku on ajankohtaista. Tammi-helmikuussa järjestämme luentotyypisiä tilaisuuksia, joissa opastetaan työpaikkojen löytämisessä ja yleisissä työnhakuasioissa, kerrotaan toimivan CV:n ja hakemuksen kirjoittamisesta sekä prepataan työhaastatteluun valmistautumiseen. Ennen helmikuista Yrityspäivät-tapahtumaa valmistelemme opiskelijoita myös messuille osallistumiseen, jotta niistä saisi mahdollisimman suuren hyödyn.

Kevään aikana pidämme CV-klinikoita eli otamme muutaman tunnin aikana vastaan useita kymmeniä opiskelijoita, jotka haluavat tarkastuttaa työnhaun asiakirjansa. Tätä toki teemme päivittäisessä työssämme muutenkin, mutta kevät on sesonkiaikaa ja erikseen "kutsamalla" tuntuu olevan alempi kynnys tulla näyttämään papereitaan. Kaikki opiskelijat eivät välttämättä edes tiedä, että tällainen ilmainen palvelu on olemassa ja kampanjointi auttaa tavoittamaan myös heidät.

Akukone eli ammattikuvakone on biotieteellisen tiedekunnan opiskelijoille luotu vaalikonetta muistuttava opinto- ja urasuunnittelun apuväline. Koneessa on kaksi kysymyspatteristoa: toinen kuvaa opiskelijoiden kiinnostuksen kohteita ja toinen alumnien nykyisissä työtehtävissä tarvittavia tietoja ja taitoja. Opiskelijat vastaavat kysymyksiin, jonka jälkeen kone esittää alumnit siinä järjestyksessä kuin he vastaavat opiskelijan tulevalle työelleen asettamia preferenssejä. Eri työtehtävissä tarvittavien tietojen ja taitojen lisäksi kone esittelee kunkin alumnin opintohistorian ja uratarinan sekä erilaisia ammattiprofileja, joihin alumnit luokitellaan. Tarkoituksena on, että opiskelijat voivat hyödyntää Akukonetta HOPS-työskentelyssään koko tutkinnon ajan.

Yliopistolla pidetään Kumpulan työelämäviikko, joka tarjoaa tietoa työelämästä matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan opiskelijoille sekä kannustaa pohtimaan omaa uraa vaikka heti ensimmäisestä opiskeluvuodesta alkaen. Eri laitosten tilaisuuksissa pohditaan kunkin alan erilaisia uravaihtoehtoja sekä Ura- ja rekrytointipalveluiden luennoilla puhutaan työnhausta. Työelämäviikolla puhutaan lisäksi työelämän pelisäännöistä ja palkka-asioista, kansainvälisyydestä keskustellaan opiskelijakahvilassa ja työnantajat esittelevät itsensä Työnantajatorilla.

Yliopistossa järjestetään opettajiksi valmistuville oma Koulu kutsuu -tilaisuus.

Vuosittainen järjestetään ”Working in Finland” seminaari, joka on suunnattu erityisesti ulkomaalaisille vaihto- ja tutkinto-opiskelijoille.

Yliopistossa pidetään erilaisia työnhaun koulutustilaisuuksia erilaisille ryhmille: esim. ensimmäinen vuosikurssi, naiset, pian valmistuvat, huippu-urheilijat, kokeneet opiskelijat ja ulkomaiset opiskelijat.

CV-erityisklinikat 1. vuosikurssin opiskelijoille.

Urapsykologi ohjaa ja valmentaa seuraavissa asioissa: urasuunnittelu, työnhaku ja työelämään liittyvät kysymykset, itsensä johtaminen ja muutosten kohtaaminen, urakehitys ja oman työelämän tavoitteet. Lisätietoja: <http://urapalvelut.tkk.fi/fi/urasuunnittelu/henkilokohtainen/>

Yliopistossa on jatkuva koulutustoiminta työelämään orientoitumisesta: Työssä tietyllä alalla -tilaisuudet, työnhaun ohjaus ja cv-klinikat.

Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan uusi Café kontakti on työelämä tapahtuma, jossa työnantajat ja opiskelijat kohtaavat ja voivat luoda suhteita tms.

Aarresaariyhteistyö esim. työ- ja harjoittelupaikkojen sekä gradu-toimeksiantojen välityksessä.

Yliopistossa on uraohjausryhmät ja ohjaus yhteistyössä työvoimatoimistoon ammatinvalintapsykologin kanssa.

Yhteiskunnallista vuorovaikutusta edistetään tiivillä ja monipuolisella yhteistyöllä elin- ja työelämän, yritysten ja työnantajaorganisaatioiden kanssa. Tätä yhteistyötä kehitetään myös yhdessä viestintäyksikköön sijoitetun alumni- ja sidosryhmäkoordinaattorin kanssa (mm. mentorointiohjelma ja International Mentoring Programme). Opiskelijoiden ohjaukseen ja työelämävalmiuksien edistämiseen liittyvää vertailua eli benchmarkkausta tehdään kansainvälisesti mm. pohjoismaisen yhteistyön (Nordic Career Network) ja eurooppalaisien verkostojen kautta (Coimbra Group / Employability and Career Guidance Task Force). Ohjausalan kv. toimijoita ovat myös FEDORA, EAIE ja IAEVG.

Uudeturat.fi on työnhaun sosiaalinen media keski-suomalaisille korkea-asteen koulutetuille (Keski-Suomen liiton käynnistämänä)

Adecco-TTY tekee paljon sidosryhmäyhteistyötä em. RekryTampere-verkoston lisäksi. Tapaamme yliopiston sisällä eri toimijoita (mm. YTHS, Opiskelijapalvelut, TTY:n Tukisäätiö), jotta osaamme ohjata opiskelijoita oikeaan paikkaan, jos heidän kysymyksensä ei kuulu meidän toimialaamme. Mekin toki keskustelemme opiskelijoiden kanssa esimerkiksi työnhaun vaikeuden aiheuttamasta turhautumisesta ja uravalintakysymyksistä, mutta vaikeammissa tapauksissa voimme tarvittaessa ohjata opiskelijan YTHS:n palveluiden pariin. Ulkopuolisista yhteistyökuvioista tärkeimpiin kuuluu yhteistyö Pirkanmaan yritysten kanssa. Vierailimme aktiivisesti teknisen alan yrityksissä ja etsimme toimeksiantoja. Saamme samalla arvokasta toimialatietoutta opiskelijoille jaettavaksi.

Osassa oppiaineita on harjoittelunpalauteseminaareja

Työharjoittelua tuetaan ja ohjataan esim. ryhmäkeskusteluilla ja luettavissa olevilla harjoittelukokemuksilla. Urapalvelut pyrkii motivoimaan ja tukemaan ainelaitoksia työharjoittelun kehittämisessä ja ohjauskäytänteiden parantamisessa laitosten oman tarpeen mukaisesti.

Harjoitteluun liittyy oppimistavoitesuunnitelma (kotimaiset ja ulkomaiset harjoittelut).

Työharjoittelun käytäntöjä kehitetään sekä opiskelijoilta että työnantajilta vuosittain kerätävän palautteen avulla. Opiskelijat kirjoittavat harjoittelustaan myös erillisen raportin. Harjoittelusta järjestetään vuosittain tammikuussa infotilaisuus.

Yliopisto tukee työharjoittelua maksamalla tukea työnantajille.

Urapalveluista saa apua harjoittelupaikan hakuun.

Yliopistossa on kansainvälisen harjoittelun kehittäminen Keski-Suomessa -hanke. Hanke tehdään yhteistyössä JYn, JAMKn ja JAOn kanssa. Sitä koordinoi yliopisto sekä ura- ja rekrypalvelut rahoittajana on Keski-Suomen liitto.

1.7.1 Työelämä- ja harjoitteluopinnot

Monille kursseille kuuluu yritysvierailuja tai yritysedustajien vierailuja kursseille. Opiskelijat arvostavat tällaisia työelämäyhteyksiä ja käytännön tuomista mukaan opetukseen.

Yrittäjyyttä voi opiskella pääaineena ja jokaisella on vähintään yksi pakollinen yrittäjyyden kurssi.

Opiskelija voi kandidivaiheessa suorittaa työympäristöharjoittelun eli ns. haalariharjoittelun, joka tutustuttaa opiskelijan tulevan ammatti-alansa fyysiseen ja sosiaaliseen ympäristöön. Maisterivaiheessa opiskelija voi sisällyttää opintoihinsa ammattiharjoittelun, joka tavoitteena on antaa opiskelijalle työelämässä tarvittavaa valmiutta soveltaa teoreettisia perustietoja käytännön ratkaisuihin.

Useilla kursseilla saattaa käydä vierailuvia luennoitsijoita yritysmaailmasta. Osa kursseista on täysin ulkopuolisten vetämiä.

Yritysten kanssa on runsaasti yhteistyötä, kuten projektit ja opinnäytetyöt.

Yliopistossa on vapaaehtoistoiminta opetuksen ja kasvatuksen tukena. Ainelaitos suunnittelee oppiaineen opintoihin liittyvän vapaaehtoistoimintaa sisältävän opintojakson sekä esittää opetussuunnitelmassa kyseisen jakson tutkintovaatimukset ja annettavan opetuksen. Laitos myös vahvistaa, millaisen vapaaehtoistoiminnan laitos hyväksyy opintosuorituksen osaksi sekä miten tätä suoritusta arvioidaan. Lisätietoja:

<http://www.uta.fi/~otela/veto/ks.htm>

Yliopisto järjestää JALKA OVEN VÄLISSÄ -työelämäluentoa yhteistyössä yliopiston ura- ja rekrytointipalvelun, ammattikorkeakoulun rekrytointipalvelun ja työvoimatoimiston kanssa. Luennoilla käydään läpi työelämän osaamistarpeita, omien vahvuuksien tunnistamista, työnhakuun ja työhaastatteluihin liittyviä käytäntöjä sekä pohditaan verkostoitumista ja projektityötaitojen kehittämistä tulevaisuuden työuraa varten.

Lisätietoja: <http://www.osaajatkohtaavat.net/fi/tyoelamaluennot/luentoaikataulu.php>

Opiskelijan itsereflektointiin ja oppimisen havaitsemiseen valmentaa yritystoiminta- ja tiimityöskentelykurssi YLY. Kurssin alussa opiskelijat kirjaavat ylös oppimistavoitteitaan, odotuksiaan yms. ja kurssin lopussa he arvioivat odotustensa ja arviointinsa toteutumista.

Osassa tutkintoja on syventävissä opinnoissa pakollisena jokin työelämään valmentava kurssi (3op).

Yliopiston opiskelijapalvelut ja urapalvelut järjestävät kerran lukukaudessa Työnhakuvalmennuskurssin. Kurssi on ollut opiskelijoiden keskuudessa hyvin suosittu. Siellä mm. opetellaan tekemään oikeaoppinen CV ja työhakemus.

Yliopistossa on Työnhakuvalmennus-kurssi (3 op). Kurssin tavoitteena on, että opiskelijat hankkivat valmiuksia työnhakuun. Opintojaksolla hankitaan tietoja ja taitoja toimia tämän hetken työmarkkinoilla. Opitaan tunnistamaan omia vahvuuksia ja hahmottamaan erilaisia työelämämahdollisuuksia. Tutustutaan työnhakuprosessin eri vaiheisiin ja harjoitellaan erilaisia työnhakutaitoja. Keskeisiä sisältöalueita ovat itsetuntemus, työnhakukanavat, työpaikkahakemus, CV ja työpaikkahaastattelu.

Yliopistossa on ohjattuja yritysprojekteja ja ne ovat normaalkurssien laajuisia (6 op).

Humanistisessa tiedekunnassa on järjestetty yrittäjyys-opintokokonaisuuksia ja Humanisti-Ura tapahtumia, jotka ovat olleet suosittuja.

Joissain oppiaineissa kuten psykologiassa järjestetään harjoituskursseja yhdessä yritysten kanssa. Opiskelijat menevät yritykseen tekemään harjoitustyön jostain yritystäkin kiinnostavasta asiasta ja saavat samalla ohjausta sekä tukea niin laitoksen opettajilta kuin myös yrityksen yhdyshenkilöiltä. Työt tehdään kurssin puitteissa ja esitetään lopuksi muille ryhmäläisille, jolloin samalla nähdään mitä erilaisia projekteja eri yrityksissä voi tehdä. Harjoittelukurssit ovat helpottaneet työelämäyhteyksien luomista ja hyödyttäneet myös yrityksiä, vaikka toiminta onkin vielä ollut aika pienimuotoista ja muutamien ihmisten henkilökohtaisiin kontakteihin perustuvaa.

Yliopistossa on tarjolla kurssi "Suomalaiset työmarkkinat ja niiden toiminta" (5 op), mutta se käy vain harvoin tutkintorakenteisiin muuksi kuin vapaasti valittaviksi opinnoiksi. Kurssin tavoitteita ovat työntekijän elinkaari yrityksen toiminnan kannalta, rekrytointiprosessin hallinta työnantajan ja yrityksen kannalta sekä ylempien toimihenkilöiden palkkausjärjestelmät ja esimiehenä toimiminen poikkeustilanteissa.

Oikeustieteellinen tiedekunta järjestää ammattiin ohjaavia kursseja.

Korkeakoulussa on ensimmäisen vuoden opiskelijoille koko vuoden kestävä pakollinen tiimityöskentelykurssi, jossa tehdään useita case-tehtäviä oikeille yrityksille. Kurssin lopussa jokainen tiimi tekee isomman toimeksiannon, joka esitetään kyseiselle yritykselle. Yritys antaa palautetta ja kommentoi tiimin työskentelyn tuloksia.

Jotkin oppiaineet antavat opintopisteitä joistakin oman alan tapahtumiin osallistumisesta. Yliopistolla on meneillään yhteistyössä Savonia-amk:n ja Humakin kanssa "Esteetön opintopolku työelämään" -hanke, jonka yhteydessä on voitu järjestää erilaisia pilottitoimintoja. Yksi näistä on kahden opintopisteen suuruinen varmuutta esiintymiseen -puheviestinnän kurssi, jota on pidetty opintopsykologin ja puheviestinnän lehtorin kanssa keväällä ja syksyllä 2009. Tämän toiminnan toivomme vakiintuvan.

Urapalvelut järjestää lukukausittain sekä työhakemuksiin että työpaikkahaastatteluuun liittyvät kurssit, jotka ovat avoimia kaikille opiskelijoille. Lisäksi järjestetään viidelle koulutusohjelmalle työnhakuun ja osaamisportfolioon liittyvää kurssia sekä pakollisena että vapaaehtoisena.

Yliopistossa on kaikille avoin Työnhakuvalmennus -opintojakso (3 op) sekä Urasuunnittelun ja työnhaun verkkokurssi (3 op)

Työharjoitteluun liittyviä asioita käsitellään joissakin koulutusohjelmissa osana hops-kursseja ja harjoittelu-infoa.

Joissain tiedekunnissa on käytössä työharjoitteluun orientoivia opintoja, joihin saattaa sisältyä työelämävierailuja.

1.8 Vertaistoiminta

Yliopistossa on ollut opiskelijaopinto-ohjaajia kymmenen vuotta ja kokemukset ja palautteet ovat olleet kannustavia ja toiminnan jatkamista tukevia. Esimerkiksi viikoittaisilla OOTTI-kahveilla toteutuu matankynnyksen yhteydenoton idea. Lisätietoja oottien toiminnasta on sivulla <http://www.uta.fi/opiskelu/opintoneuvonta/oottit/index.html>. Opiskelijaopinto-ohjaaja (Ootti) on mukana orientoivissa opinnoissa esittelemässä toimintaansa ja mm. opiskelusivuja.

Joissakin tiedekunnissa on käytössä mentorointi-ohjelma, jossa vanhemmat opiskelijat ohjaavat nuorempia vaikkapa sivuainevalinnoissa yhteisten kiinnostuksen kohteiden kautta.

Useimmissa oppiaineissa erilaisissa seminaareissa käytetään yleensä opiskelijaopponentteja.

Ylioppilaskunta tarjoaa Perheellisille opiskelijoille oman keskustelupalstansa ja on varannut sopovaluokunnan budjettiin rahaa perheellisten toimintaa varten. Ylioppilaskunta on myös kartoittanut paikalliset lastenhoidon palvelujen tarjoajat.

Yliopistolla järjestetään gradupiiri, joka on graduntekijöille suunnattu keskusteluryhmä. Gradupiirissä on mahdollisuus tavata toisia graduntekijöitä ja vaihtaa ajatuksia kaikista graduun liittyvistä asioista. Tavoitteena on keskustelun kautta tarjota tukea ja avata uusia näkökulmia oman työn kanssa painiskeluun. Gradupiiri järjestetään joka toinen viikko ja järjestäjinä yliopiston ja ylioppilaskunnan kanssa on tavallisia opiskelijoita. Lisäksi yliopistolla on pohdittu virtuaalisen gradupiirin toteuttamista.

Ylioppilaskunnan piirissä toimiva erilaisten oppijoiden yhdistys (HyEro) on järjestö niille opiskelijoille, joilla on oppimisvaikeuksia tai jotka tarvitsevat opinnoissaan erityisjärjestelyjä. Yhdistyksen kotisivuilla tiedotetaan yhdistyksen toiminnasta, johon kuuluu mm. lukukausien aikana kokoontuva ADHD- ja lukihäiriövertaisopiskelijaryhmä. Ylioppilaskunnalla on yhteisiä projekteja opintopsykologin kanssa, kuten esimerkiksi viime keväänä käynnistetty kummiopiskelijatoiminta, jossa opiskelijat antavat tietyillä kursseilla toisilleen vertaistukea noin kerran viikossa kursilla käsitellyissä asioissa.

Opintojaksoilla hyödynnetään melko paljon opiskelija-assistenttien apuja. Yksi erinomainen käytäntö on ollut matematiikan laskuharjoitusten järjestäminen "ohjattuina" siten, että opiskelijat voivat halutessaan osallistua harjoituksiin, joissa tehtävät lasketaan yhdessä assistentin avustuksessa.

Koulutusohjelmien opintoneuvoajat ovat itsekin opiskelijoita, jolloin heillä on hyvä kuva opiskelijan tilanteesta ja voivat kohdata opiskelijan samalla tasolla. Lisäksi opintoneuvoajat toimivat monesti linkkinä opiskelijoiden ja koulutusohjelman välillä. Opintoneuvoajat myös ohjaavat opiskelijat helposti oikealle taholle ongelmatilanteissa (esim. opintosuunnittelijan luo henkilökohtaiseen ohjaukseen).

Sekä kandi- että graduseminaareissa jokaisella opiskelijalla on opponoija, joka antaa palautetta työstä.

Opiskelijoiden tai henkilökunnan vetämiä lukupiirejä järjestetään ainakin jossain oppiaineissa.

Jokaisella tiedekunnalla on omat kv-neuvoajat, jotka ovat opiskelijoita ja kv-suunnittelijaita, jotka vastaavat kv-asioiden hoidosta ja auttavat opiskelijaa kv-asioihin liittyvissä asioissa.

Yliopisto on mukana Valtti - Valmis tutkinto työelämävalttina -projektissa, joka on seitsemän korkeakoulun välinen yhteistyöprojekti. Projektin tavoitteena on vuosien 2009-2011 aikana kehittää korkeakoulujen opiskelijakeskeistä ohjaustoimintaa. Sekä avainohjaajat että tutoropettajat ohjaavat opintojen loppuun suorittamista tukevia opiskelijoiden ura- ja vertaistukiryhmiä.

Opinnäytetöitä aloittaville ja tekeville järjestetään Finali-tilaisuus, jonka tarkoituksena on antaa vertaistukea toisille opinnäytetyötä tekeville.

Yliopistolla järjestetään Each One Teach One -ohjelma, jossa kaksi eri kansalaisuutta voi opettaa toisilleen omaa kotikieltään.

Yliopiston opetusryhmät ovat pieniä (2-12 oppilasta). Vertaisoppiminen on luonnollista näin pienissä ja ongelmanratkomiseen pohjautuvassa luovassa oppimisprosessissa.

Oulu Universitas -projektin tiimoilta on joillekin aloille syntynyt opintopiirejä. Lisäksi usealla alalla on gradupiirejä tms.

Kielikeskus palkkaa opiskelijoita itseopiskelun tutoreiksi ja kurssi-assistenteiksi kursseilleen. Työ sisältää pari tuntia viikossa 2-3 kuukauden ajan.

Kielikeskuksessa on mahdollista Tandem-kielivaihto, jolloin opiskelija etsii parin, jonka kanssa harjoitella ko. kieltä. <http://kielikeskus.utu.fi/en/studying/self-study/tandem.html>

Yliopistossa on vertaistukiryhmiä mm. lopputyövaiheessa ja opinnoissa jälkeen jääneiden piirissä.

Yliopistossa opiskelijat saattavat muodostaa omia opintopiirejä aineen tiimoilta.

Maisteritason kursseilla on normaalia opponoida kurssitovereitaan, antaa palautetta ja kommentoida muiden töitä. Tämä auttaa opiskelijoita suhtautumaan kriittisesti tuotamaansa työhön. He oppivat myös sietämään paremmin kritiikkiä ja oppivat perustelevaan omaa näkemystään. Opponointi ja palautekeskustelu ovat erittäin tärkeää oppimiselle.

Yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteinen opintopsykologi tarjoaa yksilöohjauksen lisäksi vertaistukiryhmiä esimerkiksi opintojen viivästyminen liittyen.

Opintopsykologi on tärkeä osa opiskelijoiden opiskelukykyä ajatellen. Vertaistukiryhmät ovat löytäneet kohdeyleisönsä ja tarve näille ryhmille on koko ajan kasvava. Opintopsykologi on mukana tutorikoulutuksessa ja on luennoinut mm. ajankäytönhallinnasta.

1.9 Opintojen ohjaaminen

Opintojen pariin palaavat saavat henkilökohtaista ohjausta halutessaan.

Armeijaan lähteville/armeijasta tuleville järjestetään oma infotilaisuus.

Yliopisto on luonut erityisen Opiskelijoiden ohjauskortin, josta käy selvästi ilmi, mikä taho antaa opiskelijoille ohjausta missäkin asiassa. Ohjauskortissa ovat mukana myös yliopiston sidosryhmät esim. ylioppilaskunta ja YTHS. Ohjauskortti löytyy yliopiston nettisivuilta ja sitä on saatavana myös paperisena versiona.

Tuki- ja ohjauspalveluista tiedotetaan mm. yliopiston ja sidosryhmien nettisivuilla, sähköpostilistojen kautta, yliopiston henkilöstölehdessä, ylioppilaskunnan lehdessä, ylioppilaskunnan tuottamassa viikkotiedotteessa, Kampusnetissä ja julisteiden yms. tiedotteiden kautta.

Ylioppilaskunta tiedottaa viikoittaisessa sähköisessä infokirjeessään sekä akatemian sisäisessä tiedotuslehdessä (Äänenkuljettaja) ko. tahojen ajankohtaisista asioista. Lisäksi Nyyti, YTHS, Yliopistoliikunta sekä opiskelijajärjestöt mainostavat toimintaansa julisteilla ja brosyyreillä ylioppilaskunnan huoneissa.

Yliopiston sivuilta löytyy kattava kokoelma vinkkejä omatoimisille. <http://www.uta.fi/opiskelu/opintoneuvonta/itseopiskelu.html>

Ylioppilaskunta ylläpitää tenttiarkistoa. Korkeakoulun johtosäännössä on määritelty, että jokaisesta kurssista tulisi ylioppilaskunnan saada joko mallitentti tai vanha tentti tenttiarkistoon.

Yliopistolla on yksi yhteinen opintoneuvonnan sähköpostiosoite ja vastaanottotila, josta ohjataan opiskelijan tarpeen mukaan muihin ohjaustahoihin. Tämä keskitetyn neuvonta- ja ohjaustahon opiskelijat ovat kokeneet hyväksi käytännöksi, koska yhdestä paikasta saa tietoa ja toisaalta osataan ohjata myös muihin ohjausta antaviin tahoihin kuten laitoksille, tiedekuntiin tai ottamaan yhteyttä esimerkiksi opintopsykologiin. Olennaista on siis keski-

tetyksi yksi sähköpostiosoite ja neuvontataho, johon opiskelija voi mieltään askarruttavissa asioissa aina ottaa yhteyttä.

Humanistisen tiedekunnan orientoivissa opinnoissa korostetaan opiskelijan omatoimisuutta ja kehoitetaan ottamaan rohkeasti yhteyttä henkilöihin, jotka vastaavat henkilökohtaisesti opinto-ohjauksesta myös tiedekunnan tasolla (mm. opiskelijaopinto-ohjaaja ja opintoasian päälliköt).

Uusille opiskelijoille annetaan lompakkoon sopiva ns. ”vihi-tikku”, johon on koottu ohjaustahot ja opiskelijoiden palvelut. Tämä informaatiolehtinen on luotu myös henkilökunnan tarpeisiin.

Yliopistossa opiskelijoiden ohjauksessa tehdään yhteistyötä avoimen yliopiston kanssa.

Yliopistossa pidetään sivuaineinfoja ja internetsivuilla on koottu lista kaikista sivuaineista kuvauksineen.

Yliopiston urapalvelut auttaa sivuaine- ja muissa opintoihin liittyvissä valinnoissa, työhaussa ja työllistymisessä.

Yliopiston opiskelutukiryhmä on moniammatillinen yhteistyöryhmä, joka kehittää opintojen ohjausta ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia suunnitelmallisella eri ohjaustahojen välisellä yhteistyöllä.

Yliopiston jokainen laitos on veloitettu laatimaan oma opinto-ohjauksen suunnitelma, jossa yksikkö määrittää tai kertoo ohjauksen periaatteistaan sekä sen määrällisistä ja laadullisista tavoitteistaan, henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien laadintaohjeet ohjaukseen käytettävissä olevista henkilö- ja muista resursseistaan, HOPS-ohjaajien ja tutorien koulutuksesta ja osaamisen tukemisesta, opiskelusuunnitelmien toteuttamiskelpoisuuden käsittelymenettelystä, suunnitelmien tarkistusajankohdista ja muutosten kirjaamisesta suunnitelmiin, ketkä yksikössä osallistuvat opiskelusuunnitelmien käsittelyyn ja mitkä ovat heidän oikeutensa, välineistä, joilla opiskelusuunnitelmat laaditaan ja niiden sisältämät tiedot hallitaan tietoturva huomioon ottaen. Lisäksi suunnitelma sisältää kuvailun kuinka yksikössä tiedotetaan opiskelijoille ja henkilökunnalle opiskelusuunnitelmien laadintaohjeista ja ohjauskäytänteistä, opinto-ohjauksen suunnitelman kokoamisprosessin, päivityskriteerit ja vastuutahon sekä opiskelijoiden osallistumisen opinto-ohjauksen suunnitelman laadintaan.

Yliopistossa on ”Mitä kuuluu?” -opas, jossa on kootusti ohjauspalvelut. Opas jaetaan jokaiselle uudelle opiskelijalle ja on jaossa myös muille.

Yliopiston ohjauspalveluista on koonti eli metrokartta internetsivuilla. Metrokartta kertoo mistä saa apua mihinkin aiheeseen.

Opiskelija voi tilata opintopsykologilta ajan ja opettajat voivat tilata hänet esim. graduseminaariin.

Opintopsykologit tarjoavat ohjausta kaikkien tiedekuntien perustutkinto-opiskelijoille, jotka kaipaavat tukea opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä. Yksilöohjaukseen tarvitaan ajanvaraus. Varaus tehdään lomakkeella, joka löytyy opintopsykologien omilta sivuilta. Opintopsykologit tarjoavat opiskelijoille myös ryhmäohjausta. Ryhmäohjaus rakennetaan räätälöidysti kampusten ja tiedekuntien tarpeiden mukaisesti. Käynnissä tai suunnitteilla on ryhmiä esimerkiksi graduntekijöille ja esiintymistä jännittäville sekä niille, joiden opinnot ovat edenneet hitaammin kuin opiskelija itse olisi toivonut.

Yliopistolla on AMK:n kanssa yhteinen hankerahalla palkattu opintopsykologi. Opintopsykologi tekee jonkin verran opiskelijoiden yksilöohjausta, mutta toimii kuitenkin pääasiassa ryhmien kanssa.

Opintopsykologi tarjoaa opiskelijoille apua ja neuvontaa opiskeluun liittyvissä ongelmissa. Opiskelijoita voivat ohjata opintopsykologin vastaanotolle mm. opettajat, jotka kohtaavat työssään ongelmista kärsiviä opiskelijoita sekä YTHS.

Yliopistossa on opintopsykologin luokse meneminen tehty helpoksi opiskelijoille ja vastaanottoajat ovat joustavat.

Huippu-urheilijoilla on oma, henkilökohtainen opintoneuvoja.

1.10 Opintojen eteneminen

Teknillisessä tiedekunnassa on ollut syksystä 2006 alkaen käytössä ETANA -työkalu, jolla jokainen tiedekunnan opettaja ja suunnittelija saa halutessaan kuukausittain päivittyvää tietoa koulutusohjelmakohtaisesta opintojen etenemisestä. ETANA:ssa olevia toimintoja ovat mm. valmistusmäärät vuosikursseittain ja kalenterivuositain (sekä reaaliset että ennustetut määrät), opintopistekertymät sekä kurssien läpäisy. Jatkossa työkalua olisi tarkoitus ulottaa opiskelijoiden sekä muiden tiedekuntien käyttöön.

Yliopistossa voidaan ongelmia tunnistaa ja opintojen etenemistä voidaan seurata mm. opintopolkukyselyllä ja tiedekunnissa saattaa olla myös omia seurantatyökaluja.

Opintojen etenemistä seurataan vuosittain käytävässä HOPS-keskustelussa osastonjohtajan ja/tai koulutus suunnittelijan kanssa.

Opintotoimisto seuraa opiskelijoiden opintojen etenemistä ja ottaa opiskelijaan yhteyttä, mikäli havaitaan ongelmia. Opiskelijan kanssa keskustellaan hitaan etenemisen syistä ja mahdollisista ratkaisuista. Opintotoimisto tarkistaa HOPS:n ja sieltä on mahdollista saada HOPS-ohjausta myös henkilökohtaisesti.

Keskeyttämisvaarassa olevien opiskelijoiden osalta yliopistossa on käytössä Etappi-järjestelmä ja opinto-ohjaus. Etapin haaviin jäämisen myötä opiskelijan pitäisi tehdä opintosuunnitelma ja päätyä mahdollisesti tapaamaan opintoneuvojaa.

HOAS seuraa asukkaidensa opintojensa etenemistä, sillä opintojen eteneminen on ehto asumisoikeuden säilymiselle. Opintosuorituksia täytyy kertyä vähintään 15 opintoviikkoa vuodessa, jotta asumisoikeus säilyy. Mikäli opinnot kuitenkin etenevät hitaammin vammaan tai sairauden takia, voi opiskelija säilyttää asumisoikeutensa HOAS-asuntoon esittämällä todistusten kera selvityksen HOAS:lle vammastaan / sairaudestaan ja siitä, kuinka se vaikuttaa opintojen etenemiseen.

Yliopistossa alkoi syksyllä 2006 valtakunnallisena pilottina Kelan, YTHS:n, Invalidiliiton kuntoutus- ja työklinkan ja yliopiston yhteistyönä opiskelijoiden hyvinvointiprojekti I HOPE -harkiten opinnoissa eteenpäin. I HOPE -kuntoutuskurssi, joka on tarkoitettu yliopiston 19-35 -vuotiaille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia edetä opinnoissaan mielenterveysongelmien vuoksi. Kurssi on järjestetty kolmena perättäisenä vuotena (2007, 2008 ja 2009). Kurssin tavoitteena on yhteistyössä kehittää toimintamalleja hakemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa opiskeluongelmissa olevat opiskelijat kuntoutustoiminnan piiriin ja sen avulla on saatu aikaan hyviä tuloksia opiskelijoiden palaamisessa opintojensa pariin. Kurssien aikana opiskelijoille on tarjottu tukea, apua ja neuvontaa ja heidät on pyritty integroimaan takaisin opintojensa pariin. Hankkeen koordinaatio yliopistossa on ollut opintoasioiden osastossa. Lisätietoja: http://uku.fi/opiskelu/I_Hope.shtml

Yliopiston erikoisuutena on passiivirekisteri, johon siirretään mm. opiskelijat, joiden viimeisestä yliopistoon ilmoittautumisesta on kulunut yli kolme vuotta ja läsnä oleviksi opiskelijoiksi ilmoittautuneet, joilla ei ole kertynyt opintosuorituksia viimeisen kolmen vuoden ajalta. Lisätietoa passiivirekisteristä:

<https://www.jyu.fi/hallinto/opiskelijapalvelut/henkilokunnalle/opintohallinto/passiivirekisteri>

Opiskelijoiden ongelmiin puuttumiset käytännöt ovat kuvattu yliopiston työsuojeluoppaassa ja kriisioppaassa.

Yliopistolla on käytössä myös ns. opintopolkukysely, joita tehdään kolme kertaa opiskelijan opintopolun aikana: ensimmäisenä syksynä, kolmannen vuoden keväällä ja viidennen vuoden keväällä. Tällä pyritään kiinni eri alojen opintopolkujen ongelmiin.

Opintojen kuluessa huomiota kiinnitetään opintojen etenemiseen sekä tuen tarjoamiseen erityisesti niille opiskelijoille, joiden opinnot ovat viivästyneet. Lisäksi ohjauksessa tunnistetaan opiskelijan opintojen kannalta myös muita tärkeitä vaiheita, joihin tarjotaan tukea ja neuvontaa.

Yliopistossa otettiin 1.8.2005 uuden tutkintojärjestelmän myötä käyttöön opintojen edistymisen ja tutkintojen valmistumisen tukijärjestelmä ETAPPI. Etappiin kuuluvat kaikki alemmaa ja ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ja sen tavoitteena on seurata ja tukea opintojen sujuvaa etenemistä. Opiskelijan opintojen edistymistä seurataan viidessä tarkistuspisteessä ja niille opiskelijoille, jotka eivät ole saavuttaneet tiedekunnan tarkastuspisteille asettamia tavoitteita, tarjotaan tehostettua opintojen ohjausta.

1.11 Opinnäytetyö ja valmistuminen

Joka vuosi Flooran päivän juhlassa palkitaan nopeasti valmistuneita maistereita.

Yliopistossa on gradupalkintoja ja niitä myöntävät lähinnä seurat. Väitöskirjapalkintoja sen sijaan on olemassa yliopistolla. Todistuksen voi hakea kansliasta tai publiikista, joka on tiedekunnan järjestämä juhlatilaisuus valmistuneille. Niitä on noin kerran kuukaudessa lukukausien ajan.

Jos lopputyön suorittaa arvosanalla oivallinen (5), saa työn tekijä 500€ stipendin.

Joka vuosi palkitaan paras gradu tai diplomityö niin yliopiston tasolla kuin useissa oppiaineissa ja valmistuneille on Publiikki-juhla. Vanhoja opinnäytteitä voi käydä lukemassa kirjastossa ja ne ovat tiivistetyssä versiossa kirjaston nettietokannassa.

Akatemia järjestää publiikin kaksi kertaa vuodessa. Maistereille ja tohtoreille on järjestetty promotio.

Yrityksillä voi olla myös omia opinnäytetyön ohjaajia.

Opinnäytetyön tekijöistä muodostetaan aina kandi- ja graduryhmät, joissa opiskelijat arvioivat ja tukevat toisiaan. Ryhmää ohjaa aineen opettaja, joka myös tarkistaa ja arvioi opinnäytetyöt.

Tuki ry palkitsee vuoden parhaat kandidit. Myös parhaat gradut palkitaan.

Kandin tekijöille järjestetään kandistartti, jossa käydään läpi asiatekstin rakennetta, tekijänoikeuksia sekä tiedonhaunperiaatteita. Opinnäytetöiden arvostelu on suhteellinen

yhtenäistä kaikkien laitosten kesken, mutta syksyllä 2009 etenkin kandidoiden arvostelu-periaatteisiin on tulossa tarkennuksia linjan yhtenäistämiseksi edelleen.

Gradujen toimeksianto-opas valottaa toimeksiantona tehtävän opinnäytetyön toteuttamiseen liittyviä käytäntöjä ja tarjoaa kaikille ohjenuoran, jonka pohjalta lähteä neuvottelemaan toimeksiannosta yrityksen kanssa.

Opinnäytetöiden arvioinneissa käytetään pääsääntöisesti ulkopuolisia arvioitsijoita. Opinnäytetöiden ohjeet on juuri tarkistettu ja ne löytyvät verkosta. Opinnäytetöiden ohjauksen suorittavat oma henkilökunta ja ulkopuoliset ohjaajat.

Yliopistossa on toimiva nettiapu taiteiden- ja kulttuurin tutkimuksen laitoksella. Tämä Graduasema tukee gradun tekemistä työn alusta loppuun saakka:
http://www.jyu.fi/hum/laitokset/taiku/taiku_opiskelu/graduasema

Yliopistossa on Tutkielmantekijän käytännön opas. Korkeakoulu on tuottanut tutkielmantekijöille tämän kattavan sähköisen oppaan, josta löytyy ohjeita mm. aiheen valintaan ja lähteiden käyttöön liittyen, sekä tutkielmatyöskentelystä käytännössä ja tutkimusraportin laadinnasta ja sen arvostelusta. Oppaasta kerrotaan opiskelijoille heti ensimmäisenä opiskeluvuonna. Oppaasta on sekä suomen- että englanninkielinen versio.

Yliopistolla on selvitetty opinnäytetöiden ohjauksikäytäntöjä pyrkimyksenä löytää hyviä toimintamalleja. Hyviä käytäntöjä on koottu muistioon:
<http://www.uta.fi/otuke/materiaalit/opinnaytetyomuistio.pdf>

Opinnäytetöiden ohjaus on vuorovaikutteista opiskelijoiden kanssa. Ohjaus perustuu ryhmä- ja yksilötapaamisiin ohjaajan kanssa. Riippuen pääaineesta, yleensä yhdellä ohjaajalla on kohtuullinen määrä ohjattavia, joka tekee ryhmistä tiiviitä ja ilmapiiristä kannustavan.

Yliopistossa on yhteinen gradutalli gradunsa kanssa viivästyneille.

Opinnäytettä tekevät tapaavat graduryhmissä, jossa he pääsevät tuulettamaan stressiä ja saavat vinkkejä käytännön kirjoittamiseen.

1.12 Alumnitoiminta

Alumnitoimintaa kehitetään jatkuvasti eri oppiaineissa. Jotkin yksiköistä tai opiskelijajärjestöistä järjestävät esimerkiksi opiskelijoita kiinnostavista aiheista keskustelutilaisuuksia, joihin kutsutaan työelämässä vaikuttavia ihmisiä. Esimerkkinä mainittakoon joidenkin ainejärjestöjen järjestämät alumnipäivät. Näissä voi luoda suhteita ja kysyä työelämään liittyvistä asioista.

Alumneja käytetään opetuksessa ja projekteissa asiantuntijoina sekä tietysti opinnäytetöiden ohjaajina ja arvioitsijoina.

Alumnitoimintaa järjestetään koko yliopiston, tiedekuntien ja laitosten tasolla. Lisäksi eri ylioppilaiden yhdistykset ym. järjestävät omaa alumnitoimintaansa, eli kenttä on hyvin laaja (yliopisto pyrkii tuki koordinoimaan ja tukemaan toimintaa). Koko yliopiston tasolla toimintaa järjestää sekä suoraan yliopiston hallinnon alainen alumniiyksikkö että alumniiyhdistys, jotka tekevät hyvin läheistä yhteistyötä. Yliopiston alumniverkoston (sähköinen verkosto) voi liittyä ilmaiseksi jokainen yliopiston alumni, myös nykyiset opiskelijat ja sen kautta alumnitoiminnasta tiedotetaan mm. sähköpostitse. Alumni ry:llä on 30 euron jäsenmaksu ja sillä saa mm. Yliopisto-lehden, jäsenkirjeen, jotain alennuksia yms.

Yliopisto, alumniiyhdistys ja ylioppilaskunta järjestävät yhdessä kerran vuodessa alumniijuhlan. Sekä yliopisto että alumniiyhdistys järjestävät myös keskustelutilaisuuksia, yleisöluentoja (viime vuosien vieraita mm. Al Gore). Myös tiedekuntatasolla järjestetään paljon tilaisuuksia ja mentorointia tapahtuu etenkin tiedekuntatasolla.

Hyvä käytäntö on mm. se että sähköiseen alumniverkoston voi kuka tahansa yliopiston entinen tai nykyinen opiskelija / työntekijä liittyä ilmaiseksi. Lue lisää:
<http://www.helsinki.fi/alumni/>

Yliopistossa on mentorointia. Mentorointi tarkoittaa nykyaikaista mestari-kisälli -suhdetta, jossa osaava, oman alansa asiantuntija (mentori) ja opiskelija (aktori) vaihtavat kokemusia, tietoa ja näkemyksiään sovitusta aiheista. Mentoroinnin perusajatuksena on, että opiskelija saa varmuutta ammatillisiin tavoitteisiinsa ja urasuunnitelmiinsa kokeneen asiantuntijan tuella. Mukaan tulevilta opiskelijoilta edellytetään sitoutumista mentorointiohjelmaan lukuvuoden ajaksi. Lukuvuoden aikana mentorointiparit tapaavat noin kerran kuukaudessa. Opiskelijoiden yhteistapaamisia on viisi, lisäksi kaksi yhteistapaamista, joissa ovat mukana mentorit ja opiskelijat.

Korkeakoulussa toimii PoliAlumni verkosto, johon voi liittyä valmistuttuaan. Verkostossa pystyy luomaan esimerkiksi omalle vuosikurssille ryhmän ja pitämään vanhoihin opiskelukavereihin sitä kautta yhteyttä. PoliAlumni lähettää säännöllisesti tiedotteita jäsenilleen. PoliAlumni järjestää myös mentorointia, johon voi ilmoittautua verkoston kautta.

Yliopistolla on yksi alumnikoordinaattori, joka hoitaa alumnien asioita. Lisäksi monilla killoilla on omaa alumnitoimintaa. Alumnien liittyminen tapahtuu alumniesitteiden kautta sekä verkossa. Kaikki alumnit saavat ilmaisen Tekhnen (TTYn sidosryhmälehdten) sekä halutessaan myös ylioppilaskunnan oman lehden Anturin. Jäsenyys ei maksa mitään ja vuosittain järjestetään muutamia tapahtumia.

Alumniiyhdistys järjestää vuosittain Alumnitapahtuman. Tapahtumassa kuullaan alumnien ajankohtaisia ja mielenkiintoisia esityksiä. Joka vuosi valitaan Vuoden Alumni.

Alumneja hyödynnetään esimerkiksi vierailijaluentoja etsittäessä.

Alumneja pyydetään pitävän yhteyttä yliopistoon, jolloin yliopisto pystyy reagoimaan opetettavassa asiassa työelämän muutoksiin. Näin pyritään valmentamaan opiskelijoita työelämän haasteisiin ja tarjoamaan heille mahdollisimman hyvä pohja työuran alulle.

Ainejärjestö järjestää minimentorointia, jossa opiskelija ja laitokselta valmistunut kohtaavat. Mentoroinnin avulla opiskelija voi kehittyä mm. omien ammatillisten vahvuksiensa tunnistamisessa, selkeyttä tavoitteitaan ja suunnitelmiaan sekä saada realistisemman kuvan itseään kiinnostavasta alasta. Mentori voi puolestaan saada aktorilta esimerkiksi tietoa entisen opiskelupaikkansa nykytilanteesta ja peilata omaa ammatillista polkuaan aktorin näkökulmia vasten. Mentorointiohjelma pitää sisällään 3 tapaamista (suositus). Erikoisuutena on se, että mentorointi tapahtuu ryhmissä. Mentorointiryhmään kuuluu 2-4 samasta alasta kiinnostunutta opiskelijaa ja 1 tätä alaa edustava mentori. Ryhmä tapaa yhdessä sopiminaan ajankohtina valitsemassaan paikassa (esimerkiksi alumnin työpaikalla tai yliopiston ryhmätyöhuoneessa) ja keskusteleo oman mielenkiintonsa mukaan työelämään ja opiskeluun liittyvistä kysymyksistä. Mahdollisia tapaamisaiheita voivat olla mentorin alan, työpaikan ja urapolun kuvaus, aktoreiden urasuunnittelu, työpaikkavierailut. Tapaamisten suunnitteluun ryhmä saa apumateriaalia. Tapaamisten lopullinen muoto muotoutuu kunkin ryhmän toiveiden mukaan.

Opiskelijoiden mentorointiohjelman suunnittelua on aloitettu urapalveluiden toimesta ja sellainen pyritään saamaan toimintaan yhdessä alumnitoiminnan kanssa viimeistään Itä-Suomen yliopiston aloittaessa.

Alumnit ovat mentoreina opiskelijoille, puhujina koulutustilaisuuksissa ja uratarinoiden kirjoittajina.

Laitoksilla on omia työelämäpäiviään, jolloin alumneja tulee kertomaan omista työpoluistaan HOPS-kurssilaisille esim. ennen suuntautumisvaihtoehdon valintaa.

Laitoksen alumnit ovat organisoineet vertaistyönohjauksen. Ryhmään kuuluu noin 6 henkilöä ja he kokoontuvat suunnilleen kuukauden välein. Ensimmäisellä tapaamiskerralla ryhmäläiset tutustuvat toisiinsa ja sopivat ryhmän toiminnasta ja tavoitteista (esim. aika-taulut ja kokoontumispaikat). Seuraavina kertoina kukin ryhmäläinen kerrallaan valmistaa haluamastaan aiheesta (esim. työyhteisönsä toiminnasta) 1-2 sivun paperin ja lähettää sen etukäteen muille ryhmäläisille. Kokoontumisessa käydään ensin läpi ryhmäläisten kuulumiset ja lyhyesti edellisen kerran käsittelyvuorossa olevan kokemukset hänen käsittelykerastaan. Tämän jälkeen käsittelyvuorossa oleva kertoo lyhyesti aiheestaan, jonka jälkeen aiheesta keskustellaan yhdessä. Lopuksi asiat vedetään yhteen. Yksi kokoontuminen kestää noin puolitoista tuntia ja sitä vetää puheenjohtaja, joka voidaan sopia erikseen jokaiselle kerralle.

Yliopistolla on alumnitoiminta alumnikoordinaattorin ja alumni-innovaatioryhmän toimesta sekä Alumninet tiedekuntien ja laitosten toimesta.

1.13 Jatko-opiskelu

Kv-jatko-opiskelijat saavat halutessaan oman kv-tutorin. Automaattisesti ei kuitenkaan tarjota tutorointipalvelua, sillä jatko-opiskelijat saapuvat ympäri vuotta.

Maisteritutkinnon suorittanut voi suorittaa täydennysopintoja (kirjoitautua täydennysopiskelijaksi) kohtuullisella hinnalla.

Jatko-opiskelijaksi on hakijoita enemmän kuin paikkoja. Valinta tehdään opintomenestyksen ja ohjaajan kanssa käydyn keskustelun perusteella.

Yliopisto vastaa jatko-opiskelijoiden integroimisesta ja täydennyskoulutuksesta. Käytännöt vaihtelevat laitosten välillä paljon. Kansainvälisillä jatko-opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kv-tutorointiin, jonka toteutuksesta vastaavat yliopisto ja ylioppilaskunta yhdessä.

Hakuprosessi DocMus-yksikön opiskelijaksi on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa hakija pyrkii ylimääräiseksi opiskelijaksi. Ylimääräisen opiskelijuuden vaihe kestää vuoden. Sen aikana hakija valmisteleo jatkokutintosuunnitelmansa. Hän voi tänä aikana myös saada jonkin verran ohjausta ja osallistua DocMus-yksikön järjestämään opetukseen. Toisen hakuvaiheen muodostaa valmistellun jatkokutintosuunnitelman ja sen liitteiden jättäminen arvioitavaksi. Yhteensä hakeutuminen ylimääräiseksi opiskelijaksi, ylimääräisen opiskelijuuden aika ja jatkokutintosuunnitelman arviointiprosessi jatko-opinto-oikeuden myöntämiseen kestävät noin 15 kuukautta.

Yliopistossa on yhteiset jatko-opinnot ja niihin kuuluva orientaatiopäivä koko uudelle jatko-opiskelijapopulaatiolle. Yliopiston tutkijakouluissa ja jatkokoulutusverkostoissa järjestetään niihin kuuluville jatko-opiskelijoille yhteisiä tilaisuuksia, mm. seminaareja ja kursseja.

Yliopiston Henkilöstönkehittämissyksikkö on järjestänyt Tutkijatreffit nimekkeen alla tapaamisia tutkijoille ja jatko-opiskelijoille, joilla ei ole tutkimusryhmätukea tai jotka kokevat tarvetta vertaisyhteisölle.

Yliopiston Ura- ja rekrytointipalvelut, Opetuksen ja tutkimuksen kehittämissyksikkö sekä Alumni ry toteuttavat yhteistyössä jatko-opiskelijoiden kanssa tapahtumia, joissa käsitellään mm. tohtorien uranäkymiä ja työelämätaitoja.

Yliopiston tutkijakoulut ja jatkokoulutusverkostot toimivat yhteistyössä sekä keskenään että myös usein valtakunnallisesti saman alan toimijoiden kanssa (esim. biolääketieteellisen jatkokoulutuksen Finbionet-verkosto). Näiden toimintaan liittyy usein tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka ylläpitävät hyvinvointia.

1.14 Opetus- ja opiskelukäytäntöjen esteettömyys ja joustavuus

Yliopiston opintopsykologi kirjoittaa opintojen erityisjärjestelyjä tarvitsevalle opiskelijalle lapun, jossa on selostettu hänen tarpeensa. Näin opiskelija pystyy helposti esittämään tilanteensa eri opettajille.

Paikallisten korkeakoulujen yhteinen tiedekirjasto kehittää esteettömän opiskelun tukipalveluitaan yhteistyössä korkeakoulujen edustajien kanssa.

Yliopistossa opintopsykologi on työskennellyt erityisesti psyykkiseen esteettömyyteen ja erilaisiin oppijoihin liittyvien asioiden parissa.

Yliopistossa pyritään järjestämään opetusta ja tenttimismahdollisuuksia mahdollisimman monipuolisesti ottaen huomioon yksilöiden mahdollisuudet opiskella. Tilanteissa, joissa opiskelija on estynyt käymästä luento-opetuksessa, on opiskelua mahdollista suorittaa useilla eri muodoilla.

Yliopiston kurssit on jaettu periodimuotoon, jolloin opetukseen tulee tietty säännöllinen rytm.

Yliopistossa on mahdollista suorittaa kesäopintoja joko erikseen määritetyillä kursseilla tai sopimalla kurssipaketeista erikseen luennoitsijan kanssa.

Yliopiston opinto-oppaat samoin kuin tieteelliseen kirjoittamiseen ja seminaaritoiden tekemiseen valmentavat oppaat ovat helposti löydettävissä kunkin tiedekunnan Internet-sivuilla.

Yliopistossa kurssien mitoitus on hyvällä pohjalla, sillä jokaisesta kurssista on tehty ydinanalyysi. Kurssin kuormittavuuksia myös seurataan ja niihin puututaan tarpeen vaatiessa.

Yliopistossa on tarjolla kesäopetusta varsin hyvin. Kesäopetuksen hallinnoi Avoin yliopisto, ja se on tutkinto-opiskelijoille maksutonta.

Yliopiston tilastotieteessä todettiin että opiskelijoiden opinnot taksusivat puolessavälissä ja syytä alettiin selvittää. Kaikki kurssit laitettiin tietoineen aikajanelle ja käytiin läpi opiskelijoiden kanssa. Havaittiin että puoleenväliin sijoittui muutama iso ja hankalaksi koettu kurssi, jotka muodostuivat kompastuskiviksi. Kurssien rakennetta muutettiin ja ne jaksotettiin eri tavalla. Valmistumisprosentti nousi.

Yliopiston eri tiedekuntiin on palkattu pedagogisia yliopistonlehtoreita. Jotkut tiedekunnat ja laitokset ovat hyödyntäneet heidän työpanostaan muun muassa siinä, että he ovat kouluttaneet kehityspäivien yhteydessä opettajia opetussuunnitelmatyössä ottamaan huomioon kurssien oppimistavoitteiden määrittelyä.

Tenttiautomaatti on ollut käytössä muutamissa tiedekunnissa ja se on todettu erittäin hyväksi käytännöksi. Yliopistolle rakennettavaan Kaisakirjastoon on tulossa keskustakampuksen tiedekunnille suunnattu tenttiautomaatti.

Yliopistossa on tarjolla opintoneuvontaa vammaisopiskelijoille ja lukivaikeuksisille opiskelijoille. Esim. tentti- ja luentojärjestelyistä ja opintojen korvaavuuksista voi kysyä ja tenttiin voi ilmoittautua osoitteessa vammaisneuvonta@helsinki.fi.

Yliopiston päärakennuksen pohjakerroksessa on opiskelijaneuvonnalla kaksi pientä huonetta, jotka ovat vammaisten opiskelijoiden käytettävissä tentti- ja lepoiloina. Huoneissa on lukutelevisio, tietokoneet ja tulostimet. Tenttikäytön vuoksi koneilla ei ole verkkoyhteyttä. Avaimen saa vahtimestarilta.

Näkövammaiset opiskelijat saavat halutessaan opinto-oppaansa levykkeellä oman tiedekuntansa opintotoimistosta.

Yliopiston vammaisia opiskelijoita on jo pitkään ollut kansainvälisessä opiskelijavaihdossa mukana. EU:n Sokrates-ohjelmassa ja pohjoismaisessa Nordplus-ohjelmassa on mahdollista saada lisärahoitusta vammasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen. Kansainvälisen henkilöväihdon keskus [Cimo](http://Cimo.fi) tukee vaikeavammaisten opiskelijoiden vaihto-opiskelua taloudellisesti. Verkosta löytyvästä HEAG-tietokannasta löytyy tietoja EU-maiden yliopistojen vammaispalveluista. (HEAG= Higher Education Accessibility Guide). Tietokanta on tarkoitettu erityisesti vaihto-opiskelua suunnittelevien vammaisopiskelijoiden avuksi ja tällä hetkellä sieltä löytyy tietoa seitsemästätoista Euroopan maasta.

Yliopiston professorien rouvat ry myöntää vuosittain yliopiston vaikeavammaisille opiskelijoille stipendejä. Stipendien hakuaajasta tulee syksyisin ilmoitus Yliopisto-lehteen ja Almaan. Stipendejä kannattaa myös kysyä myös yleisesti suoraan esimerkiksi vammaisjärjestöistä.

Yliopistossa opiskelu toiselta paikkakunnalta käsin tai työn ohessa on mahdollista koulutusalasta riippuen. Joustavia opiskelumahdollisuuksia lisäävät esim. etäenttimahdollisuudet, jossa tentti lähetetään opiskelijan kotipaikkakunnalla sijaitsevaan oppilaitokseen. Palvelu on maksullinen.

Yliopistossa opiskelun joustavuutta edistävät monimuotokoulutus, verkkokurssit, mahdollisuus neuvotella opintojaksojen vaihtoehtoisista suoritustavoista ja opintojen aikataulutaminen omaan elämäntilanteeseen sopivaksi.

Kesäyliopisto tarjoaa erilaisia kesäajan opintoja esim. kieliopinnot, joilla voi korvata kieli-keskuksen järjestämät kieliopinnot ja jotka oikeuttavat opintotukeen kesäajalta.

Yliopiston vammaispalveluihin kuuluvat käytännön järjestely valintakoe-, opetus-, harjoitus-, seminaari-, tentti- tms. tilanteessa, esim. liikuntaesteiden poistaminen, rauhallinen koetila, lisäaika kokeeseen, valvonta ja muut erityisjärjestelyt.

Yliopistossa on otettu käyttöön Suositus yliopistoon hakevia vammaisia opiskelijoita sekä monenlaisia oppijoita koskevista erityisjärjestelyistä. Vammaisia opiskelijoita ja monenlaisia oppijoita koskevien erityisjärjestelyjen tavoitteena on vähentää vammasta, pitkäaikais-sairaudesta tai oppimisen vaikeudesta aiheutuvaa haittaa ja siten edistää yhdenvertaisuuden toteutumista vammaisten henkilöiden ja monenlaisten oppijoiden koulutukseen pääsemiseksi ja siinä selviämiseksi. Ongelmatilanteissa vammaista opiskelijaa pyritään auttamaan, tukemaan ja opastamaan parhaalla mahdollisella tavalla, tilanteen mukaan. Yliopisto voi myös tehdä yhteistyötä muiden vammaispalveluja tarjoavien tahojen, kuten kaupungin tai yliopistollisen sairaalan kanssa.

Yliopistossa ollaan laatimassa opiskeluun ja opiskelijavalintoihin liittyvää yleistä ohjeistoa koskien esteetöntä opiskelua. Valmistelu etenee valtakunnallisen ESOK-hankkeen (Esteetön opiskelu korkeakouluissa) rinnalla. Kampuksella on tehty kartoitus kulkureiteistä sekä selvitys invapaikoista kampusalueen parkkipaikoilla. Myös yliopiston nettisivuista on tehty esteettömyyskartoitus.

Opiskelija voi pyytää kurssin vastuuopettajalta henkilökohtaista tenttiä, jos ei pääse ennalta määrättyihin tentteihin.

Joka vuosi ylioppilaskunta järjestää kesäkurssikyselyn, jonka pohjalta valitaan järjestettävät kesäkurssit. Kesällä 2009 järjestettiin poikkeuksellisen paljon kesäkursseja huonon työmarkkinatilanteen takia.

Yliopiston aikuisopiskelijoille järjestetään paljon viikonloppuopetusta (pe-la). Myös muille opiskelijoille järjestetään jonkin verran intensiivikursseja. Nämä kurssit ajoittuvat pääasiassa tenttiviikoille.

Joillakin opintojaksoilla opintojakson kuormittavuuden kartoitusta on tehty tarkasti seuranta-kyselyin, toisilla taas kysytään normaalin kurssipalautekyselyn yhteydessä. Käytännössä suurin vaikutus kurssien mitoitukseen suhteessa opintopisteisiin on ollut hallinnon opiskelijaedustajien osallistumisella tutkintorakennetyöhön.

Yliopistossa on käynnissä joustavan tenttimisen ja tenttikvaarion suunnittelu ja kehittäminen. Tällä hetkellä ollaan toteuttamassa molempia muotoja. Tämä toisi toivottua joustavuutta aikaan ja paikkaan ja nimenomaan yliopistomme pohjoista sijaintia ajatellen inhimillisyyttä turhaan matkusteluun. Pilottiversiota päästään testaamaan syksyllä 2009.

Opinto-oppaat ja opiskeluasioista tiedottaminen ovat laitoksien vastuulla. Useilla laitoksilla tiedottamista hoidetaan kiltojen sähköpostilistojen kautta.

Yliopistolla on personoitu opiskelijaportaali POP, josta löytyy kaikki tarvittavat tiedot ja toiminnot opiskelutarpeisiin (HOPS, ilmoittautumiset, suoritukset, tiedotus, kampusalue yms.)

Yliopistossa on joustavia sähköisiä tenttejä. Joidenkin kurssien tentit pidetään sähköisessä oppimisympäristö Moodlessa, jolloin tentti on ”auki” tietyn rajatun ajan, jolloin opiskelija voi suorittaa sen omaan tahtiinsa.

Yliopistossa annetaan Ruotsin lisäopetusta ensimmäisen vuoden opiskelijoille tarjoamalla pakollisten kurssien suorittamista edesauttava kertauskurssi, joka on laajuudeltaan 1 op.

Opiskelijoilla on omilla tunnuksillaan käytössä korkeakoulun verkossa oma verkkolevy, jolle pääsee myös kotikoneelta Internetin välityksellä. Myös monien kurssien töitä voi palauttaa sähköisesti erityiselle verkkolevyllä. Opiskelijat voivat käyttää myös kirjasto-tietopalvelun tietokantoja ja sähköistä sanakirjaa NetMOTia esimerkiksi nk. etätyöpöytäyhteyden välityksellä.

Yliopistossa on käytössä ja saatavilla on Erilaisen oppijan käsikirja ja ohjaus korkeakoulun erilaisen oppijan sivuille.

Ylioppilaskunta on pyrkinyt vuosina 2008-2009 kiinnittämään erityistä huomioita aikuisopiskelijoihin. Esimerkiksi ylioppilaskunta on järjestänyt yhteistyössä opintopsykologin kanssa aikuisopiskelun teemailla, joita on tarkoitettu järjestää myös useammin.

Kansainvälisillä tutkinto-opiskelijoilla on oma yhteyshenkilö opintotoimistossa.

Ylioppilaskunta panostaa siihen, että kansainväliset opiskelijat pääsevät hyvin mukaan toimintaan, kerhoihin jne.

Ylioppilaskunta tarjoaa opiskelijoille lapsiparkkipalvelua, jossa toimii myös kierrätyskaappi.

Ylioppilaskunta ylläpitää yliopiston tiloissa keskustakampuksella olevaa lastenhoitohuonetta.

Ylioppilaskunnan piirissä toimii perheellisten opiskelijoiden järjestö, jonka toimintaa ylioppilaskunta tukee. Lisäksi ylioppilaskunnassa on edunvalvonnallisia tavoitteita esimerkiksi perheellisten opiskelijoiden toimeentulon suhteen. Perheellisille opiskelijoille on myös koottu tietoa ylioppilaskunnan nettisivuilla.

Ylioppilaskunnan sopo-vastaavan aloitteesta korkeakoulun tiloihin on saatu lastenhoitopöytä ja potta lapsiperheellisiä opiskelijoita silmälläpitäen.

Ylioppilaskunta hoitaa starttipakettivaraston, josta vaihto-opiskelijat saavat saapuessaan välttämättömimmät tavarat.

Ylioppilaskunnalla on ryhmä, joka vastaa ulkomaalaisten opiskelijoiden vastaanottamisesta. Ryhmä työskentelee yhteistyössä yliopiston kansainvälisen ohjelman kanssa

Ylioppilaskunta on selvittänyt kyselyillä muun muassa perheellisten opiskelijoiden asemaa ja kysely on ajateltu tehdä uudestaan vuonna 2009 tai 2010. Lisäksi on ajateltu selvittää opiskelijoiden asumistilannetta opintojen alussa kyselyllä 2010 syksyllä.

Yliopistossa ja ylioppilaskunnassa on käytössä Erilaisen oppijan käsikirja.

Perheellisille on olemassa oma sähköpostilista.

Yliopisto on järjestänyt opettajatuutoreille vuonna 2009 esteettömyyteen liittyvää koulutusta.

Yliopistossa on käytössä suositus yliopistoon hakevia vammaisia opiskelijoita sekä monenlaisia oppijoita koskevista erityisjärjestelyistä.

Yliopisto ja ylioppilaskunta ovat mukana ESOK ja ESTOP -hankkeissa, joissa pyritään parantamaan korkeakoulujen esteettömyyttä erilaisin keinoin.

Erilaisille oppijille on yliopiston esteettömyysyhdyshenkilö.

Yliopistossa on lukihäiriöselvitys.

Kampuksen esteettömyyttä on selvitetty ylioppilaskunnan toimesta.

Yliopiston sivuilla osoitteessa <https://www.jyu.fi/hallinto/aikuiskoulutus/opintopolku/> on tietoa erityisesti aikuisopiskelijoille avoimen yliopiston ja täydennyskoulutuksen osalta.

Yliopistossa on meneillään esteettömyyshanke, jossa kartoitetaan palvelut erityisryhmille.

Opintopsykologi pitää kaksi kertaa vuodessa aikuisopiskelun teemaillan, missä eri alojen aikuisopiskelijat voivat verkostoitua.

Yliopistolla on meneillään yhteistyössä Savonia-amk:n ja Humakin kanssa "Esteetön opintopolku työelämään" -hanke, jonka yhteydessä on voitu järjestää erilaisia pilottitoimintoja. Hankkeessa lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksiin on pilotoitu kirjoitusklinikka -

toimintaa, jossa Kirjoitusviestinnän lehtori on pitänyt ajanvarauksella henkilökohtaista neuvontaa ja kokeillut myös lukitestausten tekemistä projektiajan puitteissa.

Opintopsykologi räättelöi yhteistyössä kielikeskuksen ja puheopinlaitoksen kanssa opiskelijoiden erityistarpeista (kielipelot, lukihäiriöt, jännittäminen) lähteviä tutkimukseen kuuluvia opintojaksoja.

Yliopistossa on kaikilla kampuksilla oppimiskeskukset opiskelun ja opetuksen tueksi. Oppimiskeskuksella tarkoitetaan opiskelun ja opetuksen palvelutaltoa, jossa tietopalvelun, opetuksen ja tietotekniikan ammattilaiset tarjoavat korkealaatuaista ja asiantuntevaa palvelua ja tarkoituksenmukaisia tiloja yliopistolaisten käyttöön. Keskuksille on ominaista hyvät tietokonetyöskentelymahdollisuudet, kirjastojen tietopalvelut sekä langattomien verkkoyhteyksien hyväksikäyttö. Oppimiskeskukset toimivat myös opiskelijoiden kohtaauspaikkana, jossa opinnot ja sosiaalinen elämä kohtaavat. Oppimiskeskus on opiskelijoiden käytössä yötä päivää, kaikkina viikonpäivinä muutamia pyhäpäiviä lukuun ottamatta. Kirjaston ja tietokoneiden lisäksi palveluvalikoimaan kuuluu myös kannettavien tietokoneiden tukipiste, jonne voi tuoda oman kannettavansa ja saada apua teknisiin ongelmiin. Lisäksi oppimiskeskuksissa on käytettävissä ryhmätyötiloja, joita opiskelijat voivat varata esimerkiksi opintopiirejä ja ryhmätöitä varten.

Yliopistossa toiminut esteettömyysryhmä on antanut yliopistolle suosituksia esteettömyyden kehittämiseksi. Suositukset koskevat rakennettua ympäristöä, opetusmenetelmiä ja käytäntöjä, erityisjärjestelyjä ja apuvälineitä, viestintää ja tietojärjestelmiä, kirjastoja sekä henkilöstökoulutusta. Ylioppilaskunta on ollut mukana esteettömyyden kartoittamisessa.

Yliopistolla toimii esteettömyyshankkeen jälkeinen seurantar ryhmä. Uuden keskustakirjaston suunnittelussa toimii myös oma esteettömyysryhmä.

Ylioppilaskunnalla on edustaja ESTOP eli esteetön opintopolku työelämään -hankkeen ohjausryhmässä. Hanke pyrkii luomaan mm. hyviä käytäntöjä esteettömyyden parantamiseen korkeakouluissa.

Yliopiston nettisivut on kartoitettu esteettömyyden takaamiseksi.

Yliopiston vammaispalveluihin kuuluvat käytännön järjestelyt valintakoe-, opetus-, harjoitus-, seminaari-, tentti- tms. tilanteessa, esim. liikuntaesteiden poistaminen, rauhallinen koetila, lisäaika kokeeseen, valvonta tms. erikoisjärjestely. Yliopistossa on otettu käyttöön Suositus yliopistoon hakevia vammaisia opiskelijoita sekä monenlaisia oppijoita koskevista erityisjärjestelyistä.

Yliopisto on mukana ESOK (esteetön opiskelu korkeakouluissa) hankkeessa ja pyrkii parantamaan esteettömyyttä sitä kautta.

Yliopistossa on esteettömyyssivusto.

Yliopisto järjestää johdolle esteettömyyskoulutusta, jonne myös opiskelijoilta pyydetään puheenvuoroja.

Vaihtoehtoisten opintojen suoritusmahdollisuuksien hakemista helpottamaan on laadittu lomake: sivusto: <http://www.uta.fi/palvelut/vammaispalvelut.html>

Pyritään monipuolisesti ja kattavasti kääntämään tiedotteet, lomakkeet, yms. englanniksi opiskelijoiden ja henkilökunnan käyttöön.

1.15 Opiskelijapalaute

Palautteenannon parhaissa tapauksissa tentaattori on tullut seuraavalle kurssille, missä on tiennyt oppilaidensa olevan ja käynyt siellä läpi tenttijöiden kanssa tentit antaen rakentavaa palautetta.

Yliopistossa on otettu syksystä 2006 alkaen vaihteittain käyttöön kattava opiskelijapalautejärjestelmä. Opiskelijapalautejärjestelmässä on kaksi tasoa: opintojaksopalautteet ja opintopolkupalautteet. Opintojaksopalautteella tarkoitetaan opintojakson aikana tai sen jälkeen tehtävää kyselyä, johon kaikki opintojaksolla mukana olleet opiskelijat pääsevät vastaamaan. Opintopolkupalautteet ovat määrättyissä opintojen vaiheissa kerättäviä laajempia palautteita, joissa kartoitetaan yleisesti opiskelijöiden kokemuksia yliopiston tarjoamasta opetuksesta, opiskelijöiden ohjauksesta sekä omasta hyvinvoinnista. Opintojaksopalautteiden keräämisessä ja hyödyntämisessä vastuu on yksittäisillä opettajilla ja laitoksilla, opintopolkupalautteiden osalta keräys- ja analysointivastuu on yliopistolla. Laajempia koontejä palautteista käsitellään koulutussuunnittelutoimikunnissa ja opetuksen arviointi- ja kehittämisneuvostossa, jotka voivat antaa toimintayksiköille palautteen perusteella toimenpidesuosituksia.

Monilla laitoksilla on koko aineen tai ohjelman opetusta koskevia palautetilaisuuksia, joissa on paikalla sekä opettajia että opiskelijöitä.

Yliopistolla on käytössä Kaiku-palautejärjestelmä, jossa opiskelija voi antaa anonymia palautetta suoraan luennoitsijalle. Aktiivisimmat opettajat käyvät palautteen läpi kurssin lopussa (tai jopa alussa) ja esittelevät suunnitelman, kuinka aikovat kehittää kurssia. Tämä on osoittautunut erittäin hyväksi asiaksi ja kannustaa opiskelijöitä antamaan rakentavaa palautetta.

Osa opiskelijapalautteista koostetaan myös nettiin julkistettavaksi tiivistelmäksi. Esim. Jyväskylän avoimen yliopiston Opiskelijapalaute 2008: <http://www.avoin.jyu.fi/opiskelu/palaute>.

Solististen aineiden kurssitutkinnoissa opiskelija saa henkilökohtaista, suullista, palautetta. Palautetta ei ole mahdollista saada kirjallisesti eikä suullista palautetta saa nauhoittaa.

Musiikkikasvattajien harjoitteluista käydään reflektio / palautekeskustelut harjoittelun jälkeen.

Yliopisto kerää vastavalmistuneilta ja muutaman vuoden työelämässä olleilta palautetta siitä, millaisena he ovat kokeneet opiskelun ja millainen heidän työtilanteensa on. Samoin kerätään palautetta heidän työnantajiltaan.

Tiedekunnat keräävät palautetta työharjoittelun yhteydessä.

Työelämäpalautetta kysytään säännöllisesti 5 vuotta työelämässä -malliin.

Yliopistosta valmistuvat täyttävät valmistumishetken työllisyyskyselyn tutkintotodistusnomuksen yhteydessä.

Yliopiston puolelta kerätään vuosittain kv-opiskelijöilta palautetta kyselyn muodossa yliopiston palveluista, opiskelusta, integroitumisesta sekä ylioppilaskunnan palveluista.

Opettaja ja opiskelijat arvioivat yhdessä tehtäviä ja oppimista. Näitä voisi kutsua ryhmäpalautekeskusteluiksi, mutta kutsutaan kritiikkeiksi.

Lääketieteellisen tiedekunnan kaikissa jaksoissa tutorryhmissä käydään palautekeskustelu. Lisäksi kaikista jaksoista ja kliinisen vaiheen opinnoista kaikki opiskelijat antavat sähköisesti palautteen, jossa he kertovat mielipiteensä annetusta opetuksesta. Samassa palautteessa opiskelijat myös reflektioivat miten tärkeänä omalle kehitykselleen lääkäriksi he pitivät opintojaksoa, miten he panostivat, miten he opiskelivat, mitä he olisivat hällnet lisää ja miten he haluaisivat kehittää kyseistä jaksoa.

Lääketieteellisessä tiedekunnassa tietoa arvioidaan jaksokuulusteluissa sekä tiedon karttumista mittavissa Karttuvan tiedon testeissä, jaksokuulustelut ovat summatiivisia, karttuvan tiedon testit formatiivisia. Kliinisiä taitoja arvioidaan OSCE testeissä.

Lääkärin vuorovaikutustaitoja arvioidaan videoitujen simuloitujen ja todellisten potilaskontaktien kautta. Tämä arviointi luottaa kunkin opiskelija kehittymistä lääkärinä. Lähtökohta on kannustava ja tukeva, ei karsiva.

Yliopisto on kehittänyt systemaattisen opiskelijapalautejärjestelmän, jossa kannustetaan monipuolisiin palautekäytäntöihin. Systemaattisen palautejärjestelmän lisäksi laitokset järjestävät muun muassa palautepäiviä ja ryhmäpalautekeskusteluja.

Kaikilta vaihto-opiskelijöilta kerätään palaute lukukauden päätteeksi sekä johdantokurssin päätteeksi. Palautteen perusteella kehitetään palveluita, opetusta ja toimintatapoja. Myös järjestäjätiimi arvioi omaa onnistumistaan ja toimintatapoja.

Yliopistossa on kandidityöohjaajien palautetilaisuudet.

Yliopistossa palautetta kerätään vuosittain orientoivista opinnoista, tuutoroinnista sekä laitosten tilaisuuksista kaikilta toista vuottaan aloittavilta opiskelijöilta yliopiston opiskelijakyselyillä. Tulokset raportoidaan vuosittain yliopiston verkkosivuilla ja niistä raportoidaan opintohallinnon yhteistyöryhmässä. Lisäksi yksiköillä on mahdollista pyytää tarkempia tietoja oman yksikkönsä toiminnasta.

Yliopistossa tehdään säännölliset opiskelijakyselyt toisen, kolmannen ja viidennen vuoden opiskelijöille. Kyselyjen pohjalta saadaan palautetta opiskelijaa tukevien palveluiden käytöstä ja opiskelijöiden tarpeita. Palveluja kehitetään saadun palautteen pohjalta.

Taiteiden tiedekunnan kursseilla loppukritiikki on paikka, jossa opiskelija saa palautetta sekä opiskelijöilta että opettajalta.

Ylioppilaskunta toteuttaa 2 vuoden välein sähköisen kuntalaiskyselyn, jolla kartoitetaan mm. jäsenten tyytyväisyyttä ylioppilaskunnan palveluihin ja toimintaan.

Arts management -koulutusohjelmassa pidetään vuosittainen evaluaatioseminaari, johon osallistuvat opiskelijat ja opettajat yhdessä.

1.16 Opetuksen ja ohjauksen kehittäminen

Opiskelukyky on huomioitu yliopiston strategiassa.

Yliopisto on kirjannut noudattavansa Kyky-hankkeen opiskelukyky-suosituksia.

Yliopistossa on pitkän ajan koulutuksen kehittämisohjelma(2009-2015), jossa kukin vuosi nimetään jonkin asian teemavuodeksi. Esimerkiksi vuosi 2009 on teemaltaan ”Opiskelun

sujuvoittaminen ja opiskelutaitojen tukeminen”. Tämän ympärille on käytännössä tiedekunnissa ja laitoksilla viritetty erilaisia hankkeita.

Keväällä 2009 tuli rehtorilta ohjeistus, jonka mukaan kaikkien tiedekuntien ja laitosten on tehtävä ydinaines- ja kuormittavuusanalyysit.

Yliopistolla on haettavissa hankerahaa ohjauksen kehittämiseen yksiköissä.

Ohjaustahot -ryhmä kokoontuu säännöllisesti keskustelemaan ohjauksen ajankohtaisista teemoista. Ryhmään kuuluvat mm. yliopistossa ohjausta antavia henkilöitä ja työvoimahalinnon edustaja sekä ajoittain muita asiantuntijoita.

Opintopsykologit ovat parhaillaan kehittämässä sähköisiä palveluitaan eteenpäin, tällä tulee olemaan myös ohjaukseen ja tukeen liittyviä hyviä vaikutuksia.

Kehitteillä on opettajien pedagogisten opintojen huomioiminen palkkauksessa, niin että se kannustaisi opintojen suorittamiseen. Asiasta on keskusteltu ja sitä on tarkoitettu toteuttaa 2010-2012 strategiakaudella.

Kilpailuhenkisyyden vähentämiseksi on ajateltu yhteisökasvatusta heti opintojen alussa sekä enenevässä määrin ryhmätöitä, joissa opiskelijat puhaltavat yhteen hiileen.

Yliopistossa on laitoskonsultaatioita ja laitosten kehittämishankkeita tuetaan.

Yliopistossa on toiminut ohjas-työryhmä, joka koostuu eri tiedekuntien ja laitosten ohjausta toteuttavista ja ohjauksen kehittämiseen kiinnostuneista henkilöistä. Ohjas on ohjausta yleisesti kehittävää ryhmää, missä esimerkiksi on käsitelty opiskelijapalautteita ohjaukseen liittyen. Ohjas-työryhmä on valmistellut myös esimerkiksi opetuksen eettiset ohjeet ja opiskelijan ohjauskortin ohjauksen tarjoajista. Lisätietoa: http://www.uku.fi/opiskelu/opetuksen_eettiset_ohjeet.shtml ja <http://www.uku.fi/opk/opiskelijat/opintopolku/ohjauskortti.pdf>.

Yliopistolla on oma päälaatukäsikirja ja laitoksilla sekä eri yksiköillä ovat omat laatukäsikirjat, joissa on kuvattu ohjausta edistäviä käytäntöjä. Esimerkiksi laitoksilla on opinnäytteisiin liittyviä pelisääntöjä ja ryhmäohjausta.

Opetuksen pelisääntöjen avulla voidaan tukea opiskelun arkea sopimalla yhteisesti opetuksen pelisäännöistä. Esimerkiksi humanistisen tiedekunnan slavistiikan ja baltologian laitoksella pelisäännöt on hyväksytty johtoryhmässä ja niissä on yhteisesti sovittu mm seuraavista asioista: opiskelijan ja opettajan tehtävät; vastuu opinnoista ja opetuksesta; oppitunnit ja muu opetus; ohjaus, vastaanotot ja tavoitettavuus; opiskelu- ja työyhteisö; vilppi; ongelmatapaukset.

Opiskelijoiden hyvinvointiin keskittyvä ryhmä keskustelee myös opintojen ohjauksen kehittämisestä.

Opiskelutukiryhmä eli moniammatillinen yhteistyöryhmä kehittää opintojen ohjausta ja edistää opiskelijoiden hyvinvointia suunnitelmallisella eri ohjaustahojen välisellä yhteistyöllä.

Yliopistossa on haettavissa hankerahaa ohjauksen kehittämiseen yksiköissä.

Yliopistossa on kuukausittaiset opintoasiain palaverit, johon osallistuvat säännöllisesti kaikkien tiedekuntien opintoasiainpäälliköt ja opinto- ja kansainvälisten asiain osaston henkilökuntaa sekä asiantuntijajäseniä käsiteltävän teeman mukaan. Vuosittain käsitellään aina myös opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä, opiskelun alkuvaiheen opintoja (mm. orientoivien opintojen sisältöjä).

Opetusneuvostossa käsitellään säännöllisesti opiskelun edistämiseen liittyviä kysymyksiä.

Opetuksessa ja ohjauksessa tehdään kansallisen tason yhteistyötä, mm. opintopsykologi-verkosto ja opetuksen kehittäjien verkosto.

Yliopiston strategiatyö on sähköisellä alustalla käytävä avoin keskustelu, johon kaikki yliopistoyhteisön jäsenet voivat osallistua.

Moodle on laajassa käytössä. Esimerkiksi kaikki luennot ovat pdf -muodossa esillä ja oppimista edistävää multimediaa on kansainvälisenä yhteistyönä.

Opiskelijoiden opiskelukyky ja ohjaus ovat yksi yliopiston opetuksen ja opintojen toimenpideohjelman seuraavan strategiakauden painopistealueista. Esitetyillä toimenpiteillä halutaan varmistaa sellaisen toimintaympäristön ja olosuhteiden luomista, että opiskelijoiden on mahdollista suorittaa opintonsa säädettyssä ajassa. Toimenpiteet keskittyvät ohjaukseen, opiskelijoiden opiskelukykyyn parantamiseen sekä kieliopintojen tukemiseen.

Laitosten itsearvioinneissa vuonna 2007 kiinnitettiin erityistä huomiota laitosten opiskelukulttuuriin. Yliopisto on halunnut hyödyntää nuorempien kollegoiden osaamista mm. vertaisohjauksessa eli opiskelijaopinto-ohjaajatoiminnassa sekä opiskelija-assistenttitoiminnassa.

Yliopistolla on käytetty opiskelijapalautetta opetuksen kehittämisen tukena. Yliopiston tiedekuntien yhteistyön tuloksena rakennettiin vuosina 2005-2006 Opiskelijan oppiminen ja oppimisympäristöt (OPPI) -kysely, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista opiskelusta ja opetuksesta yliopiston eri tiedekunnissa. OPPI-kyselyn ensisijaisena tavoitteena on tuoda tietoa siitä, millä tavoin yliopisto-opiskelijoiden syväsuuntautunutta eli ymmärryksen ja merkityksen etsimiseen tähtäävää oppimista voidaan parhaiten tukea koko opiskelu-uran läpi. Kyselystä haluttiin rakentaa työkalu, joka tuottaa tietoa yliopisto-opetuksesta ja tutkinnonuudistuksen vaikutuksista yliopisto-opetuksen laatuun oppimisen näkökulmasta. Kyselyn kehittämistä ja toteuttamista koordinoi yliopiston Yliopistopedagogiikan tutkimus- ja kehittämissyksikkö.

Ylioppilaskunnassa on luettu Nytyin järjestötyön opasta yhdenvertaisuuskoulutusten suunnittelun yhteydessä.

Opiskelijat osallistuvat opintosuunnitelmatyöhön. Esimerkiksi Suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos järjestää joka toinen vuosi opetuksenkehittämisseminaarin, nk. Lammin seminaarin Lammin biologisella asemalla. Tilaisuudessa laitoksen opiskelijat ja henkilökunta pohtivat tutkintovaatimuksia, opetuksen järjestelyä ja mahdollisia yhteistyön solmukohtia. Lammin seminaariin osallistuminen erinomaisen tilaisuus vaikuttaa koko laitoksen opetuksen sisältöön ja laatuun sekä tutkintovaatimuksiin ja samalla tutustua muihin opiskelijoihin ja opettajiin.

Lääketieteellisen tiedekunnan keskeinen lähtökohhta on opiskelijakeskeisyys. Kaikki suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijan lähtökohdista.

1.17 Henkilöstön tuki ja osaaminen

Yliopisto on kannustanut opettajia suorittamaan pedagogisia opintoja, joita myös oma yliopisto järjestää.

Opettajat ottavat usein kurssipalautetiedot mukaan opetushenkilökunnan kehityskeskusteluihin.

Opetushenkilöstö voi osallistua ”vanhemman ” opettajan mentoroitavaksi.

Yliopiston Henkilöstönkehittämisyksikkö on järjestänyt Tutkijatreffit nimekkeen alla tapaamia tutkijoille ja jatko-opiskelijoille, joilla ei ole tutkimusryhmätukea tai jotka kokevat tarvetta vertaisyhteisölle.

Hyvin monessa oppiaineessa järjestetään virkaan pyrkiville opetuksen arviointitilaisuuksia esim. tiedekuntaneuvoston kokouksen yhteydessä.

Yliopisto on kehittämässä opettajamentorointijärjestelmää.

Yliopistossa toimii opettajien työnohjausryhmät (kollegaryhmät).

Yliopistolla on alle kahden viikon pituisia opettajavaihtoja, erilaisten mestarikurssien ja asiantuntijaluentojen tiimoilta. Kaikki opettajavaihdot hoidetaan keskitetysti kv-toimiston kautta.

Yliopistopedagogiikan tutkimus- ja kehittämissyksikön tehtävänä on kouluttaa yliopiston opetushenkilöstöä korkeakouluopetuksen ja -oppimisen asiantuntijoiksi sekä tuottaa alan tutkimustietoa yhdessä kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Koulutusta tarjotaan sekä yksittäisinä kursseina että opintokokonaisuuksina. Opintojen laajuus voi olla kaiken kaikkiaan 60 op. Koulutuksen lisäksi laitosten ja tiedekuntien opetushenkilökunnan tukena toimivat tiedekuntien pedagogiset yliopistonlehtorit, joiden tehtävänä on tukea pedagogisen osaamisen vahvistamista. Tiedekuntien pedagogiset yliopistonlehtorit osallistuvat tiedekuntansa opetuksen ja oppimisen kehittämiseen sekä siihen liittyvään tutkimustyöhön.

Yliopiston sisällä opintopsykologit kouluttavat opettajia, opintoneuvoja jne. opiskelijoiden hyvinvointiin liittyvissä aiheissa.

Opettajien pedagogista kouluttautumista tukemalla opetusta pyritään kehittämään siten, että opetustavat tukisivat mahdollisimman hyvin erilaisia oppimistyyplejä.

Syksyllä 2009 pilotoidaan lääketieteen kliinisen vaiheen opettajatuutoritoimintaa, missä opintopsykologi toimii opettajatuutoreiden taustatukena/ työnohjaajana. Opintopsykologi on myös jatkossa mukana soveltuvien osien yliopistopedagogisessa koulutuksessa kouluttajana.

Keväällä 2009 järjestettiin yliopiston, työterveydenhuollon ja YTHS:n yhteistyönä opetushenkilöstölle suunnattu ”Yliopiston opettajat opiskeluhyvinvoinnin tukena” -koulutus. Koulutuksen tavoitteena oli lisätä yliopistossa työskentelevien opettajien tietoisuutta opiskelijoiden mielenterveyden häiriöistä ja potentiaalisista riskeistä yhteisössä, lisätä valmiuksia hoitoon ohjaukseen ja muuhun varhaiseen puuttamiseen, lisätä valmiuksia ja keinoja kehittää yliopistoa turvallisena sekä mielenterveyttä tukevana oppimisympäristönä.

Yliopiston oppimiskeskus järjestää opettajien pedagogista koulutusta, jossa käydään myös mm. opetus suunnitelmien ja opintojen ohjaukseen liittyvät asiat (ml. HOPS-

käytännöt). Oppimiskeskus tukee myös yliopiston ja laitosten ohjauksen kehittämistä tukipalvelulla ja kehittämishanketoiminnalla.

Opintopsykologi työskentelee mm. oppimisongelmiin, opiskelutaitoihin ja esiintymisjännitykseen liittyvien asioiden parissa. Hän tekee yhteistyötä esimerkiksi kielikeskuksen, ylioppilaskunnan, seurakunnan ja YTHS:n kanssa. Opintopsykologi tarjoaa ohjausta ja koulutusta myös opetushenkilöstölle, jotta he saisivat paremmat valmiudet ongelmatilanteista selviytymiseen.

Yhteistyötä ja omaa ohjaajuutta kehittämässä -opintojakso (5 op) on tarjolla ohjaus- ja opetushenkilöstölle.

Opintopsykologi on mukana kouluttamassa opettajatutoreita ja opiskelijatutoreita.

Henkilöstön pedagogiseen osaamiseen kiinnitetään huomiota. Opetustehtävään valittaessa opetushenkilöstö esittää näyteluennon, joka vaikuttaa huomattavasti valintaan.

Pedagogiset taidot huomioidaan luonnollisesti vahvasti opetusvirkaa täytettäessä. Jokaisessa viranhaussa jokainen haastatteluun kutsuttavat ovat velvollisia antamaan opetusnäytteen. Myös professorien virantäytöissä opetustaito otetaan huomioon.

Näyteluennoilla todetaan pedagogiset ansiot ja nämä ovat avoimia henkilöstölle ja opiskelijoille.

Pedagogisia opintoja on mahdollista suorittaa kolmiosaisen yliopistopedagogiikan opintojen muodossa. Niiden suorittaminen otetaan kasvavassa määrin positiivisesti huomioon usein myös virantäytöissä.

Yliopistossa on Yliopistopedagogiikan tutkimus ja kehittämisskeskus YTY, joka kouluttaa yliopiston henkilöstöä pedagogisessa osaamisessa ja tuottaa ja tukee alan tutkimustyötä. Useissa tiedekunnissa on myös pedagogiset yliopistonlehtorit, jotka tekevät oppimiseen ja opetukseen liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä kaikilla kampuksilla.

Opettavalle henkilökunnalle tarjotaan kielipintoja vieraskielisen opetuksen antamisen tueksi.

Opetushenkilökunnalle tarjotaan mahdollisuus suorittaa pedagogisia opintoja sekä muita opintojaksoja esim. Oppimiskeskuksen järjestämän koulutuksen kautta.

Joissakin koulutusohjelmissä pedagogiset opinnot ovat pakolliset kaikille opetustyössä toimiville.

Yliopiston strategian toimeenpanosuunnitelmassa (2009-2012) on linjattu että yliopisto tulee tarjoamaan tulevaisuudessa kaksi kertaa vuodessa yliopistopedagogiset opinnot (10op) jo yliopistossa työskenteleville sekä uusille opettajille. Opintoihin käytetty työaika otetaan huomioon opettajien kokonaistyöaika suunnitelmissa ja opintojen suorittaminen huomioidaan asteittain vpj-arvioinneissa.

Opettajille on jatkuvasti tarjolla opetuksen kehittämissyksikön OKY:n puolesta pedagogista koulutusta. Tarjolla on eri laajuuksia olevia kokonaisuuksia. Myös TVT-opintoihin on mahdollisuus.

Opettajat voivat hakea Akatemian kehittämisskeskukselta rahoitusta oman ammattitaitonsa kehittämiseen (lisäkoulutus) ja muihin omaan ammattiinsa liittyviin hankkeisiin (mm. kirjojen teko).

Opetuksen ja tutkimuksen kehittämissyksikkö OTUKE käynnistyi yliopistolla vuoden 2006 alussa. Sen tehtävänä on tukea yliopiston laitoksia, tiedekuntia ja johtoa strategian toteuttamisessa. Opettajia, tutkijoita ja opiskelijoita OTUKE tukee parantamalla opetuksen, opiskelun, oppimisen ja tutkimisen edellytyksiä. Yksikkö kuuluu yliopiston hallintokeskukseen. OTUKE järjestää yliopistopedagogista koulutusta yliopiston henkilökunnalle. Koulutus on osallistujille maksutonta. Yliopistopedagogiikan perusteet (10 op) on kaikille oman opetuksensa kehittämisestä kiinnostuneille Tampereen yliopiston opettajille suunnattu yliopisto-opettamiseen ja -oppimiseen perehdyttävä opintokokonaisuus. Koulutukseen hakeminen ei edellytä aikaisempaa opetuskokemusta tai käynnissä olevaa opetusta. Osallistujilta edellytetään aktiivista osallistumista ja sitoutumista opintoihin. Koulutuksen tavoitteena on tukea opettajan pedagogisen ajattelun ja opetustaitojen kehittymistä. Koulutuksen käytyään opettaja ymmärtää keskeiset pedagogiset käsitteet, opetuksen ja oppimisen teoreettiset perusteet sekä opetuksen ja oppimisen välisen yhteyden. Koulutus antaa valmiuksia erilaisten opetus-, ohjaus- ja arviointimuotojen soveltamiseen yliopisto-opetuksessa. Koulutuksen käytyään opettaja osaa soveltaa linjakkaan opetuksen mallia opetussuunnitelmatyössä ja ymmärtää opetuksen suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin välisen yhteyden.

Valtti – Valmis tutkinto työelämävalttina -hankkeen tavoitteena on vahvistaa opetus- ja ohjaushenkilökunnan ohjauksen asiantuntemusta sekä lisätä eri ohjaustahojen yhteistyötä mm. koulutuksen avulla. Hankkeessa pyritään kehittämään opintojen etenemistä tukevia opiskelu- ja uraohjausmalleja sekä tukemaan opiskelijoiden valmistumista ja työelämään siirtymistä sekä ennaltaehkäisemään opintojen pitkittymistä/keskeyttämistä.

Yliopistossa on tarjolla ”Yhteistyötä ja omaa ohjaajuutta kehittämässä” -opintojakso (5 op) ohjaus- ja opetushenkilöstölle.

1.18 Henkilöstön kannustaminen ja palkitseminen

Yliopistossa henkilöstöä kannustetaan kehittämään itseään muun muassa luennoilta kerätyn palautteen avulla. Palautetta voi kerätä opetushenkilökunta itse tai ainejärjestöt. Yliopiston yhteistä palautejärjestelmää pyritään kehittämään huomioiden myös kansalliset kehityskulut palautejärjestelmien saralla. Palautteiden pohjalta henkilökunta ja opiskelijat pystyvät kiittämään jo vallalla olevista pedagogisista käytänteistä tai käymään dialogia kehitettävästä suunnasta.

Yliopistossa opiskelijapalaute huomioidaan kehityskeskusteluissa ja mahdollisuuksien mukaan myös palkkauksessa.

Korkeakoulun henkilökunnalle viestitään säännöllisesti ajankohtaisista asioista (esim. alumnilehti Mercurius, intranet) ja järjestetään mm. infotilaisuuksia. Tämä edesauttaa ansioituneiden opetus- ja tutkimusavutusten julkisuutta ja toimii siten kannustimena opettajien keskuudessa.

Korkeakoulun henkilökunnalle järjestetään virkistystapahtumia (esim. pikkujoulut) ja tarjotaan liikuntamahdollisuuksia jaksamisen ylläpitämiseksi.

Yliopistossa on suunnitteilla uusi palkitsemisjärjestelmä, jossa voitaisiin palkita kokonaisiä yksiköitä pedagogisten toimien kehittämisestä.

Ylioppilaskunta pitää yllä hyvän opettajuuden keskustelua vuosittain, järjestämällä Opelle omppu -tempauksen. Tempauksen idea on, että jokainen opiskelija voi muistaa omaa

hyvää opettajaa ylioppilaskunnan tarjoamalla omenilla. Viime vuonna myös Kaleva noteerasi tempauksen näyttävästi lehdessä.

Yliopistossa opettajien palkitseminen vaihtelee tiedekunnittain. Esimerkiksi Elektroniikan, tietoliikenteen ja automaation tiedekunnassa palkitaan henkilökuntaa kurssipalautteiden perusteella.

Ylioppilaskunta järjestää joka vuosi Hyvä opettaja kilpailun, jossa kaikki opiskelijat saavat antaa ehdotuksensa palkittavaksi opettajaksi. Ylioppilaskunta valitsee ensin omat ehdokkaansa, jonka jälkeen rehtori vahvistaa päätöksen ja antaa palkinnon.

Yliopistossa on ”Hyvä opettaja” -palkinto, joka jaetaan kerran lukuvuodessa. Tätä varten opinto- ja tiedevaliokunta pyytää ainejärjestöjen kautta opiskelijoita nimeämään ehdokkaansa hyvästä opettajasta. Vuoden hyvä opettaja valitaan vuosittain vaihtuvan painopistealueen perusteella.

Kv-valiokunta järjestää ”Teacher of the Year in Intercultural Environment” -kisan vuosittain. Kilpailun ideana on kiinnittää huomiota vieraskielisen opetuksen laatuun. Opiskelijat voivat sähköisesti äänestää mielestään parasta vieraalla kielellä opettavaa opettajaa (Kielikeskuksen opettajia ei voi äänestää). Voittaja palkitaan International Get-together -tilaisuudessa, jossa rehtori on ojentamassa palkinnon eli kukkia ja sertifikaatin.

Ylioppilaskunta valitsee joka vuosi Vuoden opettajan vuosijuhlissaan. Valinnan suorittaa koulutuspoliittinen valiokunta äänestystuloksen perusteella.

Yliopiston rehtori palkitsee joka vuosi avajaisissa esimerkillisen opettajan – myös tässä opiskelijoiden näkemys painaa kurssipalautteiden tulosten kautta.

Yliopistolla on Eino Kaila palkinto hyvälle opettajalle. Ylioppilaskunnalla on vastaavanlainen Hyvä Opettaja- Magister Bonus-palkinto. Joissain tiedekunnissa on omia palkintojaan. Esimerkiksi valtiotieteellisessä tiedekunnassa on palkinto hyvälle opettajalle ja hyväle opetuksen kehittäjälle. Myös joillain laitoksilla tällaisia palkintoja on. Samoin joillain ainejärjestöillä on omia palkintoja.

Yliopistossa valitaan vuosittain ”Vuoden opettaja”. Yliopiston hallitus valitsee vuoden opettajan ylioppilaskunnan esityksen perusteella. Vuoden opettajaksi valittu saa 1500 euron tunnustuspalkinnon.

Ylioppilaskunta valitsee joka vuosi Vuoden luennoitsijan, vuoden opintojakson sekä The Best International Teacherin, joihin liittyvät stipendit yliopisto rahoittaa.

Opiskelijat palkitsevat vuosittain Vuoden opettajan. Tämä palkitseminen tapahtuu aina maaliskuussa yliopiston vuosipäiväjuhlassa ja saa näin myös näkyvyyttä sekä mediassa että yliopistolla

Ylioppilaskunta jakaa Vuoden Opettaja-palkinnon marraskuussa. Palkinto annetaan opettajalle, jota opiskelijat ovat äänestysaikana eniten äänestäneet.

Yliopiston tukisäätiö valitsee vuosittain Hyvän Opettajan, joka palkitaan valmistuneiden juhlassa maineella, kunnialla ja rahalla. Palkinnosta tekee erityisen tärkeän opettajille se, että palkinto jaetaan opiskelijoiden ehdotusten perusteella. Palkinnon tarkoituksena on positiivisen palautteen antamisen lisäksi kiinnittää huomiota opetuksen tärkeyteen ja ylläpitää keskustelua siitä.

Ylioppilaskunta jakaa vuosittain Hyvä Luennoitsija palkinnon. Opiskelijat voivat äänestää omaa suosikkiaan syksyisin intranetissä. Opiskelijoista koostuva raati tutustuu ehdokkaihin ja valitsee vuoden Hyvän Luennoitsijan. Vuoden Hyvä Luennoitsija julkistetaan ylioppi-

laskunnan vuosijuhlissa, jossa tunnustuksen saajalle luovutetaan kunniakirja. Lisäksi Hyvän Luennoitsijan karikatyyri nostetaan aiemmin tunnustuksen saaneiden karikatyyrien joukkoon yliopiston päätalon seinälle keskeiselle paikalle.

Ylioppilaskunta on vuosittain ehdottanut Tekniikan edistämissäätiön Hyvä Opettaja -palkinnon saajaksi vähintään yhtä yliopistolla toimivaa henkilöä. Palkintoja on saatu ajoittain.

Yliopiston killoilla on omia Vuoden luennoitsija -palkintoja.

Yliopiston kansainväliset opiskelijat nimeävät Best International Lecturer -palkinnon saajan vuosittain.

Ylioppilaskunta palkitsee ruusuille vuosittain opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi toimineita ihmisiä.

2 OPISKELUTAIDOT

Opintopsykologit tarjoavat ohjausta yliopiston perustutkinto-opiskelijoille, jotka kaipaavat tukea opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä. Ohjausta annetaan ryhmissä ja yksilöllisesti. Ryhmissä hyödynnetään vertaistukea.

Opintopsykologi räättälöi kielikeskuksen ja puheopin laitoksen kanssa opiskelijoiden erityistarpeista (kielipelot, lukihäiriöt, jännittäminen) lähteviä tutkintoon kuuluvia opintojaksoja. Esiintymis- ja oppimisvalmennuksen kurssi järjestetään myös englanniksi.

Yliopiston akateemisen kirjoittamisen ohjeet löytyvät internetsivuilta.

Jotkut tiedekunnat ovat pyrkineet liittämään opiskelutaitojen opetusta pakolliseksi tai vapaaehtoiseksi osaksi opiskelun alkuvaiheen HOPS-työskentelyä.

Korkeakouluun hyväksytyille lähetetyn infokirjeen mukana lähetetään opiskelijoille kyselylomake, jossa heitä pyydetään arvioimaan itseään oppijoina ja tiimityöskentelijöinä jne.

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua Akateemiset opiskelutaidot -opintojaksolle tms. HOPS-kurssille, joka sisältää HOPS-keskustelua ja HOPS:in laadinnan. Opintojakso sijoittuu 1. opiskeluvuoden syksyyn.

Jokaisella koulutusohjelmalla on pakollinen johdatuskurssi opiskeluun, jossa tehdään HOPS ja harjoitellaan opiskelukäytäntöjä yms. Kurssit järjestetään syksyllä sekä keväällä. Yhtenä luennoijana käytetään mm. opintopsykologia.

Yliopistossa järjestetään ensimmäisen vuoden opiskelijoille suunnattu Akateemiset opiskelutaidot -verkkokurssi (3op). Opintojakson tavoitteena on kehittää opiskelijan akateemisten opintojen vaatimia henkilökohtaisia tietoja ja taitoja sekä näiden avulla lisätä itse-tuntemusta ja itseohjautuvuutta opintojen suhteen. Opintojakso perehdyttää opiskelijan akateemiseen tiedeyhteisöön, hänen rooliinsa sen jäsenenä ja oman tieteenalan erityispiirteisiin. Opintojakso auttaa opiskelijaa suunnittelemaan opintojaan ja hallitsemaan omaa ajankäyttöään. Kurssin suoritettuaan opiskelijalla on hyvät valmiudet verkko-opiskeluun ja www-pohjaisen oppimisympäristön käyttöön. Opintojakso jakaantuu kolmeen moduuliin. Leiritulimoduuli tutustuttaa opiskelijan akateemisen opiskelun tausta-ajatuksiin ja omien opintojen suunnitteluun. Tiedonhakumoduulissa perehdytään tiedonhaun perusteisiin ja opetellaan käyttämään kirjaston tietokantoja sekä elektronisia tiedonlähteitä. Oppimismoduuli auttaa opiskelijaa tiedostamaan opiskeluun, lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyviä

toimintatapojaan sekä tukee niiden kehittymistä akateemiseen opiskeluun soveltuviksi. Opintojakso toteutetaan verkko-opetuksena Optima -verkko-oppimisympäristössä. Opintoihin liittyvät oppimistehtävät ja tuutorin ohjaamat sisällölliset keskustelut verkossa. Itsenäistä opiskelua tuetaan koko kurssin ajan verkkotuutoroinnilla mm. oppimistehtävistä opiskelija saa henkilökohtaisen palautteen tuutorilta.

Tieteellinen kirjoittaminen on yksi Taitosalkku-kokonaisuuteen kuuluva osio, joka suoritetaan Talouselämän viestinnän perusteet -kurssin yhteydessä. Kurssi on hyvä, ja kaikille opiskelijoille pakollinen.

Yliopistossa Tieteellisen kirjoittamisen perusteet -kurssi on pakollinen kaikissa tiedekunnissa. Tieteellisen tiedonhaun -kurssi taas on pakollinen kaikissa muissa paitsi Oikeustieteellisessä, johon sekin on ilmeisesti tulossa pakolliseksi.

Kv-opiskelijoita pyritään ohjeistamaan tieteellisen kirjoittamisen käytäntöihin. Kirjasto tarjoaa lyhyen koulutuksen perustiedonhakuun. Lisäksi tarjotaan Academic writing -kurssi. Tutkinto-opiskelijat menevät suomalaisten tutkintovaatimusten mukaan.

Opiskelutaidoissa neuvoo aina tarvittaessa opintosihteeri. Tietoa on myös saatavilla -julkaisuissa ja internetsivuilla.

Tänä vuonna on uusilla opiskelijoilla mahdollisuus arvioida lukutaitonsa perehtymispäivien aikana.

Kielikeskus järjestää esiintymisjännityksestä kärsiville puheviestinnän kursseja, jotka on tarkoitettu mm. niille, joilla jännitys haittaa opiskelua. Kursseja järjestetään yleensä vuosittain, riippuen vähän osallistujamäärästä.

Yliopiston opintopsykologi ja kielikeskus ovat organisoineet keväällä 2009 Esiintymisvarmuuden kehittäminen -kurssin, joka on suunnattu esiintymisjännityksen kanssa painiville opiskelijoille. Kurssi on tarkoitus toteuttaa myös syksyn 2009 aikana.

YTHS:n terveystyöryhmällä on Esiintymisjännitys -hanke, jonka tavoitteena on kerätä ja tuottaa materiaalia opiskelijoille ja opettajille esiintymisjännitykseen liittyen sekä järjestää yliopiston opiskelijoille syksyllä 2009 Esiintymisjännitys-iltapäivä, jossa käsitellään esiintymisjännitykseen liittyviä asioita, ja jossa opiskelijat voivat osallistua erilaisiin esiintymisjännitystä ja stressinhallintaa käsitteleviin toiminnallisiin työpajoihin.

Ylioppilaskunnan aloitteesta korkeakoulu järjestää pakollisesta esiintymistaidon kurssista oman ryhmän esiintymistä jännittäville.

Yliopistoon on perustettu esiintymis- ja oppimisvalmennuksen kurssi, joka järjestetään myös englanniksi.

Nyyti on järjestänyt esiintymisjännityskoulutuksia.

Yliopistossa on esiintymistaitokurssi jännittäjille. Pakollisiin opintoihin kuuluvasta esiintymistaidon kurssista tarjotaan esiintymistä jännittäville oma ryhmänsä. Jännittäjien ja ujojen ryhmässä käsitellään vastaavat asiat kuin muissa ryhmissä, mutta harjoitukset tähtäävät esiintymisvarmuuden kehittämiseen. Ryhmään pääsy edellyttää kirjallista hakemista. 1 op laajuinen kurssi kuuluu Suomen kielen ja viestinnän aineeseen ja toteutetaan yhteistyössä YTHS:n kanssa.

Kotimaisten opiskelijoiden opintojaksolla opiskelijoita perehdytetään oman yliopiston opiskelun sähköisiin järjestelmiin. Ulkomaalaisille opiskelijoille on erikseen tarjottu opintojaksoa, jolla he voivat hankkia tietokoneen opiskelukäytön perustaidot.

Osa laitoksista järjestää akateemisiin opiskelutaitoihin perehdyttävää koulutusta myös integroituna laitoksen omaan opetukseen (esim. HOPS-opintojaksoihin).

TVT-ajokortti on opiskelijoiden yhteinen opintojakso. Opintojaksolla halutaan varmistaa, että yliopistoon saapuvilla opiskelijoilla on riittävät tieto- ja viestintäteknikan (TVT) perustiedot ja -taidot opintojensa suorittamista varten. Lisätietoa opintojaksosta löytyy Tietotekniikan osaston julkaisemasta fuksioppaasta.

Oppimiskeskus on järjestänyt erityisesti kv-opiskelijoille opiskelutaitoihin liittyviä kursseja.

Opintonsa aloittaville ulkomaalaisille maisteriopiskelijoille ja eräille kotimaisille opiskelijaryhmille on järjestetty yliopiston oppimiskeskuksen sekä sen W5W²-hankkeen toimesta akateemisiin opiskelutaitoihin perehdyttävää opintojaksoa suomeksi ja englanniksi. Kotimaisten opiskelijoiden opintojaksolla opiskelijoita perehdytetään oman yliopiston opiskelun sähköisiin järjestelmiin. Ulkomaalaisille opiskelijoille on erikseen tarjottu opintojaksoa, jolla he voivat hankkia tietokoneen opiskelukäytön perustaidot. Osa laitoksista järjestää akateemisiin opiskelutaitoihin perehdyttävää koulutusta myös integroituna laitoksen omaan opetukseen (esim. HOPS-opintojaksoihin). Oppimiskeskus ja W5W-hanke ovat järjestäneet myös muuta opiskelutaitoja edistävää opetusta sekä tapahtumia. Esimerkiksi Graduseminaari vuonna 2008 sekä oppimiskeskukseen toimintaan kuuluvat erilaiset TVT-taitojen koulutuksen myös opiskelijoille (mm. täsmäkoulutus sivunumeroinnista). Opiskelijoille järjestetään joissakin tiedekunnissa myös opiskelutaitokursseja, joita vetävät mm. pedagogiset yliopiston lehtorit ja/tai opintopsykologit. Myös osa yliopistopedagogiikan lehtoreista antaa opiskelutaitoihin liittyen yksilöohjausta opiskelijoille. Opiskelutaitokursseilla kannustetaan yhdessä oppimiseen.

Yliopiston ensimmäisen vuoden kursseilla myös luennoitsijat ottavat uudet opiskelijat huomioon ja antavat omat suosituksensa opiskelutunneista ja opiskeluun käytettävistä ajasta.

Oppimis- ja esiintymisvalmennus -opetusta varten on perustettu lehtoraatti ja opetus on suunnattu kaikille opiskelijoille.

Yliopistossa on ”Tiedätkö soiton harjoittelusta riittävästi?” -www-sivusto: <http://www2.siba.fi/harjoittelu/index.php?id=1&la=fi>. Sivustolla on ohjeita esim. ergonomiaan ja harjoitteluun liittyen.

Uusien opiskelijoiden orientointiin opintoihin kuuluu luento, jolla pohditaan mm. mitä opiskelu ja oppiminen sekä opiskelutaidot ovat. Luennon aiheet liittyvät myös yliopiston Oppimaan -verkkosivustoon.

Kansainvälisten opiskelijoiden orientaatio sisältää lyhyen suomen kielen kurssin ja se järjestetään kaksi kertaa vuodessa.

Yliopistossa on opiskeluteknikka luennot kaikille uusille opiskelijoille ja opiskeluteknikaista on tietoa myös internetissä.

Yliopistossa on verkkokurssi akateemiset opiskelutaidot (1-3 op), jossa käsitellään akateemista opiskelua, opiskeluteknikkaa ja tiedonhakua.

Yliopiston Ura- ja rekrytointipalvelut tuottaa yhteistyössä YTHS:n kanssa mm. ”Sinuiksi esiintymisjännityksen kanssa” -kurssin.

Yliopistossa on Suomen ensimmäinen Lääketieteen Kliinisten taitojen laboratorio, jossa ohjatun opetuksen lisäksi mahdollisuus harjoitella taitoja omatoimisesti.

3 OPISKELUYMPÄRISTÖ

3.1 Yhteisöllisyys

Ainejärjestöillä ja muilla opiskelijajärjestöillä on monia yhteisöllisyyttä tukevia käytäntöjä, esim. luku- ja opiskelupiirejä, tapahtumia, liikuntaretkiä ja vuoroja sekä osallistumista tuutorointiin tai uusien opiskelijoiden integroimiseen.

Laitoksen pikkujouluperinteen mukaan ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat järjestävät pikkujoulut opiskelijoille, alumneille ja laitoksen henkilöstölle. Tämä auttaa uusien ryhmäytymistä ja edistää yhteisöllisyyttä.

Yliopistossa on ainejärjestöjen teemapäivät, joilla voi antaa palautetta opetuksesta, järjestön toiminnasta tms.

Ylioppilaskunta järjestää opiskelijamessut, jossa opiskelijat voivat kysellä esim. opiskelusta sekä tavata opiskelijaedustajia.

Yliopiston erilaisia teemaviikkoja ovat mm. hyvinvointiviikko, valitusviikko, ympäristöviikko ja kehy-viikko. Kulttuuritapahtumia ovat esim. Jyrock ja amazing race -tapahtuma.

Pääkaupunkiseudun ylioppilaskunnat ovat järjestäneet yhdessä esim. laskiaisriehän.

Osakuntien toimintaan voi osallistua kotipaikasta riippumatta. Osakunnat tarjoavat olohuonemaista tilaa ajanviettoon ja toisiin opiskelijoihin tutustumiseen. Ne tarjoavat myös erilaisia palveluja (mm. opiskelija-asuntoja, -ruokailua, kurssikirjoja, stipendejä) ja harrastustoimintaa. Ylioppilaskunnan alaisuudessa toimii 15 osakuntaa. Näistä ruotsinkielisiä on neljä.

Yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia on melko paljon. Killat ja opiskelijoiden oma urheiluseura järjestävät liikuntatapahtumia. Ylioppilaskunta järjestää yhdessä yliopiston kanssa hyvinvointiviikon kerran vuodessa. Lisäksi isoja tapahtumakokonaisuuksia ovat fuksiweekit ja vappu, joista molemmat kestävät keskimäärin kaksi viikkoa ja sisältävät kasapäin erilaisia tapahtumia.

Yhteisöllisyys syntyy ainejärjestöjen ja monenlaisten tapahtumien kautta.

Yliopistossa eri ainejärjestöt järjestävät yhdessä tapahtumia. Vuosikurssien rajoja ylittävää toimintaa ovat ylioppilaskunnan kummitapaamiset ja kiltojen toiminta.

Ylioppilaskunnassa on todella paljon erilaisia harrastekerhoja ja jos oman mielenkiinnon mukaista kerhoa ei löydy, on sellainen suhteellisen vaivaton perustaa. Tällä hetkellä toimii noin 70 eri kerhoa.

Useat killat järjestävät epävirallisempia kahvituksia ym. koulutusohjelmansa professoreiden ja henkilökunnan kanssa, jotka ovat osoittautuneet hyväksi käytännöksi.

Kuluvana vuonna on esitetty kautta historian ensimmäinen TuKY-speksi, joka sai alkunsa muutaman yksittäisen opiskelijan ideasta. Speksi on toiminut muodollisesti ylioppilaskunnan hallituksen alaisena työryhmänä ja musiikinäytelmän toteutukseen on osallistunut huomattava määrä sellaisiakin opiskelijoita, joita ei muussa ylioppilaskunnan toiminnassa tai tapahtumissa tapaa

Yliopiston yhden toimipisteen yhteydessä toimii kerran viikossa klubi, jossa opiskelijoilla on mahdollisuus esiintyä eri kokoonpanoilla.

Jotkin oppiaineet järjestävät henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteisiä illanviettoja. Opiskelijoiden ainejärjestöjen edustajat osallistuvat paitsi virallisiin hallintoelimiin myös erilaisiin opetuksen kehittämistä koskeviin seminaareihin niin laitosten kuin tiedekunnan tasolla

Osa opiskelijajärjestöistä pyytää palautetta toimistaan ja järjestää päiviä jonkin teeman tai kahvitarjoilun merkeissä esitelläkseen järjestön toimintaa rivijäsenille.

Ylioppilaskunta järjestää joka syksy ns. aatemarkkinat, jossa opiskelijajärjestöt saavat esitellä toimintaansa. Myös sivuainemarkkinat järjestetään, jossa opiskelijat esittävät omaa oppiainettaan sivuaineena.

Killat pyrkivät omassa toiminnassaan vähentämään kilpailuasetelmia. Esim. kiltojen järjestämille yritysvierailuille ei valita osallistujia opintomenestyksen mukaan, vaikka yritys sitä toivoisi.

Opiskelijoiden ja yliopiston välistä yhteistyötä ovat ylioppilaskunnan ja korkeakoulun väliset leikkimieliset urheiluturnaukset sekä korkeakoulun pikkujoulut, joihin kutsutaan usein ylioppilaskunnan (hallinnon) edustajia.

Kesällä 2009 ainejärjestöt järjestävät ensimmäistä kertaa tiivistä yhteistä toimintaa kesä-konsertisarjan muodossa.

Yliopistossa pidetään yhteisöllisyys- ja hyvinvointinäkökulmia tärkeänä myös yliopiston strategisen suunnittelun tasolla.

Ensimmäisen vuoden opinnot ovat kaikilla lähes samat, mikä selvästi lisää yhteisöllisyyttä.

Ylioppilaskunta järjestää yhteisiä peli-iltoja noin kerran kuussa ja teemapäiviä silloin tällöin. Tapahtumat ovat olleet suosittuja ja hyviä kanavia informaation välittämiseen jäsenistölle.

Syksyllä pidettävällä Akatemian projektiviikolla pyritään kasvattamaan akatemian toimijoiden yhteisöllisyyttä, joka on ongelmallinen kolmen toimipisteen ja erilaisten toimintakulttuurien takia.

Varsinkin epäviralliset tapaamiset ja keskustelutilaisuudet on koettu verkostoitumista ja yhteisöllisyyttä parantavina tekijöinä.

Opiskelijoille järjestetään erilaisia virkistystilaisuuksia, kuten kulttuuritilaisuuksia ja hiihtopäiviä ulkomaalaisille.

Nyytin hengausillat ovat vakiintuneet, niitä järjestetään noin kerran kuussa.

Ylioppilaskunnan sopo-sektorin, oppilaitospastorin ja Nyytin kesken on alettu järjestään hengailuiltoja n. kerran kuussa.

Pääkaupunkiseudun ylioppilaskunnat järjestävät yhdessä Nyytin kanssa hengailuiltoja, joihin myös ruotsin- tai englanninkieliset voivat osallistua. Iltoja on ollut syksyn tai kevään aikana 3-4 kappaletta.

Opiskelijajärjestö Kisa järjestää kotikansainvälistymiseksi ja kv-opiskelijoiden integroitumiseksi esim. matkoja, tapahtumia ja ohjelmaa.

Kansainvälisten opiskelijoiden järjestö Tsemppi järjestää vapaamuotoista suomen kielen opiskelua sekä Stories around the fireplace -tyyppisiä iltoja, joissa kansainväliset opiskelijat voivat vaihtaa kokemuksiaan.

Opiskelijat järjestävät kansainvälisyysviikon, jossa useat tuhannet opiskelijat ympäri maata vierailivat yrityksessä ja nauttivat yhdessä opiskelijaelämästä.

Ylioppilaskunta järjestää yhdessä yliopiston kanssa kansainvälisyysviikkoa joka syksy tuoden yhteen eri tapahtumia ja toimijoita edistääkseen opiskelijavaihtoa ja kansainvälisten opiskelijoiden näkyvyyttä yliopistolla.

Yliopistolla on kehittämisseminaareja ja kesäjuhlia koko henkilöstölle ja opiskelijoille.

Joillain laitoksilla opiskelijoille ja henkilökunnalle on varattu yhteistä sosiaalitalaa.

Tiivis yhtenäinen kampusalue edistää yhteisöllisyyttä. Kampuksella ovat ainejärjestöjen omat tilat ja kahviloita sekä ravintolapalveluja runsaasti.

Yliopistossa on laitosjuhlat henkilökunnalle ja opiskelijoille.

Yliopiston laitos pitää jalkapallo-ottelun henkilökunta vs. opiskelijat.

Syksyllä 2009 järjestetään ns. Zoomaus-viikko, jolloin on kaikille opiskelijoille yhteistä ohjelmaa, mm. hyvinvointiin liittyvää ohjelmaa.

Yliopiston Finnish Friend -ohjelma on vapaaehtoinen ystäväohjelma, jossa opiskelijoilla on mahdollisuus tutustua suomalaisiin ihmisiin ja elämäntapaan.

Vuoden opettaja ja opiskelija palkinnot jaetaan keväisin koko henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteisessä Floran päivän juhlassa.

Näyttelijäntöön laitoksen koko koulutusfilosofia perustuu ryhmänä toimimiseen. Näyttelijäkoulutus ei siis ole "tähtien koulutusta". Teatterityön koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa näyttelijöitä, jotka ymmärtävät näyttelijän aseman teatterin kokonaisuudessa ja kykenevät vuorovaikutukseen teatterin eri toimijoiden kanssa "vastanäyttelijästä valomieheen".

Oppimiskeskus kehittää virtuaaliseen yhteisöllisyyteen kannustavia oppimisympäristöjä, esim. Moodle, sosiaalisen median opiskelukäyttö. Uusia ratkaisuja etsitään alkaneessa Virtukampus-hankkeessa.

Siltamat on käyttäytymistieteellisen tiedekunnan tieteenekijöiden, opiskelijoiden ja henkilökunnan sekä suuren yleisön foorumi, jossa keskustellaan ja väitellään ajankohtaisesta tutkimuksesta sekä eri näkökulmista keskeisiin ilmiöihin. Siltamat ovat kaikille avoimia tilaisuuksia. Kevään 2009 Siltamien teemana on ollut Globaali vastuu ja kestävä kehitys. Miten käyttäytymistieteellisessä tiedekunnassa toteutettava tutkimus ja koulutus edistävät tietoisuutta globaaleista mahdollisuuksista ja uhkista sekä antavat valmiuksia globaalien ongelmien analysointiin?

Yliopiston Kampuspäivien tarkoituksena on tarjota yliopiston henkilökunnalle, opiskelijoille sekä myös muille yliopiston toiminnasta kiinnostuneille tutustumismahdollisuus kampuksen toimintaan. Kampuspäivien aikana järjestetään luentoja sekä muuta toimintaa kuten opastettuja kiertokäyntejä. Meilahden kampuspäivillä oli yhtenä tutustumiskohteena tapahtumatori, jossa oli mahdollisuus testata hammaslääkäripelko, mitata oma kipukynnys, kokeilla ergonomisia työvälineitä sekä tutustua anestesiasimulaattoriin.

Sibafest on joka toinen vuosi järjestettävä koko yliopiston taiteellista toimintaa esittelevä, talkoovoimin toteutettava festivaali, jonka suunnitteluun ja toteutukseen opiskelijat aktiivisesti osallistuvat.

Yliopiston Zoomausviikko toteutuu ensimmäistä kertaa syksyllä 2009 rehtorin aloitteesta. Sen keskipisteenä on yhteisöllisyys ja normaalin viikko-ohjelman tilalla ovat täydentävät opetus- ja kokemusmodulit, jotka ylittävät osastorajat.

Ylioppilaskunta järjestää P-fest:in, jossa vuosittain vapun alla tarjotaan Pitäjänmäen toimitalon opiskelijoille, opettajille ja henkilökunnalle esiintymis- ja yhdessäolofoorumia.

Osastot järjestävät yhteisiä joulun- ja kevätjuhlia, siivoustalkoita, joissa on myös osastojen tukipalveluissa työskenteleviä mukana.

Yhteisöllisyys on tärkeä osa musiikin opiskelua (kuorot, yhtyeet, orkesterit, oopperaproduktiot). Solistisia aineita opiskelevat voivat osallistua myös esim. vapaavalintaisiin kuoro- ja produktioihin.

Yliopisto on järjestänyt useana vuonna Valo vilkkuu Präntööltä -tapahtuman. Kyseessä on avoimet ovet, jolloin yliopiston ja yliopistolaisten toimintaa on esitelty kaupunkilaisille tieteen, taiteen ja hauskojen haasteiden kautta.

Ura- ja rekrytointipalveluiden toimialalla yhteisöllisyyttä edistetään erityisesti yhteistoiminnallisia palvelumuotoja kehittämällä; Turussa urapalveluita tuotetaan yhdessä TY:n, TuKK:n ja ÅA:n sekä Turun työ- ja elinkeinotoimiston kanssa Turun akateemiset rekrytointipalvelut -nimellä. Yhteistyötä on lisätty myös ammattikorkeakoulujen ja ammatti-instituutin kanssa, ks. esim. www.kampusturku.net

Ylioppilaskunnat ovat mukana Ura ja rekrytointipalveluiden ohjausryhmässä. Vuosittaisia yhteisiä tapahtumia ylioppilaskuntien kanssa ovat mm. Working in Finland -seminaari kansainvälisille opiskelijoille ja säännölliset tapaamiset KOPO-jaoston ja hallituksen kanssa.

Kv-asiat järjestää kaikille ulkomaalaisille opiskelijoille, tutkijoille ja henkilökunnalle Vappujuhlan, joka pidetään juuri ennen vappua. Se on pienimuotoinen tilaisuus, jossa syödään munkkia ja juodaan simaa.

Laitoksilla on omia kehittämispäiviä, liikuntapäiviä, viikkopalavereita, joihin opiskelijat osallistuvat osana laitossyhteisöä.

Opiskelijat osallistuvat opintosuunnitelmatyöhön. Esimerkiksi Suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos järjestää joka toinen vuosi opetuksenkehittämisseminaarin, nk. Lammin seminaarin Lammin biologisella asemalla. Tilaisuudessa laitoksen opiskelijat ja henkilökunta pohtivat tutkintovaatimuksia, opetuksen järjestelyä ja mahdollisia yhteistyön solmukohtia. Lammin seminaariin osallistuminen on erinomainen tilaisuus vaikuttaa koko laitoksen opetuksen sisältöön ja laatuun sekä tutkintovaatimukseen ja samalla tutustua muihin opiskelijoihin ja opettajiin.

Yliopistossa järjestetään Amazing Oulu toukokuussa, hyvinvointiviikko, ylioppilaskunnan vuosijuhlaviikko helmikuun lopulla, aids-päivän tapahtuma ja ylioppilaskunnan järjestämät klubi-illat (pj-, kopo-, sopo-klubit).

3.2 Opiskelijoiden osallistaminen

Ylioppilaskunta jakaa vuosittain yleisavustuksia järjestöille, jotka toimivat yliopiston piirissä, ei siis pelkästään ainejärjestöille. Lisäksi järjestöjen on mahdollista hakea projektiaavustusta rajattuihin projekteihinsa. Projekteille luetaan eduksi, mikäli ne kohdistuvat laajasti jäsenistölle ja tavoittavat myös eri vuosikursseja. Tämän lisäksi myös liikuntavaliokunta jakaa liikunta-avustuksia kisoihin osallistuville joukkueille.

Yliopiston hallinto toimii kolmikantaperiaatteella, joten opiskelijat ovat edustettuina lähes tulkoon kaikkialla.

Edunvalvontatoimikunta kokoontuu säännöllisesti ja siihen kuuluvat opintovastaavat sekä ylioppilaskunnan sopo- ja kopo-sektorit. Jokaisella ainejärjestöllä on oma kiltakummi ylioppilaskunnan hallituksesta, joka toimii linkkinä killan ja ylioppilaskunnan välillä.

Ylioppilaskunnan alaisuudessa toimii noin kolmekymmentä harrastekerhoa, joiden toimintaa ylioppilaskunta tukee hoitamalla kerhojen kirjanpidon, antamalla tiloja käyttöön sekä tukemalla niiden toimintaa rahallisesti.

Opiskelijoita osallistetaan jokaisessa oppiaineessa olevilla opetuksen kehittämistyöryhmillä.

Opiskelijoiden ja yliopiston yhteistyönä ovat ylioppilaskunnan ja rehtoraatin säännölliset epäviralliset tapaamiset sekä rehtorin ja ylioppilaskunnan johdon teematapaamiset.

Opiskelijaa koskevissa työryhmissä opiskelijoiden edustus on lähes automaattinen heitä koskevissa valmisteilla olevissa asioissa.

Mikäli ylioppilaskunta huomaa oleellisen työryhmän olevan ilman opiskelijajäsentä, otetaan johtajaan yhteyttä ja pyydetään edustajan mukaan ottamista.

Ainejärjestöjen puheenjohtajat tapaavat toisiaan säännöllisesti ylioppilaskunnan puheenjohtaja -tapaamisissa.

Ylioppilaskunta järjestää hallopedeille ja kaikille opiskelijoille avoimet infotilaisuudet, haun ja koulutuksen.

Ylioppilaskunnan piirissä toimii n. 260 erilaista järjestöä (osakunnat, tiedekunta- ja aine-, ylioppilaskunta-poliittiset, kulttuuri-, yhteiskunnalliset, liikunta-, uskonnolliset, kansainväliset, peli- ja muut järjestöt), joiden toimintaa tuetaan mm. tarjoamalla tiloja ja rahallisia toiminta-avustuksia. Opiskelijat voivat perustaa oman järjestönsä, jos sopivaa ei vielä ole. Oman järjestön perustaminen on edelleen huomattavasti haastavampaa kansainvälisille opiskelijoille kuin suomenkielisille. Ylioppilaskunta on edistänyt asiaa tarjoamalla tietoa järjestön perustamisesta ja järjestöpalveluista niin suomen, ruotsin kuin englannin kielellä, mutta kv-opiskelijat tarvitsevat silti enemmän tukea järjestäytymiseensä. Heidän järjestäytymismuotonsa liittyy usein kansallisuuteen opiskeltavan aineen, yhteisen harrastuksen tai poliittisen suuntautumisen sijaa.

Laitoksesta riippuen opiskelijoille saatetaan järjestää myös keskustelutilaisuuksia varsinkin, jos jotain suurempia muutoksia on ilmassa. Hallopedien tukena ja tietokanavana toimii myös halloped-työryhmä.

Killoille ja yhdistyksille järjestetään ylioppilaskunnan toimesta yhdistyskoulutukset joko juuri ennen joulua tai heti vuoden alussa (uusille hallituksille ja muille toimijoille). Ylioppilaskunta kokoaa myös kiltojen eri toimijoita yhteen erilaisissa toimikunnissa, joita sitten koulutetaan erikseen ja joissa toimijat pääsevät keskenään myös tutustumaan toistensa

toimintaa ja tekemään muutenkin yhteistyötä. Toimikuntia on kiltojen puheenjohtajille, opintovastaaville, viestintä-ihmisille, fuksikapteeneille, isovastaaville (=kilttojen tuutorvastaavat), isännistölle ja emännistölle (=kilttojen tapahtumien järjestäjät), kulttuurivastaaville, liikuntavastaaville ja kv-vastaaville. Toimikunnasta riippuen ne kokoontuvat melko aktiivisesti; osa jopa noin 2 viikon välein. Lisäksi killoille ja yhdistyksille järjestetään tarpeen mukaan muita koulutuksia.

Ylioppilaskunta tukee yhdistysten perustamista antamalla niille neuvontaa. Yhdistyksiä tuetaan myös starttirahalla ja vuosittaisilla toiminta-avustuksilla.

Kiitoksena kuluneesta vuodesta ylioppilaskunta järjestää lukukauden päätteeksi kiitossitsit toimijaryhmien hallituksille ja muille aktiivisille toimijoille. Sitsit ovat osallistujille normaalia halvemmat ja ylioppilaskunnan hallitus vastaa illan käytännön järjestelyistä ja ohjelmasta.

Ylioppilaskunta järjestää syksyisin toimijaryhmilleen mahdollisuuden esitellä toimintaansa korkeakoulun aulassa.

Ylioppilaskunta tarjoaa Internet-sivuillaan uutisten ja tapahtumien kommentointimahdollisuuden sekä erillisen keskustelupalstan (Forum) palautteenantamisen, yhteisöllisyyden ja ylioppilaskuntalaisten välisen kommunikaation helpottamiseksi.

Ylioppilaskunta tekee edunvalvonnallisissa asioissa ja tapahtumien järjestämisessä yhteistyötä Turun muiden ylioppilaskuntien sekä Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (TUO) kanssa. Yhteistyömuotoja ovat mm. kunnallispoliittinen vaikuttaminen ja opiskelijaliikuntaan liittyvä edunvalvonta.

Yliopiston tiloja annetaan opiskelijoiden käyttöön ilmaiseksi, ainakin päivisin.

Ylioppilaskunnan valiokuntatoiminta mahdollistaa kaikkien ylioppilaskunnan jäsenten osallistumisen yhteiseen toimintaan. Ylioppilaskunnassa on yhteensä seitsemän valiokuntaa aina kulttuurista, sosiaali- ja koulutuspoliittiseen valiokuntaan, jotka kaikki ovat avoimia koko jäsenistölle. Valiokunnat keskustelevat sektorilleen kuuluvista aiheista ja järjestävät monipuolisesti erilaisia tapahtumia, joista esimerkkinä erilaiset excursiot, opinto- ja tiedevaliokunnan opiskelijoiden palautetta keräävä Valitusviikot ja sosiaalivaliokunnan kampuksella järjestämä verenluovutustilaisuus.

Universitas Oulu -hanke on Oulun yliopiston, ylioppilaskunnan ja yliopistolla toimivien ainejärjestöjen yhteinen hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden ja ainejärjestöjen roolia ja vastuuta yliopiston strategian toteutuksessa ja sisältöjen kehittämisessä. Universitas Oulu -hankkeen puitteissa 13 ainejärjestöä toteuttaa yhteensä 16 pilottihanketta. Pilottihankkeiden hankesuunnitelmat valmistuvat joulukuussa 2008 ja ne toteutetaan vuoden 2009 aikana.

Ylioppilaskunta on pyrkinyt lisäämään toimintansa avoimuutta julkisella vuosikalenterilla ja yksittäisten toimijoiden kalentereilla (googlecalendar).

Opiskelijoiden osuutta arvostetaan ja se myös kerrotaan heille.

Jossain aineissa on esim. säännöllisesti kerran vuodessa pidetään henkilöstön ja opiskelijoiden yhteinen keskustelutilaisuus, jossa opiskelijat voivat keskustella tärkeistä ajankohtaisista asioista.

Laitokset järjestävät pääaineopiskelijoiden ja laitoksen opetus- sekä muun henkilökunnan yhteisiä tapaamisia noin kerran lukuvuodessa. Tapaamisissa on yleensä asiaosuuden lisäksi vapaampaa ohjelmaa.

Yliopisto on mukana ystäväperhehoiminnassa, jota koordinoi Turun Ammattikorkeakoulu. Se on tarkoitettu kaikille ulkomaalaisille opiskelijoille, tutkijoille ja henkilökunnalle, jotka ovat kiinnostuneita suomalaisesta ystävästä tai perheestä. Ohjelmaa ei järjestetä, mutta valinta ja tiedotus koordinoidaan keskitetysti, ja sen jälkeen ystävät hoitavat yhteyksiään oma-aloitteisesti.

Ylioppilaskunta järjestää kv-jaoston, joka on kaikille ylioppilaskunnan jäsenille avoin tapaaminen. Kv-jaostossa keskustellaan ajankohtaisista kansainvälisyyteen liittyvistä asioista. Lisäksi alayhdistyksiin kuuluu kuusi kv-kerhoa, joiden jäsenet koostuvat sekä suomalaisista että ulkomaalaisista opiskelijoista. Niiden tehtävät vaihtelevat kansainvälisten tapahtumien järjestämisestä ulkomailla työharjoittelupaikan etsinnässä auttamiseen.

Kielikaveriprojektissa suomalainen ja ulkomaalainen opiskelija ”esitellään” toisilleen, jonka jälkeen he jatkavat tapaamisiaan omilla ehdoilla, jutellen joko suomeksi tai jollain muulla kielellä. Lisäksi Erasmus Student Networkin ja muiden kansainvälisten toimijaryhmien tapahtumat, kuten maaillat auttavat kotikansainvälistymisessä.

Ylioppilaskunnan valiokunnat ovat yksi tapa osallistua ylioppilaskunnan toimintaan oman kiinnostuksen pohjalta.

Kehitysyhteistyövaliokunta osallistaa jäseniään Intia-hankkeilla, joiden suunnitteluun ja toteuttamiseen kuka tahansa voi osallistua. Kehitysyhteistyövaliokunta järjestää myös vuosittain kehitysyhteistyöviikon, jonka osallistumiseen tarvitaan paljon jäseniä. Kv-valiokunta puolestaan järjestää mm. International Come Together -tapahtuman kv-tutkinto-opiskelijoille.

Ylioppilaskunta pyrkii aktivoimaan kv-opiskelijoita osallistumaan kv-jaoston toimintaan. Ei pelkästään osallistujina tapahtumiin, vaan myös tasaveroisina jaoston aktiivijäsenenä tai yksittäisten tapahtumien järjestäjänä.

Kv-opiskelijoille pyritään tiedottamaan ylioppilaskunnan tapahtumista myös englanniksi. Pääkanava on viikoittain ilmestyvä tapahtumätiedote Jyytiset, jota käännetään englanniksi. Tapahtumia, jotka sopivat kv-opiskelijoille, on runsaasti. Tapahtumien katsotaan lisäävän yhteisöllisyyttä. Myös monet opiskelijat ovat perustaneet omia ryhmiään kotikansallisuutensa perusteella tai kuuluvat kaupungin yleisiin etnisiin ryhmiin (esim. Central Finland African Association).

Yhteistyötä tehdään Iloaarirockin kanssa. Esim. on mahdollisuus osallistua vapaaehtoistyöhön, lippujen arvontaan jne.

Tiedekunta järjestää säännöllisesti kerran lukukaudessa ns. dekaanilounaan. Dekaanin, varadekaanin ja opintoasiainpäälliköt kutsuvat ainejärjestöjen puheenjohtajat ja opintovastaavat lounaalle, jonka kuluessa vaihdetaan vapaamuotoisessa ilmapöydässä ajankohtaisia kulumisia ja keskustellaan.

Yliopisto noudattaa kaikessa toiminnassaan opiskelijälähtöisyyden periaatetta, jonka mukaan opiskelija on aktiivinen ja vastuullinen toimija ja vaikuttaja yliopistoyhteisössä. Opiskelijat ovat yliopiston keskeinen voimavara, samaten he ovat yhteistyökumppaneita ja osallistuvat yliopiston päätösten tekoon, toiminnan kehittämiseen yliopiston hallintoelmissä ja toimikunnissa sekä opetuksen kehittämiseen tiedekuntien ja laitosten opetuksen kehittämissä ryhmissä.

Kv-toimisto ylläpitää vapaamuotoista ulkkarit-sähköpostilistaa vaihto-opiskelijoille ja ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille. Listalla opiskelijat voivat tiedottaa toisilleen tapahtumista kuten järjestämistään konserteista ja juhlista sekä kysyä apua toisiltaan.

Arts management -koulutusohjelmassa pidetään vuosittainen evaluaatioseminaari, johon osallistuvat opiskelijat ja opettajat yhdessä.

3.2.1 Osallistamista tukeva koulutus

Yliopistossa on laatukoulutus opiskelijoille, jolloin opiskelijat saavat opintopisteitä ja voivat osallistua esim. auditointeihin.

Hallopedeille eli hallinnon opiskelijaedustajille järjestetään koulutusta niin yliopiston kuin ylioppilaskunnan puolelta. Myös osa tiedekunnista ja laitoksista järjestää omaa orientaatiota uusille hallopedeille. Yleensä yliopiston koulutus on tarkoitettu kaikille hallinnon luottamustoimeen valituille eli opiskelijat ja muut ryhmät ovat samassa. Ylioppilaskunta toimittaa informaatiota eri listojen kautta sekä valiokuntien kautta. Tiedekuntien hallopedejä on käyty myös tapaamassa ja välillä tietyille ryhmille (esim. kirjastohallopedeille) järjestetään tapaamisia. Konsistorin jäsenillä ja opintoasiaintoimikunnan jäsenille on alustava tapaaminen ylioppilaskunnan toimesta ennen kokousta. Ylioppilaskunta tekee selvityksen hallopedeista ja kauden sujumisesta joka kolmas vuosi. Myös tiedekunta ja ainejärjestöt pitävät yhteyttä hallopedeihin mutta se vaihtelee järjestöittäin.

Ylioppilaskunta järjestää ja organisoii halloped toiminnan. Hallopedeille järjestetään koulutuksia ja vertaistapaamisia sekä muuta sosiaalista kanssakäymistä.

Hallinnon opiskelijaedustajia koulutetaan. Ylioppilaskunta järjestää koulutuksen, jossa on mukana yliopiston henkilökuntaa. Edustajia tavataan, tapaamiskäytännöt riippuvat hallintoelimestä.

Uusi vuosi alkaa LTKY meets killat -tapahtumalla, joka on koulutus-/seminaaripäivä uusille ainejärjestötoimijoille. Lisäksi ylioppilaskunnan ja kiltojen yhteistyö jatkuu pitkän vuotta sektoreittain ylioppilaskunnan ja kiltojen toimijoiden tapaamisilla: kiltaneuvosto (LTKY hpj ja sisäasiainvastaava sekä kiltojen puheenjohtajat), viestintä, kopo/sopo, kv, alumni, fuksitoimikunta (LTKY:n sisäasiainvastaava ja liikunta- ja vapaa-aikasihteeri sekä kiltojen fuksivastaavat) jne.

Osastoneuvostojen opiskelijajäsenille järjestetään koulutusta ja tiedotusta vaihtelevasti, riippuen osastosta. Osastot järjestävät kuitenkin vuosittaisia osastopäiviä, joihin myös osastoneuvostojen opiskelijajäsenten toivotaan osallistuvan.

Koulutusta järjestetään sekä hallopedeille että ainejärjestöille. Tänä vuonna on perustettu ainejärjestöjen puheenjohtajille puheenjohtajaklubi, jota kautta he voivat vaihtaa kokemuksia. Hallopedien koulutukset painottuvat vaikuttamistyön kehittämiseen.

Ylioppilaskunta järjestää hallopedeille koulutuksia ja tapaamisia. Yksi iso koulutus on kauden alussa ja välikausina tarvittaessa tapaamisia ajankohtaisiin asioihin liittyen. Myös halloped -opas on tehty avuksi <http://cc.joensuu.fi/~koposopo/kopo/hopas.php>

Ainejärjestöjen edustajia osallistuu ylioppilaskunnan eri jaostojen toimintaan ja jaostoissa käydään joka kerta läpi ainejärjestöjen kuulumiset. Myös puheenjohtajille järjestetään tapaamisia pari kertaa vuodessa. Ylioppilaskunta järjestää myös pari kertaa vuodessa järjestökoulutuksen, jossa on aiheina mm. lakia, taloutta, kopoa, sopoa, tapahtumien järjestämistä yms.

Ylioppilaskunta järjestää koulutusta järjestöaktiiveille esim. talouden pidosta ja tapahtumien järjestämisestä. Myös ainejärjestöjen puheenjohtajille on oma fooruminsa, eli ainejärjestöjen puheenjohtajien neuvosto.

Hallopedeille pidetään koulutusta ja hallopedkahveja, joilla keskustellaan ajankohtaisista asioista.

Ylioppilaskunta järjestää koulutusviikonlopun ennen lukuvuoden alkua. Tuutorit, toimijaryhmien edustajat ja muita toimijoita kutsutaan viikonlopun kestävään koulutukseen, jossa kerrotaan ylioppilaskunnan toiminnasta, historiasta ja palveluista sekä tulevan lukuvuoden ajankohtaisista asioista ylioppilaskunnassa ja korkeakoulukentässä.

Syksyllä valittavalle uudelle edustajistolle tehdään yhteistyössä nykyisen edustajiston kanssa koulutuspaketti.

3.3 Järjestötoiminta opintojen osana

Yliopistossa saa opintopisteitä ylioppilaskuntatyöstä. Ylioppilaskunnan edustajien ja Suomen kielen ja viestinnän vastuopettajan kesken on sovittu, että kauppariikkejä koulutukseen osallistuminen ja ylioppilaskunnan toimielimissä toimiminen tunnustetaan (aiemmin hankituksi) osaamiseksi. Opiskelijan katsotaan saavuttavan Kokoustaito-opintojaksoa (2 op) vastaavan tieto- ja taitotason osallistumalla aktiivisesti päätöksentekoon yhdessä tai useammassa toimielimessä sekä suorittamalla kokoustaitotentin. Opiskelija voi siis suorittaa tentin osallistumatta kurssin opetukseen. Suorituksen hyväksymiseksi opiskelijan tulee osoittaa kokouskokemuksensa kokouspöytäkirjojen kappaleilla.

Muun kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen tunnustamisen osalta tutkintoon voidaan hyväksyä ylioppilaskunnassa, ainejärjestöissä tai yliopiston virallisissa hallintoelimissä aktiivisesti suoritettua ja vähintään vuoden kestänyttä kulttuuri- tai luottamushenkilötyötä 2-4 opintopisteen verran. Lisäksi tutortoiminnasta saa 4op/lukuvuosi.

Osasta tiedekunnista saa opintopisteitä opiskelijajärjestötyöstä ja siihen on olemassa prosessi eli hakemus ja CV opintoasiainpäällikölle, josta saa tietyn pistemäärän.

Hallopedit voivat ylioppilaskunta-aktiivisuudellaan saavuttaa Kokoustaito-opintojaksoa (2 op) vastaavan tieto- ja taitotason.

Järjestötyöstä on olemassa "Luottamustoimet Sibelius-Akatemiassa" -niminen opintokokonaisuus, josta voi maksimissaan saada 10 op. Pisteitä saa seuraavasta toiminnasta: ylioppilaskunnan hallituksessa (4 op/1 vuosi), ylioppilaskunnan edustajistossa (2 op/2 vuotta), Sibelius-Akatemian hallituksessa (3 op/3 vuotta), opetus- ja tutkimusneuvostossa (3 op/3 vuotta), osastoneuvostossa (3 op/3 vuotta) ja ainejärjestön hallituksessa (2 op/1 vuosi).

Tutorina toimimisesta saa vuosittain 4 op, pisteiden ylärajaa ei ole määritelty.

Opiskelijat voivat saada aktiivisesta panostuksestaan ylioppilaskuntatyössä opintopisteitä. Suorituksesta on sovittava opettajatuutorin kanssa etukäteen – tästä on opetusneuvoston päätös.

3.4 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-toiminta

Ylioppilaskunnalla on edustus yliopiston tasa-arvotoimikunnassa.

Ylioppilaskunnan sosiaalipoliittinen vastaava toimii opiskelijajäsenenä korkeakoulun tasa-arvotoimikunnassa, joka vastaa tasa-arvon lisäksi mm. esteettömyysasioista.

Yliopistossa on käytössä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja yliopistossa toimii tasa-arvoneuvottelukunta. Neuvottelukunnan tehtävänä on mm. laatia selvityksiä tasa-arvon toteutumisesta, ottaa kantaa tasa-arvo-ongelmiin ja tiedottaa henkilökuntaa ja opiskelijoita tasa-arvokysymyksissä.

Yliopisto on laatinut ohjeet sukupuolisen häirinnän ja ahdistelun aiheuttamiin tilanteisiin. Opiskelijoita varten on myös nimetty häirintäyhdyshenkilö, johon voi ottaa yhteyttä vapaasti.

Ylioppilaskunta on hiljattain liittynyt Syrjinnästä vapaa alue kampanjaan. Kampanjan tavoitteista ja siitä, mitä syrjimättömyys käytännössä on ja mitä se voisi olla, on jonkin verran keskusteltu ylioppilaskunnan aktiivitoimijoiden keskuudessa.

Ylioppilaskunnalla on oma tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jota päivitetään kahden vuoden välein. Lisäksi on kaksi häirintäyhdyshenkilöä. Ylioppilaskunnan sivuilla on tietoa häirinnästä ja vuodelle 2009 on suunnitteilla häirintäasioista tiedottamista.

Ylioppilaskunnassa on kaksi kumpaakin sukupuolta olevat häirintäyhdyshenkilöt.

Yliopistossa työskentelee tasa-arvovastaava, jonka tehtävänä on laatia tasa-arvoa koskevia selvityksiä, tiedottaa ja kouluttaa tasa-arvoasioissa sekä kehittää yliopiston tasa-arvotoimintaa. Tasa-arvovastaavaan voi ottaa yhteyttä, mikäli kokee tulleen syrjityksi tai kohdelluksi epätasa-arvoisesti. Kaikissa yliopiston yksiköissä toimii oma tasa-arvoyhdyshenkilö. Yhdyshenkilöt toimivat tiedotusväylinä tasa-arvovastaavan ja oman yksikkönsä välillä. Muutamilla laitoksilla on ollut omia tasa-arvohankkeita (esim. Helsingin yliopiston yleisen valtio-opin laitos).

Ylioppilaskunta aloittaa syksyllä 2009 yhdessä ainejärjestöjen kanssa kirosanojen vastaisen kampanjan, jossa pyritään kiinnittämään opiskelijoiden huomiota esim. syrjivään kielenkäyttöön yliopistolla.

Yliopistolla ja ylioppilaskunnalla on omat häirintäyhdyshenkilönsä, jotka muodostavat YTHS:n ja työterveyshuollon edustajien kanssa häirintäyhdyshenkilöverkoston.

Yliopistossa toimii tasa-arvotoimikunta, jossa on mukana myös ylioppilaskunnan edustaja. Tasa-arvotoimikunnan tehtävänä on arvioida ja täydentää tasa-arvon käsitettä, tiedottaa tasa-arvoasioista, laatia selvityksiä tasa-arvon toteutumisesta, ottaa kantaa tasa-arvo-ongelmiin, tehdä parannusehdotuksia havaitsemiinsa epäkohtiin, raportoida vuosittain tasa-arvon edistymisestä sekä uudistaa tasa-arvosuunnitelma ja vastata omalta osaltaan sen toteuttamisesta.

Tasa-arvosuunnitelmasta tiivistetty esite on jaettu yksiköiden johdon ohella kaikille ainejärjestöille ja ensimmäisen vuoden opiskelijoille.

Kiusaamista ja sukupuolista/sekuaalista syrjintää ehkäisevät ohjeet olleet käytössä 2000-luvun alusta.

Vuonna 2009 ylioppilaskunta järjesti toiminnallisen yhdenvertaisuuspäivän, joka osoittautui tehokkaaksi ajatusten herättäjäksi.

Yliopistolla on tekeillä kansainvälisten opiskelijoiden tasa-arvokysely, joka toteutetaan osana pro gradu -tutkimusta.

Ylioppilaskunnassa on tekeillä tasa-arvoselvitys.

Yliopistossa on tarjolla häirintäyhdyshenkilön opas.

3.5 Fyysinen ympäristö

Jotkut osastot ja opiskelijat ovat sisustaneet tiloja mieleisekseen.

Laitokselle tehtiin juuri uusi opiskelutila, jonka suunnitteluun myös opiskelijat pääsivät ainakin jonkun verran mukaan.

Yliopistolla on esimerkiksi ryhmätyötiloja, joihin voi mennä ilman varausta. Lisäksi ryhmätyöskentelyn mahdollisuutta parantaa ympärivuorokautinen kulkuoikeus yliopistolle. Yliopistolla on tehty esteettömyyskartoitus ja joitain muutoksiakin on tehty sisäänkäynteihin yms.

Tiedekuntien yhteisissä tenteissä on mahdollisuus saada avuksi lisävalaistusta tms.

Rakennukset ovat peruskorjattu siten, että esteitä ei ole liikkumiseen.

Perustietoja yliopiston opetustiloista on koottu verkkoon, josta löytyy myös tieto esteettömästä kulusta sanallisessa muodossa.

Mikäli luento tai seminaari on järjestetty tilaan, johon pääseminen on liikuntaesteiselle hankalaa tai jopa mahdotonta, suositellaan yhteyden ottamista suoraan luennon järjestäjään ja pyytämään luennon siirtämistä esteettömään tilaan. Opettajaa voi myös esim. pyytää välttämään kalvojen käyttöä opetuksessa. Opetustilan äänentoistosta ja induktiosilmukasta suositellaan kysymistä etukäteen kiinteistön vahtimestarilta. Luentosaliin voidaan järjestää myös esimerkiksi lisäpöytä tietokonetta käyttävälle tai esimerkiksi normaalia korkeampi pöytä, mikäli istuminen on hankalaa. Vahtimestarit ja vammaisopiskelijoiden opintoneuvojat auttavat tällaisissa erityistilanteissa.

Liikuntarajoitteisille on yökäyttöä varten oma sisäänkäynti ATK-tiloihin.

Tarvittaessa kirjoja on mahdollista varata puhelimitse ja ne voidaan toimittaa asiakkaalle postitse.

Invaparkkipaikkoja löytyy kaikilta kampuksilta. Kunkin kiinteistön invaparkkipaikan tarkka sijainti selviää kiinteistön vahtimestarilta.

Opiskelijaravintoloiden sijainnit, aukioloajat, ruokalistat ja esteetön kulku löytyvät UniCafen verkkosivuilta. Tarvittaessa henkilökunta auttaa, esim. kantamalla ruokatarjottimen pöytään.

Yliopiston esteettömyysilatyöryhmässä, tila- sekä tasa-arvotoimikunnassa on ylioppilaskunnan asiantuntijaedustus. Tilatyöryhmä kartoittaa ja edistää tilojen esteettömyyttä. Mukana on muun muassa yliopiston tilapalvelut ja Senaatti-kiinteistöt sekä liikuntarajoitteiset käyttäjät.

Ylioppilastalon esteettömyyskartoitus suoritettiin viime vuonna yhteistyössä vammaisneuvoston kanssa, tänä vuonna suunnitellaan ylioppilaskylän esteettömyyskartoitusta.

Tilat tukevat osin yhteisöllisyyttä: osastoilla on opiskelijoille sohvakulmauksia ja gallerioita. Lisäksi kellarista löytyy opiskelijoiden oma ravintola, jossa voi syödä ja nauttia illalla musasta ja bändeistä.

HOAS on kiinnittänyt uusimmissa rakennuksissaan huomiota asuntojen esteettömyyteen rakennuttamalla kiinteistöihin hissit, asentamalla pyörätuoliluiskia ja tekemällä kylpyhuoneista riittävän tilavia myös pyörätuolia käyttäville. Lisäksi HOAS omistaa ns. inva-asuntoja useissa kiinteistöissä, mm. Vuosaarella, Kumpulassa, Kivikossa, Viikissä ja Leppävaarassa.

Helsingin kaupungin keskustassa liikkumisen esteettömyyttä eri tavoin vammaisille esitellään Helsingin kaupungin verkkosivuilla.

Ylioppilaskunta, LOAS ja Lappeenrannan kaupunki takaavat kaikille opiskelijoille syksyllä asunon kuukauden sisällä opintojen aloituksesta. LOAS:n kanssa tehdään hyvää yhteistyötä.

4 TERVEYS JA VOIMAVARAT

4.1 Terveys- ja hyvinvointityö

Opiskelijoille pidetään ergonomiaopetus tietokonetyöskentelyä tai muita staattisia työasentoja edellyttävien kurssien alussa (hammaslääketieteen koulutus, mikroskopiointi tms.).

Opiskelijoiden hyvinvoinnin osalta keskeiset toimijat kokoontuvat yhteistyöverkostossa, jossa ovat edustettuina yliopisto, YTHS sekä ylioppilaskunta. Ryhmä on jatkoa yliopistossa aiemmin toimineelle hyvinvointiryhmälle. Yhteistyöverkoston puheenjohtajana toimii vararehtori. Yliopiston osalta ryhmässä on edustus opintoasiainjohtajasta sekä yliopiston opintopsykologit ja opiskelijapappi.

Yliopiston ja Ammattikorkeakoulun yhteinen turvallisuuspäällikkö on mukana kehittämässä hyvinvointi- ja turvallisuusasioita.

Opetuksen arviointi- ja kehittämisneuvoston (Arvike) hyvinvointiteemainen Kehä-Arvike kokous pidetään kerran vuodessa.

Yliopiston kriisiryhmä toimii yhteistyössä seurakunnan ja poliisin kanssa ja antaa tukea sekä keskustelua opiskelijoille kriisitilanteissa.

Opintopsykologi on tehnyt yhteistyötä yhden laitoksen henkilökunnan kanssa hyvinvoinnin parantamiseksi ylisuorittavalla tavalla toimivassa opiskelijayhteisössä.

Yliopistossa on hyvinvointisivusto ja ylioppilaskunnalla aktiivinen rooli pitää keskustelua yllä.

Yliopistossa on opintotukilautakunnan ja YTHS:n tapaamiset ja yhteistyö muun muassa lääkärintodistusten ja -lausuntojen kehittämisen tiimoilta.

Olemme miettineet säännöllisen uhkapelifoorumin perustamista ravipelien yhteyteen. Ylioppilaskunnan opintoasiainvaliokunta järjestää vuosittain Oh, behave -kampanjan, jonka tarkoituksena on muistuttaa hyvistä käyttäytymistavoista luennoilla, tenteissä, kirjastossa sekä tietokonehuoneissa.

Yhteistyössä YTHS, ylioppilaskunta sekä kv-palvelut ovat parhaillaan toteuttamassa terveydenhuoltokyselyä kv-opiskelijoille, jonka perusteella kerätään tietoa ja palauteta terveydenhoidon onnistumisesta kv-opiskelijoiden osalta sekä YTHS:ssä että alueella muutenkin.

Viime vuoden lopulla tehtiin Hyvinvointitutkimus yliopiston ja ylioppilaskunnan yhteistyönä. Sen tuloksista keskusteltiin ohjelmajohtajien ja opettajien kokouksissa sekä ylioppilaskunnassa.

Yliopiston opetuksen ja opintojen toimenpideohjelmaan on ylioppilaskunnan esityksestä kirjattu opiskelijoiden hyvinvointiselvityksen tekeminen. Ylioppilaskunta tekee säännöllisesti selvityksiä opiskelijoiden toimeentulosta ja halledeista. Ylioppilaskunta on selvittänyt myös opintojen keskivaiheilla olevien opiskelijoiden tilannetta ja osallistunut kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita koskevaan selvitykseen.

Kaksikielisyysvaliokunta selvitti ruotsinkielisiä palveluita vuonna 2007.

Yliopiston opiskelijakertomus on toteutettu vuosilta 2006–2008 ylioppilaskunnan toimesta eri tilastolähteistä kooten.

Syksyllä pidettävällä periodiviikolla yhtenä teemana on hyvinvointi. Teemaan liittyen viikon aikana on tarkoitus järjestää esim. asiantuntijaluentoja, kehonhuoltokursseja, yhteisiä tapahtumia ja kasvattaa tietoisuutta hyvinvointiasioista.

Ylioppilaskunta järjestää kerran vuodessa hyvinvointipäivän, jolloin tehdään retki Nuuksion ulkoilualueelle sekä pidetään kehon ja mielen hyvinvointiin liittyviä luentoja ja tunteja.

Ylioppilaskunta tekee vuosittain edunvalvontakyselyn yhteistyössä opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otuksen kanssa. Kyselyssä kartoitetaan myös opiskelukykyyn liittyviä ja vaikuttavia tekijöitä. Tuloksia käytetään muun muassa edunvalvontatyössä.

Vuonna 2008 ylioppilaskunta toteutti yhteistyössä YTHS:n, opintopsykologin ja korkeakoulupastoreiden kanssa hankkeen "Biletä ilman morkkista", jonka puitteissa valistettiin opiskelijoita rennolla tavalla muun muassa alkoholiin kohtuikäytöstä, turvaseksistä, unesta, kavereiden tärkeydestä jne. Hanke näkyi pääasiassa ylioppilaskunnan järjestämässä isoissa bileissä, ja se sai paljon hyvää palautetta.

Vuonna 2009 ylioppilaskunta on yhdessä YTHS:n kanssa suunnitellut ja toteuttanut hanketta "Tue killassa kaveria". Hankkeen ideana on kouluttaa kiltojen toimijoita huomioidaan hyvinvointiasiat paremmin toiminnassaan. Hanke on saanut positiivista palautetta. Killat ovat suurimmat opiskelijoita yhteen kerääviä yhteisöjä ja niitä on 14.

YTHS:n paikallisella asemalla työskentelee puolipäiväinen sosiaalityöntekijä SUUNTA-hankkeen puitteissa, jossa pyritään estämään syrjäytymistä. Ylioppilaskunta järjestää syksyisin hätämajoitusta niille uusille opiskelijoille, jotka eivät ole saaneet asuntoa opiskelujen alettua.

Sosiaalivaliokunnalla on ollut yhteistyötä kaupungin sosiaalitoimen suuntaan, sosiaalivaliokunnan kokouksessa on käynyt sosiaalityöntekijä kertomassa kaupungin palveluista ja toimeentulotuesta.

Ylioppilaskunnalla on oma vippikassa. Keväisin järjestetään toimeentuloinfo, jossa on eri yhteistyötahoja kertomassa kesän toimeentulosta.

Ylioppilaskunnalla on 170 euron vippilaina tilapäiseen rahapulaan.

Opiskelijaravintoloissa on monipuolista ruokaa.

Ruokailutoimikunnassa on opiskelijaedustus. Toimikunta käsittelee ravintoloiden palautetta ja valmistelee kilpailutuksia.

Yliopistolla on ympäristösuunnitelma.

Opiskelijamme voivat vaikuttaa opiskelijaravintoloiden kehittämiseen asiakasraatien ja ravintolatoimikuntien kautta.

Ylioppilaskunnalla on edustus ruokalan asiakastoimikunnassa, joka seuraa ja kehittää korkeakoulun tiloissa toimivan opiskelijaravintolan ja kahvilan toimintaa.

Kampuksen ravintoloitsijoita tavataan säännöllisesti ja ylioppilaskunnalla on ruokapalautte kysely nettisivuilla, johon tuleva posti ohjataan ravintoloitsijoille.

Aiemmin ylioppilaskunnassa ja yliopistolla oli toimeentulotukiverkosto, jonka puitteissa toteutettiin opiskelijan toimeentuloa ja hyvinvointia käsittelevä opas. Opas oli suunnattu mm. yliopiston työntekijöille helpottamaan neuvontatyötä esim. eri tukimuotojen yhteensovittamisessa. Opas on tällä hetkellä vanhentunut, mutta päivitystä suunnitellaan tulevaisuudessa.

Yliopistossa ja ylioppilaskunnassa on käytössä turvaopas.

Yliopisto painatti syksyllä 2008 ensimmäisen vuoden opiskelijoille Mitä Kuuluu? -esitteen. Siinä kerrottiin lyhyesti, minkälaisia hyvinvointipalveluita opiskelijoille on tarjolla. Oppaat annettiin orientaatioviikon aikana. Linkki oppaaseen: http://www.lyy.fi/pdf/mitakuuluu_08.pdf. Opas päivitetään ja jaetaan taas uusille opiskelijoille. Luvassa on myös englanninkielinen nettiversio.

Hankenilla ja HSE:llä on yhteinen hyvinvointikioski-sivusto, jossa on opiskelijoille tietoa ohjaus- ja tukipalveluista, kuten opintopsykologista ja laajemmin hyvinvoinnin eri osa-alueista. Hyvinvointikioski on kaksikielinen ja myös palveluja on saatavilla suomeksi ja ruotsiksi. Palvelu on rakennettu osana Kehrä-projektina, jossa oli mukana YTHS ja Opiskelijoiden liikuntaliitto (OLL).

Nyytillä on bilejärjestäjän opas.

Ylioppilaskunta toteuttaa yhteistyössä toisen ylioppilaskunnan kanssa kv-opiskelijoille suunnattua hyvinvointiopasta, jossa kerrotaan mm. kaupungin tarjoamista hyvinvointiin liittyvistä palveluista.

Ylioppilaskunta on toimittanut kaupunkia käsittelevän oppaan.

Ylioppilaskunta on pyrkinyt vuonna 2008 ja 2009 kiinnittämään erityistä huomiota aikuisopiskelijoihin ja on järjestänyt yhteistyössä opintopsykologin kanssa aikuisopiskelun teemaillan, joita on tarkoitus järjestää myös useammin.

Keväällä 2009 alkoi YTHS:n Rytmiryhmä -hanke, jossa keskustellaan opiskelijoiden elämänhallinnasta. Tämä on osoittautumassa todella hyväksi toimintatavaksi. Ryhmää vetävät YTHS:n terveydenhoitaja ja opintopsykologi. Ryhmä koostuu opiskelijoista, joilla syystä tai toisesta on vaikeuksia opintojen etenemisessä.

YTHS:n Suunta-hanke tukee keskeyttämisvaarassa tai moniongelmaisissa opiskelijoita löytämään oman suunnan sosiaalityöntekijän avustuksella.

Ylioppilaskunta on lähellä opiskelijaa. Ylioppilaskunnan hallituksessa toimii sosiaalipoliittinen vastaava ja hyvinvointivastaava, jotka osaavat auttaa opiskelijaa mm. hyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa. Hyvinvointivastaava johtaa hyvinvointivaliokuntaa, joka toteuttaa erilaisia hyvinvointiin ja arjen piristykseen liittyviä tempauksia korkeakoululla.

Ylioppilaskunnan sosiaalipoliittinen vastaava ja hyvinvointivastaava toimivat linkkinä YTHS:n, Nyytin sekä Yliopistoliiikunnan ja ylioppilaskunnan välillä. Ylioppilaskunnan yritys-suhteita hoitaa erikseen myyntipäälliköksi nimetty projektisihteeri.

Ylioppilaskunta tiedottaa YTHS:n tyhmätoiminnasta ja muista asioista.

Ylioppilaskunnan hyvinvointivaliokunta ja opintoasiainvaliokunta järjestävät erilaisia yhteisöllisyyttä ja opiskeluyhteisön hyvinvointia tukevia juliste- ja tiedotuskampanjoita, kuten "Pidä kaverista huolta" ja opiskelukulttuuriin ja hyviin tapoihin huomiota kiinnittävä "Oh Behave".

Ylioppilaskunta tiedottaa sairauspäivärahasta.

Kansainvälisten opiskelijoiden jaksamiseen liittyvät kotimaisia opiskelijoita useammin hankalat toimeentuloon liittyvät kysymykset. Ylioppilaskunta tarjoaa neuvontapalveluja ja pyrkii tiedottamaan tukimuodoista ja apurahamahdollisuuksista.

Ylioppilaskunta tiedottaa asumiseen ja toimeentuloon liittyvistä asioista.

Ensiapukoulutuksia on kiltojen toimijoille järjestetty joka vuosi YTHS:n toimesta.

Ylioppilaskunta on järjestänyt killoille koulutusta hyvinvointiasioista yhdessä YTHS:n ja opintopsykologien kanssa.

Oulun kaupungin opiskelija-asumisen yhteistyöverkostossa on edustajat kaupungilta, opiskelija-asuntoyhteisöiltä (PSOAS, Otokylä ry) sekä ammattioppilaitoksen asuntopuolelta.

Hoas, osakunnat, eri alojen opiskelijoiden säätiöt ja muut toimijat tarjoavat asuntoja. Ylioppilaskunta toteuttaa ylioppilaskuntien asunnonvälitystä yhdessä muiden pääkaupunkiseudun ylioppilaskuntien kanssa ja vaihto-opiskelijoiden asunnonvälitystä. Lisäksi ylioppilaskunta järjestää hätämajoitusta tarvittaessa.

Asumiseen ja toimeentuloon liittyvissä asioissa neuvoa opintotukitoimisto, toki pääasiassa opintotuen näkökulmasta. Ylioppilaskunnalla on nettisivuilla kattava toimeentuloa käsittelevä osio.

Muusikon ergonomiaan on herätty viime vuosina.

Ergonomiaan liittyy opiskelijoiden kuulovammatkin. Pieni harjoittelutila yhdistettynä isoääniseen laulajaan tai voimakkaaseen soittimeen tuottaa pidemmän päälle kuulo-ongelmia. Luokissa on akustiikkalevyjä, mutta monissa luokissa ne ovat vuosien kuluessa menneet rikki tai siirretty muualle.

YTHS järjestää pyynnöstä ergonomiainfoja laitoksilla.

Ylioppilaskunta on Kehrä-utiskirjeen postituslistalla.

Kehrä hankkeen jälkeen Kehrä-ryhmä on jatkanut toimintaansa yliopistolla rehtorin asettamana työryhmänä.

Opiskelijoiden, YTHS:n ja henkilökunnan Silmu-ryhmä järjestää tukitoimintaa.

Joka syysy järjestetään hyvinvointiviikko, jossa on tapahtumia ja luentoja.

Hyödynnetään Nyytin toimintaa ja järjestetään yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa tapahtumia, esim. Nyyti-iltamia.

Opiskelijoiden toimeentulokysymyksiä käsittelee OTTO-ryhmä. Tampereelle perustettiin syksyllä 2004 opiskelijoiden toimeentuloturvaverkosto, joka nimettiin OTTO -ryhmäksi (Opiskelijoiden Toimeentuloa Tukevien Organisaatioiden toimijat). Ryhmään kuuluvat edustajat Kelan Tampereen toimistosta, Tampereen kaupungin sosiaali- ja perhepalveluista, Tampereen työvoimatoimistosta, YTHS:sta, Tampereen teknillisestä yliopistosta opintotukitoimiston ja ylioppilaskunnan edustajat sekä Tampereen yliopiston opintotukitoimiston ja ylioppilaskunnan edustajat. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa käsittelemään opiskelijoiden toimeentulokysymyksiä ja lainsäädäntömuutoksia.

YTHS:n, terveystyöryhmien, ylioppilaskunnan ja opintoasioiden osaston yhteistyötä ovat erilaiset vuosittain järjestettävät hanketempaukset. Keväällä 2009 oli tempaus savuton kampus, missä tehtiin yhteistyötä myös yliopiston sisäisen savuton kampus -hankkeen kanssa. Tempauksessa oli mukana myös hengitysyhdistys ja syöpäyhdistys. Vastaavanlaisia tempauksia on ollut esim. hampaiden ja suun terveyteen liittyen.

4.1.1 Terveys- ja hyvinvointityöryhmät

Yliopistossa on toiminut vuodesta 2007 hyvinvointitoimikunta ja vuoden 2009 alussa sen alaisuuteen perustettiin opiskelijahyvinvoinnin työryhmä, johon kuuluu yliopiston eri yksiköiden (opintoasiat, tiedekunnat, turvallisuuspäällikkö) edustajien lisäksi ylioppilaskunnan ja YTHS:n edustajat. Tarpeen vaatiessa toimintaan voidaan kutsua mukaan myös muita tahoja. Työryhmä pyrkii kehittämään opiskelijoiden hyvinvointipalveluita ja tekemään ne entistä näkyvämmiksi mm. päivittämällä jo olemassa olevan ohjaus-, neuvonta- ja hyvinvointipalveluista kertovan esitteen.

YTHS:n terveystyöryhmän järjestää hyvinvointipäivän kerran vuodessa vaihtelevalla teemalla.

Yliopisto, YTHS ja ylioppilaskunta tekevät yhteistyötä opiskelijahyvinvoinnin suhteen mm. YTHS:n terveystyöryhmän ja muiden yhteisten hankkeiden kautta.

YTHS:n, opintopsykologin, oppilaitospastorin, ylioppilaskunnan ja yliopiston edustajat toimivat yliopistoyhteisön hyvinvointitoimikunnassa, joka pyrkii edistämään yhteisön hyvinvointia kaikilla tasoilla.

Syksyisin järjestettävällä hyvinvointiviikolla tehdään yhteistyötä kaupunkiseurakunnan ja YTHS:n kanssa. Yhteistyötä tehdään aina viikon teeman mukaan. Liikuntatapahtumissa on joskus mukana myös YTHS:n edustaja.

Ylioppilaskunta on järjestänyt yhdessä YTHS:n terveystyöryhmän kanssa syksyllä 2008 yliopiston liikuntailtapäivän yhteydessä Ajankäyttö- ja stressinhallinta -tapahtuman, jossa opiskelijat ovat voineet yhdessä osallistua toiminnallisiin työpajoihin ja hakea keinoja stressinhallintaan. Opiskelijat ovat samana päivän voineet osallistua myös ylioppilaskunnan järjestämiin lajesittelyihin ja muihin liikunnallisiin ryhmiin.

Ylioppilaskunta tulee järjestämään syksyllä 2009 yliopiston liikuntailtapäivän yhteydessä Esiintymisjännitys -iltapäivän, jonka aikana opiskelijat voivat osallistua erilaiseen työpaja-toimintaan (mm. improvisaatio ja rentoutusharjoituksia). Lisäksi opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua ylioppilaskunnan järjestämään liikuntaohjelmaan.

Yliopiston ja Ammattikorkeakoulun hyvinvointityöryhmät tullaan yhdistämään ja sen tehtävänä on miettiä laaja-alaisesti kaupungin korkeakouluopiskelijoiden ja korkeakoulujen henkilökunnan hyvinvointia.

Yliopistolla on oma terveystyöryhmä, joka toimii niin sanottuna työrukkasena hyvinvointityöryhmälle. Terveystyöryhmässä on edustettuna YTHS, ylioppilaskunta ja yliopistolta opintoasiainpäällikkö ja opintopsykologi.

Nyytin kanssa tehdään yhteistyötä ja Nyyti tarjoaa opiskelijoille apua puhelimitse ja sähköpostitse. Tarjolla on myös ryhmiä, teemailtoja ja internetryhmiä. Lisäksi Nyyti kouluttaa vapaaehtoisia opiskelijoita tukitoimintaan.

YTHS:n paikallisen terveystyöryhmän järjestää terveystyöryhmän voimin paikallisen yhteisöterveyttä edistävän projektin tai kampanjan. Vuonna 2008 projekti oli kaamosaiheinen teemaviikko. Syksyllä 2009 alkavat teemaillat, joissa tarkoitus on muistuttaa eisuorittamisesta ja antaa tilaa vapaa-ajalle.

Yliopistolla toimii opiskelijoiden hyvinvointiryhmä Kehrä, jossa mukana ovat ylioppilaskunta, opintopsykologi, yo-liikunta, seurakunta, tiedekuntien väkeä yms.

YTHS:llä on terveystyöryhmä johon kuuluu vastaavia tahoja. Kehrä ja terveystyöryhmä järjestävät erilaisia tapahtumia. Kehrä mm. järjestää hyvinvointiorientoivat syksyisin ja terveystyöryhmä yhteisöterveyteen liittyvän teemaviikon tai projektin.

Ylioppilaskunnalla ja paikallisella YTHS:llä on oma terveystyöryhmä, joka kokoontuu noin kuusi kertaa vuodessa. Yliopiston henkisen hyvinvoinnin yhteistyöryhmä puolestaan kokoaa yhteen toimijoita yliopistolta, ylioppilaskunnasta, YTHS:ltä ja seurakuntien oppilaitostyöstä (oppilaitospastorit). Ryhmän puheenjohtajana toimii yliopiston opintopsykologi. Muut yliopiston puolelta mukana olevat ovat opintoasiainpäällikkö, henkilöstö- ja lakiasiainpäällikkö sekä opintotukipäällikkö.

Nyytin hallituksessa istuu ylioppilaskunnan edustaja. Ylioppilaskunnan liikuntasiihteri ja hallituksen liikuntavastaava pitävät yhteyttä yliopiston liikuntapäällikköön.

Hyvinvointiviikon aikana pyritään järjestämään alkoholiton ja urheilullista ohjelmaa.

Marraskuussa järjestetään hyvinvointipäivä, joka painottuu henkilökunnan hyvinvointiasioihin, mutta myös YTHS, Nyyti ja ylioppilaskunta ovat mukana.

Yliopiston Opiskelun arviointi- ja kehittämisneuvoston yksi kokous keskittyy vuosittain opiskelijan hyvinvointiteemaan. Mm. ylioppilaskunta voi tuoda kokouksessa esiin opiskelijahyvinvointiin liittyviä asioita.

Yliopistolla toimii opiskelijoiden hyvinvointityöryhmä Kehrä, joka antaa vertaistukea hyvinvointiasioiden kanssa työskenteleville ja järjestää tapahtumia opiskelijoille.

Hyvinvointivaliokunta järjestää säännöllisesti hyvinvointia edistäviä tempauksia, kuten Valoa talveen -päivän, jonka tarkoitus on piristää opiskelijoita kesken synkimmän talven.

Hyvinvointitoimikunta edistää yliopistoyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Opiskelijoiden hyvinvointiryhmä Kehrässä on edustajat hallintokeskuksesta, tiedekunnista, laitoksista ja erillislaitoksista, ylioppilaskunnasta, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiöstä ja seurakuntien korkeakoulu- ja oppilaitostyöstä. Sivusto: <http://www.uta.fi/opiskelu/kehr/index.html>

YTHS:n terveystyöryhmässä on myös yliopiston edustajia, joiden kautta välittyy tietoa opiskeluun liittyvistä muutoksista yms.

Opiskelijapastori toimii asiantuntijana yliopiston ryhmissä.

4.2 Yliopistoliikunta

Yliopistoliikunta tarjoaa monipuolisesti palveluja neljällä kampuksella sekä lisäksi alennuksia kaupungin liikuntaviraston tai muiden järjestäjien palveluista. Yliopistoliikunta tarjoaa myös hierontapalveluja.

Näyttöpäätetyötä tekeville on kohdistettu esimerkiksi niska-hartia-jumppia ja keppijump-paa. Yleensä lukuvuoden alussa on tarjolla mahdollisuuksia kokeilla eri liikuntamuotoja ilmaiseksi tai edulliseen hintaan.

Ylioppilaskunnalla on oma urheilujaosto, joka järjestää säännöllisesti mm. lenkkejä ja lajitutustumisia. Jaoston alla toimii myös ylioppilaskunnan koripallojoukkue.

Ylioppilaskunnan sosiaalipoliittinen jaosto on aloittanut keväällä 2009 Kesäksi kuntoon -ryhmän, jossa opiskelijat voivat tutustua erilaisiin urheilulajeihin ja kohottaa samalla kuntoaan ennen kesään. Hanketta on tarkoitus jatkaa myös tulevina vuosina.

Vuosittain pelataan KYY-Liiga -sählyturnaus, joka kestää käytännössä koko lukuvuoden.

Syksyisin pidetään perinteinen hyvinvointiviikko, jolloin samaan aikaan pidetään eurolla liikkumaan -viikko. Kokemukset hyvinvointiviikosta ovat hyvät, koska uudet opiskelijat ovat juuri tuolloin päässeet tutuiksi yliopistoon. Eurolla liikkumaan viikko on myös ollut opiskelijoiden suosiossa, sillä liikkumaan pääsee joko ilmaiseksi tai maksimissaan euron hintaan.

Liikuntapalvelut ovat kaikille avointa ja suuremmilta osin maksutonta. Liikuntatarjonnassa on yli 50 lajia sekä järjestämme kursseja ja tapahtumia viikoittain. Tunneille voi vapaasti mennä ja tieto löytyy yhteisestä verkkopalvelusta sekä kampusten kirjastoihin rakennetuilta infopisteiltä.

Rovaniemellä on vuoden 2009 alusta yhtenäistetty korkeakoulujen liikuntapalvelut Lapin yliopisto ja Rovaniemen ammattikorkeakoulu. Korkeakoululiikuntapalveluilla on yhteinen liikuntasuunnittelija, joka organisoii ja järjestää liikuntapalveluita sekä tapahtumia. Meillä on tällä hetkellä käytössä Lapin yliopiston sekä RAMK:in omia liikuntasaleja sekä olemme vuokralla Rovaniemen kaupungin liikuntatiloissa osittain.

Tällä hetkellä on tarjonnassa erityisryhmien liikuntaa RAMK:in liikunnan- ja vapaa-ajan koulutusohjelmassa, jossa tarjotaan erityisryhmille ohjausta ja palveluita.

Rovaniemellä liikuntapalveluista vastaavat korkeakoulut. Rovaniemen korkeakoulujen liikuntapalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä opiskelijakuntien kanssa. Esimerkkinä voidaan sanoa liikunta- ja hyvinvointijaosto, jossa on mukana opiskelijakuntien edustajat, ainejärjestöjen liikuntavastaavat, koulutuslajijärjestöjen edustajat, korkeakoulujen liikuntapalveluiden liikuntasuunnittelija sekä kaikki hyvinvoinnista ja liikunnasta kiinnostuneet opiskeli-

jat. Esimerkkejä yhteisistä tapahtumista ovat hyvinvointiviikko (liikuntapäivä, hyvinvointipäivä), talviliikuntapäivä, laskiainen ja hockey night.

Korkeakoululiikuntapalvelut sekä opiskelijakunnat ovat olleet tekemässä korkeakoululiikuntapalveluiden kehittämissuunnitelmaa vuodelle 2015 sekä kaupungin liikuntapoliittista suunnitelmaa, jossa on huomioitu opiskelijoiden liikuntamahdollisuudet sekä liikkuminen.

Yliopistossa on lukuvuoden mittaisia lajikojoja/sarjoja. Lisäksi on hiihtokisoja ja kampusalueen ympärjuoksu, jotka kannustavat yhteisölliseen liikkumiseen ja tutustuminen uusiin ihmisiin.

Säännöllisesti järjestetään taideyliopistojen ylioppilaskuntien ArsYo-jalkapalloturnaus.

Yhteisöllisiä liikuntatapahtumia ovat olleet mm. cooperin testi, yösählyturnaukset, futsalturnaukset, ym. Liikuntatapahtumia järjestetään verraten paljon ja ne ovat suosittuja.

Yhteisöllisiä liikuntatapahtumia ylioppilaskunta järjestää useita vuodessa ja ne ovat todella suosittuja. Esimerkiksi KYCC, Esport Night ja Vaellus ovat esimerkkejä jäsenistölle suunnatuista liikuntatapahtumista. Lisäksi erilaiset kerhot tarjoavat erilaisiin lajeihin keskittyneitä liikuntamahdollisuuksia.

Ylioppilaskunta järjestää erilaisia liikuntatapahtumia, kuten tanssikursseja, hiihtoa ja luistelua. Kokemukset ovat olleet hyvät ja lisäksi opiskelevien yhteisöllisyyttä.

Ylioppilaskunta ja AMK:n oppilaskunta järjestävät vuosittain yliopiston kevään liikuntailtapäivän yhteydessä Winterfest urheilutapahtuman, jossa erilaiset opiskelijoista koostuvat joukkueet ottavat toisistaan mittaa mm. hankifutiksessa.

Ylioppilaskunta järjestää noin kymmenen liikuntatapahtumaa vuodessa, jotka ovat avoimia kaikille opiskelijoille. Ainakin kaikki nämä tapahtumat voi nähdä yhteisöllisyyden lisäämisen näkökulmasta. Esimerkkeinä fuksien ja tuutoreiden yhteinen yösähly ja Esport Night / Meilahti by Night, joissa koko liikuntakeskus on varattu yöksi opiskelijoiden käyttöön. Killasta riippuen ne järjestävät liikuntatapahtumia myös jäsenilleen.

Yliopistossa on perustettu naisten jalkapallojoukkue ja ylioppilaskunta tukee joukkuetta maksamalla osan salivuokrasta.

Ylioppilaskunta järjestää opiskelijoille liikuntamahdollisuuksia, mm. kaksi kertaa vuodessa liikuntailtapäivän, jossa on mahdollisuus kokeilla useita eri lajeja edullisesti. Opiskelijat ovat löytäneet tapahtuman hyvin.

Yliopistolla on opiskelijoille käytössä ilmainen kuntosali ja Ylioppilaskunta järjestää ilmaisia salivuoroja Areenalle. Keväästä syksyyn on käytössä myös jalkapallo ja pesäpallovuoroja. Liikuntajaosto järjestää myös mahdollisuuksien mukaan erilaisia erikoiskursseja, kuten tanssikursseja ja itsepuolustusta. Myös jotkut ainejärjestöt järjestävät omia liikuntakurssejaan.

Kv-opiskelijoille tiedotetaan sähköpostilistan kautta normaaleista liikuntavuoroista ja erityisistä tapahtumista. Kv-jaostolla on lisäksi oma viikoittainen liikuntavuoro, ja satunnaisesti järjestämme talviurheilu tms. liikuntatapahtumia.

Liikunta- ja terveystieteellisen tiedekunnan ansiosta yliopistoliikunnan liikuntamahdollisuudet ovat erinomaiset ja kannustavat opiskelijoita kokeilemaan urheilua, lisäksi huippu-urheilijat huomioidaan erikseen.

Ylioppilaskunta on hyvin tiiviisti ollut suunnittelemassa tulevan Aalto-yliopiston yliopistoliikuntaa.

Yliopistolla liikunta-asiat kuuluvat Yliopistoliikunnalle. Yliopistoliikunnan on tarkoitus panna vähän liikkuviin. Sen palvelut ovat avoinna kaikille Kumpulan, Viikin ja Meilahden kampuksilla. Keskustan palvelut on tarkoitettu yliopistojen opiskelijoille ja henkilökunnalle. Kurssitarjonta on laajaa.

Näyttöpäätetyötä tekeville suunnataan niska- ym. liikuntaa. Ryhmät voivat varata omia vuoroja liikuntatiloihin.

Ylioppilaskunnan piirissä toimii monia liikuntaan keskittyviä järjestöjä (<http://www.hyv.helsinki.fi/suomi/105>). Myös muut järjestöt järjestävät monesti liikunta-toimintaa.

Ylioppilaskunta on ollut järjestämässä laskiaisriehaa.

Yliopistossa on säännölliset tapaamiset Yliopistoliikunnan ja ylioppilaskunnan välillä.

Ylioppilaskunta järjestää liikunnallisen alkoholittoman Wapputapahtuman, Erireipas Wappu.

Yliopisto maksaa puolet liikunta- ja vapaa-aikasihteerin palkasta, joka tekee monitoimistoin käyttövuorolistat.

Ylioppilaskunta tukee projektivastuksin tervehenkisiä ja liikunnallisia tapahtumia.

Ainejärjestöt järjestävät mm. hankituturnauksen, sk-10 juoksutapahtuman, tour de willmanstrand pyöräilytapahtuman jne.

Liikuntapalvelut ovat kattavat ja niitä järjestetään yhteistyössä Ammattikorkeakoulun kanssa. Oma portaali: <http://www.oulunkorkeakoululiikunta.fi/>

Yliopistossa on suhteellisen helppoa ja vaivatonta liikuntaan osallistuminen ja järjestöjen vuorot matalan kynnyksen vuoroja.

Yliopistossa järjestetään Amazing Oulu, joka on liikunnallinen ja päihteetön kaupunkiseikkailu/suunnistus.

Ylioppilaskunnan edustus on liikuntapalveluita kehittävässä yhteistyöryhmässä.

Ylioppilaskunta järjestää vuosittain retken Nuuksioon. Ylioppilaskunta avustaa akatemian kahta opiskelijajalkapallojoukkuetta maksamalla osan salivuokrista. Opiskelijat voivat myös pelata ArsYo-sählyä. Kaikki joukkueet harjoittelevat kerran viikossa.

Ylioppilaskunta lähetti jäsenten toivomuksesta Yliopistoliikuntaan viime syksynä toiveen ryhmätuntien äänenvoimakkuuksien kontrolloinnista.

Yliopistolla on oma liikuntatalo, jossa järjestetään opiskelijoille liikuntaa.

Yliopisto subventoi opiskelijoita kaupallisen kuntosalin maksuissa.

Yliopisto järjestää erikseen joitakin kursseja henkilökunnalle, joissa on huomioitu muun muassa ikääntyminen tai aiemmin liikuntaa harrastamattomat. YTHS:n kanssa järjestetään fysiojumpsaa.

Ylioppilaskunta järjestää vuosittain useita isoja liikuntatapahtumia ja koordinoi samalla kilttojen (vrt. ainejärjestöt) liikuntatoimintaa kilttojen liikuntavastaavista muodostetun liikuntatoimikunnan muodossa.

Ylioppilaskunnan liikuntasihteerit on säännöllisesti yhteydessä yliopiston liikuntapäälliköön.

Yliopisto toteuttaa joitakin palveluita yhdessä ylioppilaskunnan/ylioppilaskunnan läheisyydessä toimivien yhdistysten kanssa.

Yliopistollamme järjestetään melko paljon ns. matalan kynnyksen liikuntaa, esimerkiksi kuntosalin ABC-kursseja. Meillä liikuntapalvelut järjestää TurVoKe ry., jolla on oma alajaosto melkein joka lajille. Koko jäsenistölle suunnattuja liikuntatapahtumia ovat esimerkiksi maratonaerobicit ja katusähly yms. Opiskelijat ovat voineet vaikuttaa kiitettävän paljon liikuntatilojen kehittämiseen.

Liikunta-asiat kuuluva ylioppilaskunnan hallituksen hyvinvointivastaavan vastuualueisiin ja ylioppilaskunnan alla toimii urheilujaosto, joka järjestää säännöllisesti mm. lenkkejä ja lajitutustumisia. Jaoston alla toimii myös ylioppilaskunnan koripallojoukkue ja ylioppilaskunnalla on myös oma golfkerho. Lisäksi hyvinvointivastaava järjestää ajoittain yhdessä urheilujaoston kanssa erilaisia liikuntaturnauksia ja -tapahtumia.

Erlaisia liikunta- ja kulttuuritapahtumia järjestetään yhdessä paikallisen Ammattikorkeakoulun opiskelijajärjestön kanssa.

Yliopistoliikunnasta lähetetään tietoa kv-opiskelijoille sähköpostilistan kautta, ja kv-opiskelijat ovat tervetulleita sekä ylioppilaskunnan yleisille liikuntavuoroille että omalle kv-jaoston vuorolle.

Yliopisto ja Nyyti järjestävät opiskelijoille elämäntaitokurssin painonhallintaan paneutuen. Kurssilla edetään Nyytin elämäntaitokurssin mukaan. Pienryhmä kokoontuu kahdeksan kertaa sekä teorian että liikunnan merkeissä.

Yliopisto on Urheiluakatemian toiminnassa mukana.

Syksyllä 2009 yliopistoliikunta järjestää muutaman jumpan myös englanniksi, joita on kovasti toivottu.

Yliopiston liikuntatapaivä pidetään kaksi kertaa vuodessa henkilökunnalle ja opiskelijoille.

Yliopistollamme on useita eri liikuntakerhoja lentopallosta aerobicikiin. Kuka tahansa voi ostaa itselleen 10€:n liikuntatarran, jolla saa osallistua kaikkeen yliopistoliikuntaan koko lukuvuoden ajan. Lisäksi paikallisilta kuntosaleilta ja urheilukerhoilta saa alennusta opiskelijakortilla.

Yliopistoliikunta tarjoaa edullisia liikuntapalveluita opiskelupaikan läheisyydessä kaikilla yliopiston kampuksilla. Ohjattuja harjoituksia järjestetään lukuisissa lajeissa aerobicista rauhoittaviin keho & mieli -tunteihin ja kuntosaliharjoittelusta sulkapalloon. Tarjolla on myös laaja valikoima yksilöpalveluita, oli kyse sitten henkilökohtaisesta harjoitusohjelmasta tai rentouttavasta hieronnasta. Yliopistoliikunta organisoii myös pelisarjoja – esimerkiksi sählysarjat järjestetään sekä naisille että miehille. Vuoden mittaan tarjolla on lisäksi erilaisia kursseja ja tapahtumia.

4.2.1 Liikunta opintojen osana

Liikuntasuorituksia voi kerätä ns. liikuntapassiin, josta saa myös opintopisteitä. Liikunnasta saadut opintopisteet voi sisällyttää mihin tahansa yliopiston maisteritutkintoon. Yliopistoliikunnan Liikuntakurssit 1 ja 2 ovat yliopiston opiskelijoille tarkoitettuja yliopistoliikunnan vapaavalintaisia opintojaksoja. Tavoitteena on tutustua oman valinnan mukaan mahdollisimman moniin liikuntalajeihin yliopiston ja kaupungin liikuntapalvelujen tarjoamissa liikuntapaikoissa. Liikuntakurssit sisältävät myös luentoja terveyskasvatuksesta ja kuntoliikunnasta. Kumpikin liikuntakurssi kerryttää 2 opintopistettä. Kurssi muodostuu 15 suorituskerrasta, jotka opiskelija voi valita oman aikataulunsa ja mieltymyksensä mukaan yliopistoliikunnan opintoihin liittyvän liikuntakurssin tarjonnasta, josta on oma ohjelmansa syksyllä ja keväällä. Sama liikuntamuoto voi olla suorituskertana korkeintaan kahdesti. Yhden suorituksesta tulee olla luento, mutta luentokertoja voi olla kaksikin. Luentojen aiheena on ollut esim. YTHS:n yhteisöterveyden ylläkäri Kristiina Kuntun pitämä ”opiskelukyvyyn palapeli” ja opintopsykologi Satu Eerolan luento ”saada aikaa ja aikaiseksi” Luentokerran voi korvata myös tekemällä opintopäiväkirjan (n. 2 sivua) YLIY tunneista, joille on osallistunut.

Liikuntakurssin kuvaus ja sisältö: <https://www.jyu.fi/hallinto/yliopistoliikunta/yliykurssi>

Kokemuksia liikuntakurssista:

<https://www.jyu.fi/hallinto/yliopistoliikunta/yliykurssi/Opiskelijoiden%20kokemuksia%20ja%20palautetta%20YLIY%20tunneista.pdf>

Tällä hetkellä varsinkin RAMK:in liikunnan- ja vapaa-ajan koulutusohjelmassa on tarjolla liikunnanohjaaja-opiskelijoille liikuntaa ja muillekin koulutusohjelmille on vapaasti valittavissa opinnoissa liikuntakursseja.

Yliopisto tarjoaa jumppa- ja tanssitunteja kaikille opiskelijoille. Lisäksi orkesterisoitinten osastolla on kursseja bodyflowsta, Alexander-tekniikasta ja pilateksesta sekä muusta kehonhallinnasta. Laulumusiikin osastolla on balettia ja miekkailua, kansanmusiikin osastolla kansantansseja, jne. Näistä kursseista saa kaikista opintopisteitä.

Liikunta- ja tanssikursseja kuuluu opetussuunnitelmaan. Esim. kansantanssiryhmä on kiinnostanut myös vaihto-opiskelijoita. Opiskelijoiden aloitteesta on järjestetty joitakin liikunta- tai tanssiryhmiä.